

අලෙක්සැන්ඩර්
නොල්ස්නොයි

රන්රන් යනුර
හෙවන
බුරන්තොගෝ
හලනනම්

අලෙක්සැන්ඩර්
නොල්ස්නොයි

රන්රන් යනුර
හෙවත්
බුරන්තොගේ
හපනනාචි

චිත්‍ර-අ. කනෙච්ඡිකි

අලෙක්සැන්ඩර් තෝල්ස්තෝයි

රන්රන් යනුර
හෙවත්
බුරුනිනොගේ
හපනකම්

ISBN 978-955-1319-64-9

වික්‍ර
අ. කනෙවිස්කි

අනුවාදය
දැදීමේ ඩී. රුදිරිගු

නව පරිගණක සකැසුම
මාලක ලලනව්ව

ප්‍රකාශනය

සී/ස, ප්‍රෝග්‍රෙසිව් පබ්ලිෂිං හවුස් (පුද්.) සමාගම
91, ආචාර්ය අන්.අම්. පෙරේරා මාවත, කොළඹ 08

නව මුද්‍රණය 2018

මේ පොත පුද්ගලික ඉලිනින්නා
තොල්ස්තොයාට උපහාරයකි

හැඳින්වීම

මා පුංචි කාලේදී - බොහෝම ඉස්සර කාලෙ මම එක පොතක් කියෙව්වා. ඒ පොතේ නම "පිනෝකියෝ හෙටත් ලී බෝනික්කාගේ සංචාරය"(ඉතාලි භාෂාවෙන් ලී බෝනික්කාට කියන්නේ බුරතීනෝ කියලා).

මා කුඩා කාලේදී මගේ යාළුවන්ට බුරතීනෝගෙ හපන්කම් ගැන නොයෙකුත් කතා කිව්වා. මගේ පොත මා අතින් නැති වුණු නිසා ඒ කතා මම නොයෙක් නොයෙක් ලෙස කිව්වා. සමහර දේ පොතෙහි නැති වුණත් මම සිතින් සිතලා කිව්වා.

දැන් ඉතින් අවුරුදු බොහෝ ගණනක් ගෙවුණාට පස්සේ පුංචි ළමයින්ට මගේ පැරණි මිතුරා ගැනත්, එයාගෙ හපන්කම් ගැනත් ලියන්ට කල්පනා කළා. මේ පොත මා අතින් ලියැවුණේ ඔය විදිහටයි.

අලෙක්සෙයි
තොල්ස්තෝයි

පටුන

ප්‍රසෙප්පෙ වඩු රාළ සහ කතා කරන ලී කොටය	5
ප්‍රසෙප්පෙ කතා කරන ලී කොටය තම මිතුරු කාර්ලොට තැගි කරයි	7
කාර්ලො ලී බෝනික්කෙකු සාදයි. බෝනික්කාගේ නම බුරතීනො	8
කතා කරන රැහැයියා බුරතීනොට නුවණ කියා දෙයි	12
බුරතීනො නොමැරී බේරෙයි. කාර්ලො බුරතීනොට කඩදාසි ඇඳුමක් හදයි.	
හෝඩි පොතක් මිලදී ගනී	14
බුරතීනො හෝඩි පොත විකුණලා රුකඩ නැටුම් බලන්ට යයි	18
රුකඩ බෝනික්කෝ බුරතීනොව අඳුනා ගනිති	20
ගින්නට අසු නොවී බේරෙන බුරතීනොට රන් කාසි පහක් තැගි ලැබෙයි	26
ගෙදර යන බුරතීනොට හිඟාකන බළලා සහ හිවලා හමු වෙයි	29
මුහුදු වාඩිය බොජුන් හල	32
පල් හොරු බුරතීනොට පහර දෙති	35
පල් හොරු බුරතීනොව ගසක එල්ලති	38
නිල් කොණ්ඩකාර ගැනු ලබයා බුරතීනොට පණ ලබා දෙයි	40
නිල් කොණ්ඩකාරිය බුරතීනොට හැසිරෙන හැටි කියා දෙයි	44
මෝඩයිත්ගේ රටට බුරතීනො පැමිණෙයි	48
පොලිස් බල්ලෝ බුරතීනොව අල්ලා ගනිති	53
බුරතීනො පොකුණේ වාසය කරන්නන් හඳුනා ගනී. රන් කාසි හතර නැති වුණ බව දැන ගනී. තෝර්නිල ඉබ්බාගෙන් රන් යතුරක් ලබා ගනී	56
බුරතීනො මෝඩයිත්ගේ රටින් පැන යයි	60
මෝඩයිත්ගේ රටට ආපු හැටි පියෙරෝ විස්තර කරයි	62
බුරතීනො සහ පියෙරෝ මල්විනා හමුවීමට පැමිණෙති	69
කැලෑව අද්දර මහ සටන	72
ගල්ගුහාව තුළ	78
රත්තරන් යතුරේ රහස කරබස් බරබස්ගෙන් දැන ගැනීමට බුරතීනො උත්සාහ ගනී	82
බුරතීනො රත්තරන් යතුරේ රහස දැන ගනී	86
බුරතීනො පළමුවැනි වරට බලාපොරොත්තු නැති කර ගනී. එහෙත් සියල්ල හොඳ අතට හැරෙයි	90
බුරතීනො කාර්ලො තාත්තා සමග ගෙදර යයි. මල්විනා, පියෙරෝ සහ අර්තෙමොන් ඔහුට එකතු වෙති	96
කරබස් බරබස් කාර්ලොගේ කුටියට රිංගයි	101
අරුම පුදුම රහස් බිම්ගෙය	104
අලුත් රුකඩ නැටුම් හල නව නැටුමක් පෙන්වයි	110

ප්‍රසෙප්පෙ වඩු රාළ සහ කතා කරන ලී කොටය

ඔන්න ඉස්සර කාලේ මධ්‍ය ධරණී මුහුදේ වෙරළ බඩ රටක එක වඩු රාළ කෙනෙක් හිටියා. එයාගෙ නම ප්‍රසෙප්පෙ. එයාගෙ නහය දම්පාට නිසා මිනිස්සු එයාට දං හොටයා කියල නම් කළා.

දවසක් දා වඩු රාළගෙ අතට අහුවුණා ලී කොටයක්, සිත කාලෙට ගිනි තපින්න දරට ගන්න ලී කොටයක්.

“ලී කැල්ල නරක නැහැ. කැඩිවිච මේස කකුලක් වෙනුවට වුණත් පාවිච්චි කළ හැකියි...” ප්‍රසෙප්පෙ වඩු රාළ තමාටම කියා ගත්තා.

ප්‍රසෙප්පෙ එයාගෙ කණ්ණාඩි කුට්ටම ඇහේ ලා ගෙන ලී කැල්ල දිහා හොඳට බැලුවා. එයාගෙ ඇස් කණ්ණාඩි කුට්ටමත් පරණයි. එයා ඒක බැඳලා තිබුණෙ ලනු පොටකින්.

ඔහු ලී කැල්ල දිහා ආයෙමත් බලා ලා පුංචි පොරොවක් අරගෙන එය අහින්න පටන් ගත්තා විතරයි, කාගේදෝ අරුම-පුදුම සිහින් කට හඬක් ඇහුණා:

“අනේ, අනේ, කරුණා කරල හෙමින් අහින්න!”

ප්‍රසෙප්පෙ කණ්ණාඩි කුට්ටම නහයට දමා ගෙන වඩු මඩුව වටේට බැලුවා. ඇහැට පේන්න කිසි කෙනෙක් හිටියේ නැහැ.

වඩු බංකුව යට බැලුව, කවුරුවත් නැහැ.

යතු ගාලා ලී පොතු වීසි කරන කුඩය දිහා බැලුවා. කිසි කෙනෙක් පේන්න නැහැ.

වඩු මඩුවේ දොර හැරලා මිදුල දිහා බැලුවා. කිසි කෙනෙක් පේන්න නැහැ.

“හරිම පුද්ගමයක් නේද? සිහින් හඬින් කෑ ගැසුවේ කවුද?...” ප්‍රසෙප්පෙ කල්පනා කළා.

ඔහු ආයෙමත් පොරොව අතට අරගෙන ලී කැල්ල අහින්න පටන් ගත්තා විතරයි...

“අනේ, අනේ, මම කිව්වා නේද මට රිදෙනව කියල!” ආයෙමත් සිහින් හඬකින් කවුදෝ කතා කළා.

ඒ පාර නම් ප්‍රසෙප්පෙ හැබැටම බිය වුණා. එයාගෙ කණ්ණාඩි කුට්ටමේනුත් දහඩිය පිට වුණා. ඔහු ආයෙමත් වඩු මඩුව හැම තැනම බැලුවා. ලිප ඇතුළෙන් බැලුවා. දුම් බටය ඇතුළෙන් බැලුවා.

“නැහැ. ඇහැට පේන්න කිසිවෙක් හිටියේ නැහැ.”

“සමහර විට මම නරක බීමක් එහෙම බිව්වද, මගේ කන් ඇතුළෙ ගෝසාවක් හැදිලා වෙන්න ඕන...” ප්‍රසෙප්පෙ කල්පනා කරන්න පටන් ගත්තා.

නැහැ. අද ප්‍රසෙප්පෙ නරක බීම වර්ගයක් බීලා නැත... වඩුරාළ තරමක් සන්සුන් වෙලා යතු කැටය අතට අරගෙන මිටියෙන් යතු පිහි තලයට තට්ටු කළා. එහෙම කළේ යතු ගාන කොට පිහි තලය අඩු වැඩි නොවී නියම ගානට තියෙන්නට ඕන හන්දා. ලී කොටය වඩු බංකුව උඩ තියලා එක වරක් යතු ගෑවා විතරයි...

“අනේ, අනේ, මට මේ මොනවා කරනවද? මාව හුරන්නේ මොකටද?” වේදනාවෙන් කෑ ගසන හින් කට හඬක් ඇසුණා.

එවිටම වාගේ ප්‍රසෙප්පෙ වඩුරාළ අතින් යතු කැටය බීම වැටුණා. ඔහු පස්සෙන් පස්සට ගිය හන්දා බීම වැටිලා ඉන්දේ වුණා. ලී කොටය කතා කරන බව ප්‍රසෙප්පෙ දැන ගත්තේ එවිටයි.

පුස්තක කතා කරන ලී කොටස තම මිතුරු කාර්ලොට් තැනි කරයි

මේ වේලාවේදී පුස්තකාලයේ පරණ මිතුරෙක් වන කාර්ලො ආවා. එයා සංගීත පෙට්ටිය කරකවලා හිඟා කාපු කෙනෙක්.

ඉස්සර කාර්ලො පළල් වාටියක් ඇති තොප්පියක් හිස ලා ගෙන සංගීත පෙට්ටිය කරකවා නගර ගම් ගානේ හිඟා කමිත් ගියා. එදා වේල කොහොම හරි පිරිමහ ගත්තා.

දැන් කාර්ලො මහලුයි, අසනීප වෙලා. එයාගෙ සංගීත පෙට්ටියත් කැඩිලා.

“ආයුබෝවන් පුස්තකාල, මොකද මේ පොළවෙ වාඩි වෙලා ඉන්නේ?” වඩු මඩුවට ඇතුළු වෙමින් කාර්ලො ඇහුවා.

“මම මේ ඉස්කුරුප්පු ඇණයක් හොයනවා. දැන් ඉතින් කමක් නැහැ!” පුස්තකාලය ලී කොටස දෙසට වාරුවුණා. “ඉතින් යාළුවා ඔයාගෙ ජීවිතය කොහොමද?” පුස්තකාලය ඇහුවා.

“අමාරුවෙන්. එදා වේල හොයා ගන්නෙ කොහොමද කියලා කල්පනා කරනවා. යාළුවා ඔයාට බැරිද මට උපදෙසක් දෙන්න.”

“අපොයි, පුළුවනි.” මෙහෙම කියන ගමන් පුස්තකාලය කල්පනා කරන්ට ගත්තා: “මම දැන් කතා කරන ලී කොටසෙන් ගැළ වෙන්නම්”. - “කාර්ලො, අන්න මගේ වඩු බංකුව උඩ හොඳ ලී කොටසක් තියෙනවා. ඒක අරගන්න, ගෙදර ගෙනියන්න.”

“ඉතින් ඊට පස්සෙ මොනවද? මම ලී කොටස ගෙදර ගෙනිව්වත්, මගේ ලිප පවා පත්තු කරලා නැහැ නොවැ,” කාර්ලො කීවා.

“යාළුවා, මම ඔයාට හොඳ උපදෙසක් දෙනවා. ඔය ලී කොටසෙන් බෝනික්කක් හදා ගන්න. ඒ බෝනික්කට විහිලු කතා කියන හැටි, සින්දු කියන හැටි, නටන හැටි උගන්වන්ට, බෝනික්කාව ගෙවල් ගානෙ ගෙනිව්වම කාර්ලොට එදා වේල විතරක් නොවෙයි, වයින් වීදුරුවක් බොන්නත් මුදල් හොයාගන්ට පුළුවනි.”

එතකොට වඩු බංකුව උඩ තිබුණ ලී කොටස කතා කළා:

“හරි අගෙයි බොහොම හොඳ අදහස, දං හොටයා!”

පුස්තකාලය ආයෙමත් බියෙන් වෙච්චන්ට වුණා. කාර්ලො පුදුම වෙලා වට පිට බැලුවා. කට හඬ කොහෙ ඉඳලද?

“පුස්තකාලය බොහොම ස්තුතියි. ඔබේ උපදෙස බොහොම හොඳයි. මට ඔය ලී කොටස දෙන්න.” එවිට පුස්තකාලය ඉක්මණින්ම ලී කොටස අරගෙන කාර්ලොට දුන්නා. ලී කොටස කාර්ලොගේ අතට බාර දෙන විට වැරදීමකින් එය ඔහුගේ හිසට වැදුනා.

“ඔන්න නුඹේ තැගිවල හැටි!” අමනාප වූ කාර්ලො කිව්වා.

“මට සමාවෙන්න. යාළුවා. මම නොවෙයි ගැහැට්ටුවෙ.”

“එහෙනම් මම මගේම ඔළුවට ගහ ගත්තද?”

“නැහැ, යාළුවා. ඔය වැඩේ කළේ ලී කොටය තමා.”

“බොරු. ගැහැට්ටුවේ නුඹ...”

“මම නොවෙයි...”

“මම දන්නවා, නුඹ බේබද්දා, දං හොටයා. ඒ විතරක් නොවෙයි, බොරු කාරයා.”

“ආ: නුඹ බණිනවද! මෙහාට වරෙන්!” ජුසෙප්පෙ කිව්වා.

“නුඹ මා ළඟට වරෙන්. මම නුඹේ නහය අල්ලා ගන්නම්!”

මහල්ලෝ දෙදෙන පොරකා ගන්න පටන් ගත්තා. කාර්ලො ජුසෙප්පෙගේ දං පාට නහය අල්ලා ගත්තා. ජුසෙප්පෙ කාර්ලොගේ පැහැණු කෙස් වැටිය අල්ලා ගත්තා. ගහ ගන්ටයි, ඉළ ඇටවලට අනින්ටයි පටන් ගත්තා. වඩු බංකුව උඩ තිබුණු ලී කොටය මේ වේලාවේදී සිහින් හඬින් කෑ ගැහුවා. උසිගන්වමින් මෙහෙම කිව්වා.

“ගහපිය, ඇනපිය, හොඳට ගහපිය!”

අන්තිමේදී මහල්ලන්ට මහන්සි වෙලා ඒ ගොල්ල හති දමන්නට වුණා.

“දැන් ඉතින් අපි සමාදාන වෙමු...” ජුසෙප්පෙ කිව්ව.

“හොඳයි සමාදාන වෙමු!” කාර්ලො එකඟ වුණා.

මහල්ලෝ දෙදෙනා සිප ගත්තා. කාර්ලො ලී කොටය කිහිලි ගන්නා ගෙන ගෙදර ගියා.

කාර්ලො ලී බොනික්කෙකු සාදයි.

බෝනික්කාගේ නම බුරතීනො

කාර්ලො පදිංචි වෙලා හිටියේ පඩිපෙළ යට බොහොම පුංචි කුටියක. මෙහි තිබුණේ ගිනි තපින ලස්සන ලිපක් විතරයි.

ඒ වුණාට ඒ ලිපත්, ගිනි දලුත්, හට්ටියකුයි හැබෑ ඒවා නොවෙයි. ඒවා තිරයක ඇඳපු පින්තූරයක් විතරයි.

කාර්ලො එයාගේ කුටියේ තිබුණු එකම පුටුවේ වාඩි වෙලා, එක කකුලක් නැති මේසය මත ලී කොටය තියලා, එය ඒ අත, මේ අත පෙරළා හොඳට බැලුවා. ඊට පස්සෙ ලී කොටෙන් බොනික්කකු හදන්ට පටන් ගත්තා.

“මේ බෝනික්කට තියන නම මොකක්ද?” කාර්ලො කල්පනා කළා. “මම මුට බුරතීනො කියලා නම් කරනවා. ඒ නම නිසා මට වාසනාව ලැබේවි.

බුරුතො පවුලක් ගැන මම දන්නවා. බුරුතො තාත්තා, බුරුතො අම්මා, බුරුතො ළමයි... ඒ ගොල්ල බොහොම වාසනාවෙන් කල් ගෙව්වා. ඒ ගොල්ලන්ට අග හිඟ කමක් තිබුණේ නැහැ...”

ඉස්සෙල්ලාම කාර්ලො ලී කොටයේ ඔළුවයි, හිස කෙසුයි හැදුවා, ඊට පස්සේ නළලයි, ඇස් දෙකයි හැදුවා.

ඔන්න ඒ පාර ඇස් දෙකම ඉබේටම ඇරිලා කාර්ලො දිහා බලන්ට පටන් ගත්තා.

කාර්ලො බය වුණු බව පෙන්නුවේ නැතුව හුරුබල් බසින් මෙහෙම ඇසුවා:

“ලී ඇස් දෙක, මොකද මා දිහා අපූරු විදිහට බලන්නේ?”

ඒ වුණාට බෝනික්කා කතා කළේ නැහැ. සමහර විට එයාට තවම කටක් නැති නිසා වෙන්ට පුළුවනි. කාර්ලො බෝනික්කාගේ කම්මුල් දෙකට හැඩ-වැඩ දාලා නහයක් හැදුවා. සාමාන්‍ය නහයක්...

ඔන්න හිටි හැටියේම නහය ඉබේටම දිගු වෙන්ට පටන් ගත්තා. නහය දිගට දිගේ උලට උල් උල් වෙලා. ඒ නහය කාර්ලොගේ හිතට ඇල්ලුවේ නැහැ.

“නහය දිගයි, හොඳ නැහැ...”

කාර්ලො නහයේ දිගු තුව පිහියෙන් කැපුවා. එතකොට මහ පුදුම දෙයක් නොවැ සිදු වුණේ...

නහය ඉබේටම නැටවිලා, නැටවිලා තවත් දිගට වැඩිලා, හොඳටම උල් වුණා.

කාර්ලො බෝනික්කාගේ කට හැදුවා. කටේ දෙනොල් හදාපු හැටියේම කට ඇරිලා හඬක් ඇසුණා:

“හා-හා-හා, හි-හි-හි!”

කට ඇරිලා හීන් රතු පාට දිව දිගු කරලා බෝනික්කා කාර්ලොට සමච්චල් කලා.

කාර්ලො ඒ ගැන කිසිම සැලකිල්ලක් නොකර දිගටම බෝනික්කාගේ අත්, පා, කඳ, බෙල්ල, පපුව, බඩ, පිට ආදිය හැදුවා.

කාර්ලො බෝනික්කාගේ අත්වල ඇඟිලි හදලා ඉවර වුණ හැටියේම, හැබෑ දඟකාරයකු වගේ බෝනික්කා කාර්ලොගේ තට්ට හිසට වොකු අනිත්ටයි, ඇඟ කොනින්තත්ටයි, කිහි කවන්ටයි පටන් ගත්තා.

“මේ අහපන්, බෝනික්කා, මම නුඹව තවම හදලා ඉවර වුණෙත් නැහැ. නමුත් නුඹ දැනටමත් දඟ කරන්ට පටන් අරගෙන. මීට පස්සෙ නුඹ මොනවා කරන්ටද යන්නේ?”

කාර්ලො, බුරතීනො දිහා ඔරවලා බැලුවා. එතකොට බුරතීනොගෙ ඇස් වටකුරු වුණා. මී පැටියකු වගේ බය වෙලා බුරතීනො බිම බලා ගත්තා.

කාර්ලො ලුචිනා කෝටු දෙකකින් බුරතීනොට දිග කකුල් දෙකක් හදලා ලොකු යටිපතුල් සවි කළා. දැන් ඉතින් බෝනික්කා හදලා ඉවරයි. බෝනික්කාට ඇවිදින්නට උගන්වන්නට ඕන නිසා එයාව ගෙබිම හිටෙව්වා.

බුරතීනො සිහින් කකුල්වලින් හිට ගෙන වැනිලා, වැනිලා, අඬියෙන් අඬිය තැබුවා. පැන, පැන දොර ළඟට ගියා, දොරින් එළිපත්තට ගියා, ඔන්න ඊට පස්සෙ මහ පාරට දිව්වා.

කාර්ලො කලබල වෙලා බුරතීනොගෙ පසු පසින් දිව්වා.

“එයි, දඟකාරයා, නැවතියනි!”

මොන නැවතිල්ලක්ද! බුරතීනො හාවකු වගේ මහ පාර දිගේ දුවන්නට පටන් ගත්තා. එයාගේ ලී යටි පතුල් පොළවේ වැදෙන විට ටක්, ටක් ගාලා හඬක් පිටවුණා.

“බෝනික්කාව අල්ලා පල්ලා!” කාර්ලො කෑ ගහලා දුවන්නට පටන් ගත්තා. මහ පාරේ යන එන මිනිස්සු දුවන බුරතීනොව දැකලා හිනා වුණා. හතර මං හන්දියේ හිටිය පොලිස්කාරයා උසයි, මහතයි. එයාගෙ උඩු රැවුළු උඩු අතට කරකවාලා: එයාගෙ තොප්පිය තුං හුලස්.

දුවන ලී බෝනික්කාව දැකපු පොලිස්කාරයා දෙපා පළල් කරලා හිටගෙන පාර අවහිර කළා. බුරතීනො පොලිස්කාරයාගේ කකුල් අස්සෙන් යන්නට හදන විටම, ඔහු බෝනික්කාව එයාගේ නහයෙන් අල්ලා ගත්තා. කාර්ලො එන්න කලියෙන්ම ඔහු බුරතීනොගේ නහයෙන් අල්ලා ගෙන හිටියා.

“හිටපන් මම නුඹට හොඳ පාඩමක් උගන්වන්නම්” කාර්ලො එහෙම කියාලා බුරතීනොව අරගෙන කෝටි සාක්කුවේ දාගන්නට හැදුවා.

බුරතීනො කැමති වුණේ නෑ මේ වගේ හොඳ දවසක, කාර්ලොගේ කෝටි සාක්කුව අැතුළෙ හිස පහළට දමා ගෙන, දෙපා උඩ දමා ගෙන ඉන්න. කපටි දඟකාර බෝනික්කා පදික වේදිකාවට පැනලා මළා වගෙ බොරුවට බිම වැතිරිලා හිටියා.

“අනේ, අනේ, වැඩේ නරක අතට හැරුණා!” පොලිස්කාරයා කිව්වා.

මහ පාරේ යන එන අය එතැන රැස්වෙන්නට පටන් ගත්තා. බිම වැටිලා ඉන්න බුරතීනොව දැකලා ඒ ගොල්ල දුක් වුණා.

“දුප්පත් බෝනික්කා. කෑම නැතිව හාමතේ මැරිලා ගිහින්...”

“කාර්ලො බෝනික්කාට මැරෙන කල්ම ගහලා තියෙනවා. ඔය නාකි හිගන්නා හොඳ මිනිහෙක් වගේ හැසිරෙන්නෙ බොරුවට. කාර්ලො මහ නපුරු මිනිහෙක්...”

පොලිස්කාරයා මේ කතාවලට ඇහුම් කන්දීල, කාර්ලොගේ බෙල්ලෙන් අල්ලා ගෙන එයාව පොලීසියට ගෙන ගියා.

කාර්ලො අඩි පොළොවේ හප්පලා සුසුම් ලන්න වුණා.

“මම ලී බොනික්කෙකු හදාපු නිසා මට වෙච්ච විපතක මහත, අනේ, අනේ!”

මිනිස්සු විසිර ගියායින් පස්සෙ බුරතීනො හෙමින් සිරුවෙ ඔළුව උස්සල වටපිට බලා ලා, නැගිටලා ගෙදරට දුවලා ගියා.

කතා කරන රැහැයියා බුරතීනොට නුවණ කියා දෙයි

කාර්ලොගේ කුටියට දුවගෙන ආපු බුරතීනො පුටු කකුලට හැප්පිලා බිම වැටුණා.

“තවත් දඟ කරන්නේ කොහොමද?” බුරතීනො කල්පනා කළා.

බුරතීනො ඉපදිලා දවසක් ගත වුණා විතර යැයි අමතක කරන්න එපා.

එයාට හරියට තවම කිසි දෙයක් හිතා ගන්න බැහැ. එයාගෙ කල්පනාව බොහොම පුංචියි, කෙටියි, ඒ වගේම ඒවා නිකම්ම නිකම් පුහු කල්පනා...

ඔන්න ඒ වෙලාවේදී හඬක් ඇසුණා :

“කි, කි, කි”

බුරතීනො හිස හරවලා වටපිට බැලුවා.

“කවුද ඔතන ඉන්නේ?”

“මෙතන මම, කි, කි...”

බුරතීනොට පෙනුණා අපූරු සතෙකුව. උභ්‍යාස කුරුමිණියකුට සමානයි. ඒ වුනාට ඔළුව තණ පෙත්තකුගෙ වගෙයි. කුරුමිණියා බිත්තියේ වහලා උන්නා. එයා හරියට උඩු අතට තොරාපු වීදුරු පියනක් වගෙයි. ඒ කුරුමිණියගෙ ඇස් දේදුනු පාටයි. එයා රැවුළු ගස් නටච්ච, නටවා, කි, කි ගානවා.

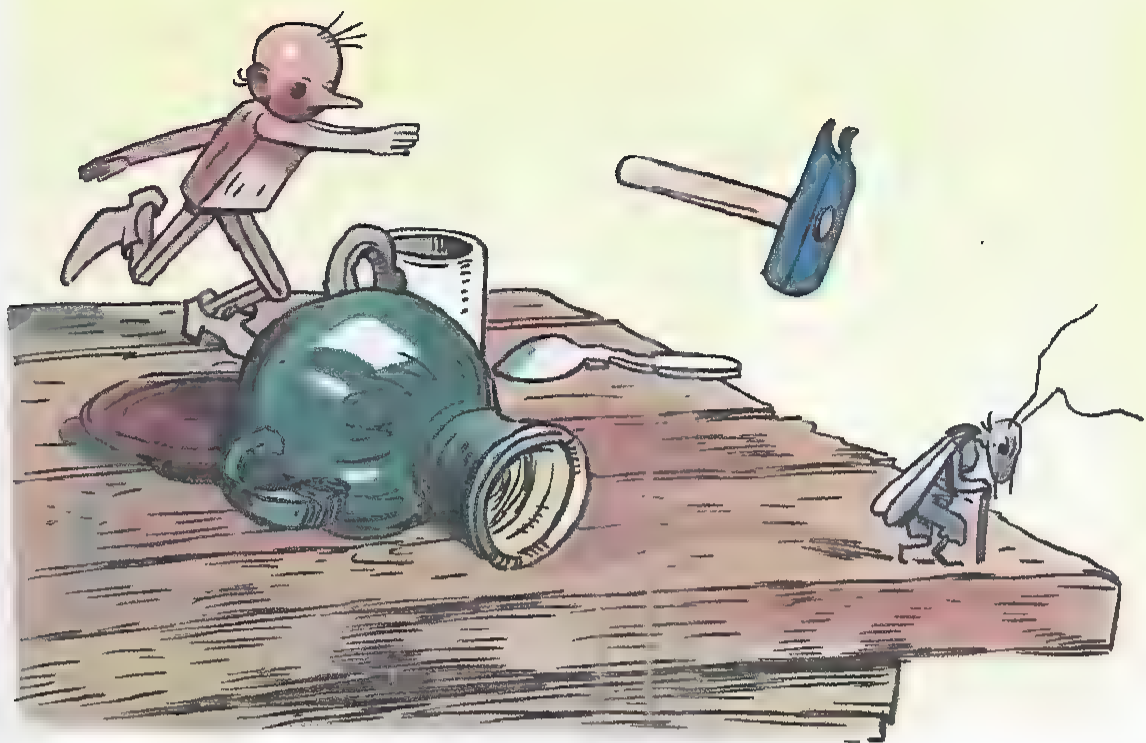
“ඔයා කවුද?”

“මම තමයි කතා කරන රැහැයියා. මේ ගෙදර මම අවුරුදු සියයක් තිස්සේම ජීවත් වෙනවා.”

“මේ ගෙදර අයිතිකාරයා මායි. ඔයා ගෙදරින් පිටවෙන්න ඕන.” බුරතීනො කිව්වා.

“හොඳයි. මම යන්නම්. අවුරුදු සියයක් ජීවත් වෙච්ච මේ ගෙය අත හැරලා යාම මට දුකක්. මම යන්න ඉස්සෙල්ලා ඔයාට නුවණ ටිකක් කියලා දෙන්නම්.”

“නාකි රැහැයියකුගෙන් මම මොකටද නුවණ ලබා ගන්නේ...”

“බුරතීනො, බුරතීනො, දඟ කරන්න එපා. කාර්ලොට කීකරු වෙයන්. වැඩක් නැතුව ගෙයින් එළියට යන්න එපා. හෙට ඉඳලා පාසල් යන්න පටන් ගනිත්. මගේ උපදෙස ඔය තමා. නැතිනම්, නුඹ මහා විපතකට වැටෙන්න පුළුවනි. නුඹ ඔය ගත කරන ජීවිතය මැස්සකුගේ මළ කුණක් කරම් වටින්නෙ නැහැ.”

“ඒ මොකද?” බුරතීනො ඇහුවා.

“මොකද කියන එක නුඹට බලා ගන්න පුළුවන් වේවි.” රහැයියා පිළිතුරු දුන්නා.

“අවුරුදු සීයක් නාකි රහැයියා, මහලු මායියා! මම මේ ලෝකෙ වැඩියෙන්ම ආසා කරන්නේ බොහොම අවදානම් ඇති දඟකාර හපන්කම්වලටයි. හෙට උදේ පාන්දරින්ම මම ගෙයින් පිටවෙලා යනවා. ගෙවැටවල්වලට උඩින් පනිනවා. කුරුළු කුඩු කඩනවා. කොල්ලන්ට විහිළු කරනවා. බල්ලන්ගෙ, බළලුන්ගෙ වලිගවලින් අදිනවා... තවත් ඒ වගේ දේවල් මම කල්පනා කරනවා!...”

“බුරතීනො, මට නුඹ ගැන බොහොම කණගාටුයි, නුඹට සිද්ද වේවි අඩලා, අඩලා වැලපෙන්න.”

“ඒ මොකද?” ආයෙමත් බුරතීනො ප්‍රශ්න කළා.

“මොකද නුඹේ මෝඩ ඔළුව වැඩකට නැති ලී කැල්ලක් හන්දා.”

එතකොට බුරතීනෝ මේසය උඩ තිබුණු මිටිය අරගෙන කතා කරන රැහැයියාගේ හිසට ගැහැව්වා.

මහළු නුවණක්කාර රැහැයියා බොහොම කණගාටුවෙන් සුසුම් ලැවා, රැවුළු නට්ටලා කාර්ලොගේ කුටියෙන් මුල්ලට ගියා. ආපහු නොඑන්ට සදහටම එයා එළියට ගියා.

බුරතීනෝ නොමැරී බේරෙයි.

කාර්ලෝ බුරතීනෝට කඩදාසි ඇඳුමක් හදයි.

හෝඩ් පොතක් මිලදී ගනී

කතා කරන රැහැයියා ගිය පසු කුටියේ බුරතීනෝ හැර වෙන කෙනෙක් හිටියේ නැහැ. දවස ගෙවුණෙත් නැහැ. බුරතීනෝට බඩගින්නක් දැනුණා.

බුරතීනෝ ඇස් දෙක වහ ගත්ත හැටියේ එයාට පිගානක් මැද බැඳපු කුකුළකු පෙනුණා.

ඔහු ඉක්මණට ඇස් ඇරලා බැලුවා. කුකුළත් නැහැ. පිගානක් නැහැ.

ඔහු ආයෙමත් ඇස් දෙක වහ ගත්තා. ඔන්න ඒ පාර කැඳ පිගානකුයි, පැණි මුලකුයි පෙනුණා.

ඉක්මණට ඇස් ඇර බැලුවා. කැඳත් නැහැ. පැණිත් නැහැ.

ඔන්න එයාට තද බඩගින්නක් තිබෙන බව දැනුණා.

ඔහු ලිප ලඟට ගිහිල්ලා ගින්නට මැදි වෙලා තියන හට්ටියට නහය දැම්මා. හට්ටිය හිල් වුණා. ළමයින්ට මතකයි නේද කාර්ලෝ ගින්නදරයි හට්ටියයි තිරයක ඇඳපු බව.

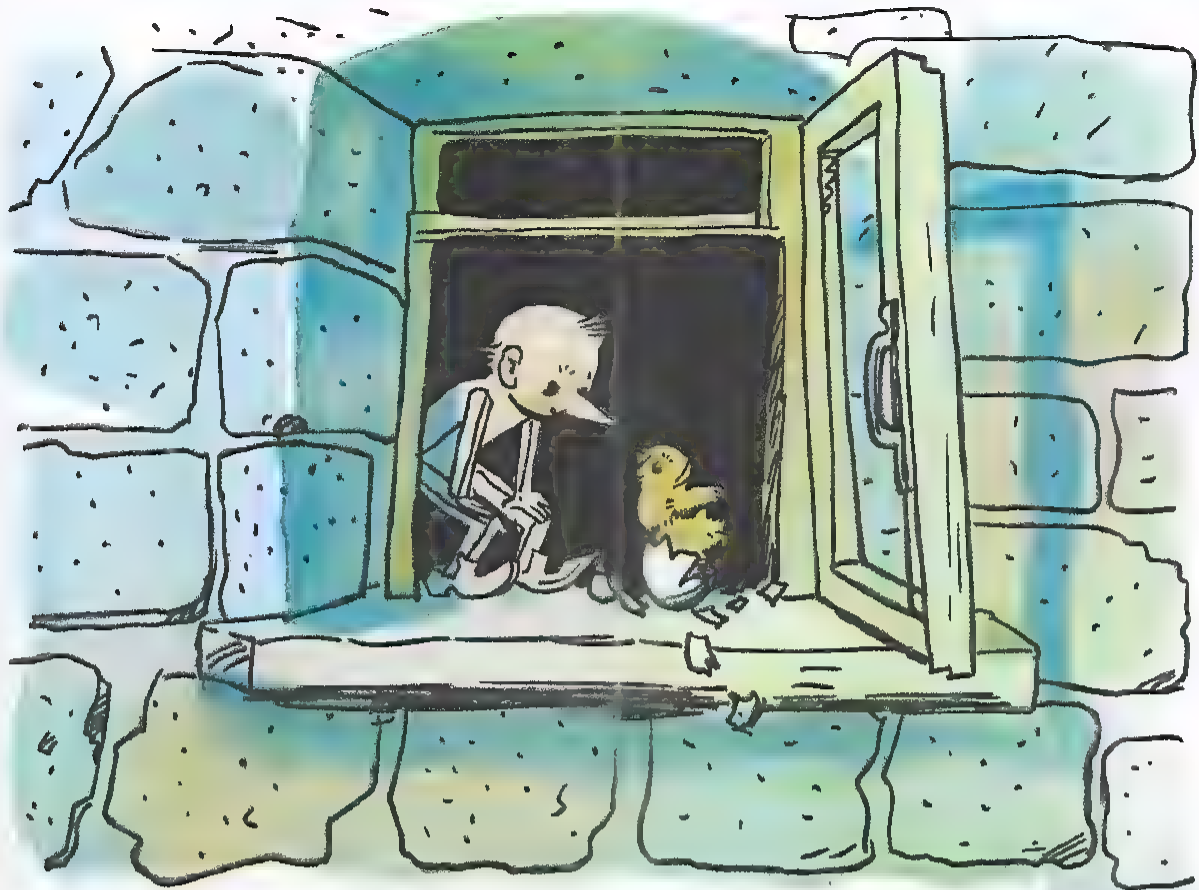
බුරතීනෝ එයාගෙ නහය එළියට ඇඳ ගෙන, හිල් අස්සෙන් බැලුවා. තිරෙන් එහාට පුංචි දොරක් තියෙනව වගේ. එහි තිබුණු මකුළු දැල් හන්දා ඔහුට කිසි දෙයක් හොඳට පෙනුණේ නැහැ.

බුරතීනෝ අහු මුළු අස්සෙ ගිහිල්ලා කෑම හොයන්ට පටන් ගත්තා. පාන් කැල්ලක්, පුසා ලෙවකාලා ඉතුරු කරපු කටු කැල්ලක් එහෙම තියෙනවද කියල සෙව්වා.

අනේ, අනේ කිසිවක් තිබුණේ නැහැ. දුප්පත් කාර්ලෝ රෑ කෑමට කිසිවක් ඉතුරු කරලා නැහැ.

යතු කුඩු දාලා තියෙන කුඩෙ බිත්තරයක් තියන හැටි බුරතීනෝ දැක්කා. ඔහු බිත්තරය ජනේල් පඩිය උඩ තියලා දිග නහයෙන් බිත්තරයට ඇතලා කටුව බිත්දා.

බිත්තරය ඇතුළෙන් සිහින් හඬක් ඇහුණා:

“ලී බෝතික්කා, ඔයාට බොහොම ස්තුතියි”

බිඳිවිට බිත්තරයෙන් පුංචි වලිග පොඩිත්තක් එක්ක කුකුළු පැටියෙක් එළියට ආවා. එයාගෙ ඇස් දෙක ලස්සනයි.

“ආයුබෝවන්, කිකිළි අම්මා ගෙවත්තට වෙලා මා එන කල් බලා ඉන්නවා.” කුකුළු පැටියා එහෙම කියලා ජනේලයට පැනලා නොපෙනී ගියා.

“අනේ, අනේ, මට බොහොම බඩගිනියි!” බුරතීනො කියනවා.

දවස ගෙවී ගිහිල්ලා, කාමරය ඇතුළේ ඇඳිරි වැටුනා.

බුරතීනො ඇඳුපු තිරය අසල වාඩි වෙලා බඩගින්නේ ඉක්කා ගහන්න පටන් ගත්තා.

ඔන්න හිටි හැටියෙ පඩිපෙළ පහළ සිදුරකින් ඔළුවක් එළියට ආවා. ඔළුවේ නහය ඉව ඇල්ලුවා. අළු පාට සතෙක් එළියට ආවා. එයාගෙ කකුල් බොහොම කෙටියි.

ඒ සතා හෙමිත් බිත්තරය තිබුණු කුඩයට ගිහිල්ලා යතු ලෙලි අස්සේ හොයන්ට පටන් ගත්තා. බුරතීනො බිඳුපු බිත්තරය සෙව්වා වෙන්ට ඕන.

ඊළඟට ඒ අළු පාට සතා බුරතීනො ළඟට ඇවිත්, නහයෙන් සහ රැවුළු ගස්වලින් බුරතීනොව ඉව ඇල්ලුවා. බුරතීනො ළඟ බිත්තර සුවඳක් තිබුණේ නැති හන්දා ඒ සතා ඉවත යන්ට ගියා. ඒ සතාගෙ වලිගය දිගයි, සිහින්.

ඉතින් ඒ වගේ වලිගයක් අල්ලන්නේ නැතුව ඉන්ට පුළුවන්ද! බුරතීනෝ එකවරම වලිගය අල්ලා ගත්තා.

ඒ වලිගය නපුරු මහලු උගරු මීයගෙ වලිගෙ.

බයවුණු උගරු මීයා මී ගුලට රිංගන්න හැදුවේ බුරතීනෝ වත් ඇද ගෙනයි. නමුත් උඟට පෙනුණා වලිගය ඇල්ලුවේ ලියෙන් හදාපු බෝනික්කෙකු බව. නපුරු මීයට හොඳටම කේන්ති ගිහිල්ලා බුරතීනෝගේ බෙල්ල හපා කන්ට පැන්නා.

ඒ වර බුරතීනෝ බොහොම බය වුණා.මී වලිගය අතහැර දාලා ඔහු පුටුව උඩට පැන්නා. මීයත් පැන්නා.

එවිට බුරතීනෝ මේසය උඩට පැන්නා. මීයත් පැන්නා. ඔන්න එතනදී මීයා බුරතීනෝගේ බෙල්ල විකා ගෙන එයාව මී ගුලට ඇදගෙන යන්න ලැස්ති වුණා.

“අනේ, තාත්තේ කාර්ලෝ, මට පිහිට වෙන්න!” කියලා බුරතීනෝ බොහොම බැගෑපත් හඬින් කිව්වා.

“මම මෙතන!” ගොරෝසු හඬකින් පිළිතුරු ලැබුණා.

දොර හැර ගෙන කාර්ලෝ කුටියට ඇතුළු වුණා. ඔහු කකුලෙ තිබුණු ලී සෙරෙප්පුව ගළවලා මීයාට ගැහැව්වා.

එතකොට මීයා ලී බුරතීනෝව අත හැරලා දත් මිටි කාලා මී ගුලට වැදුණා.

“ඔන්න දඟ කරන්ට ගියාම වෙන දේවල හැටි!” කාර්ලෝ එහෙම කියලා බිම වැටිල උන්න බුරතීනෝව ඔසවා බැලුවා බෝනික්කාට තුවාල වෙලාද කියලා. එයාව දණ හිස උඩ වාඩි කරවලා, සාක්කුවෙන් ලූනු ගෙඩියක් අරගෙන ලෙලි ගහලා බුරතීනෝට දුන්නා.

“ඔන්න කාපන්.”

බඩගින්නේ හිටිය බුරතීනෝ රස කර, කර, තලු මර, මර, ලූනු ගෙඩිය කෑවා. ඔන්න ඊට පස්සෙ ලී බෝනික්කා එයාගෙ ඔළුව කාර්ලෝගේ කම්මුලක අතුල්ලා මෙහෙම කිව්වා:

“අනේ කාර්ලෝ තාත්තේ, මීට පස්සෙ තාත්තා කියන දේ අහන කීකරු කෙනෙක් වෙනවා... කතා කරන රැහැයියා කිව්වා මට පාසල් යන්නයි කියල.”

“බොහොම හොඳ අදහස, පොඩ්ඩෝ.”

“ඉතින් කාර්ලෝ තාත්තේ, මම තවමත් උපන් හැටිය නෙව, ඇඳුමක් නැතුව පාසල් යන්ට බැහැ නෙව. මට හිනා වේවි.”

“ඒක ඇත්ත තමා. පොඩ්ඩාගේ කතාව හරි.” කාර්ලෝ නිකට කැසුවා.

කාර්ලො පහන පත්තු කරලා, කතුර, මැලියම් සහ පාට කඩදාසි අරගෙන දුඹුරු කඩදාසියෙන් පුංචි කබායක් කැපුවා. තද කොළ පාට කඩදාසියෙන් කලිසමක් කැපුවා. පරණ හම් කැල්ලකින් සපත්තු දෙකකුයි, පරණ මේස් කැල්ලකින් කුඩුම්බිය සහිත තොප්පියකුයි හැපුවා.

මේවා සියල්ල බුරතීනොට ඇන්දෙව්වා.

“ඉතින් හොඳට ඇඳගන්න!”

“කාර්ලො තාත්තේ, මම පාසල් යන්නේ කොහොමද හෝඩි පොතක් නැතුව.”

“පොඩ්ඩාගේ කතාව හරි...”

කාර්ලො හිස කසලා කල්පනා කලා. එයාට තිබුණ එකම පරණ කබායත් ඇඳගෙන මහ පාරට බැස්සා.

ඉක්මණට ගෙදර ආවා. නමුත් කබාය නැතුව. ඔහු ලොකු අකුරුයි ලස්සන පින්තූරයි තියෙන හෝඩි පොතක් ගොනාවා.

“ඔන්න ඔයාට හෝඩි පොතක්. අකුරු ඉගෙන ගන්න.”

“කාර්ලො තාත්තේ, තාත්තාගෙ කබාය කෝ?” බුරතීනො ඇහුවා.

“මම කබාය විකුණලා පොත ගත්තා. ඒකට කමක් නැහැ. කබාය නැතුව ඉන්ට පුළුවනි. පොඩ්ඩා හොඳට ඉන්න.”

බුරතීනො කරුණාවන්ත කාර්ලොගෙ අත්වලට එයාගෙ නහය තියලා මෙහෙම කීව්වා:

“ඉගෙන ගෙන ලොකු වුණාම, මම තාත්තාට කබා එක් දාහක් අරන් දෙන්නම්.”

බුරතීනො එයාගෙ පළමුවැනි හවස දඟ නොකර ගත කිරීමට මහන්සි ගත්තේ, කතා කරන රැහැයියා කියා දුන් නුවණ අනුවයි.

බුරතීනො හෝඩි පොත විකුණලා රුකඩ නැටුම් බලන්ට යයි

උදේ පාන්දර බුරතීනො නැගිටලා හෝඩි පොත පාසල් බැගයක දමා ගෙන උඩ පැන, පැන පාසලට ගියා.

පාරේ යන ගමන් එයා පාර දෙපැත්තෙ කඩවල විකුණන රස කෑම ජාති, ලොසින්ජර, කේක් වර්ග, කැවුම්, කොකිස් දිහා බැලුවේ වත් නැහැ.

පාර අයිනේ හිටගෙන සරුගල් යවන කොල්ලන් දිහා බැලුවේ වත් නැහැ.

පාර හරහා දුව ගෙන ගියා බළල් හාමි. එයාගෙ නම බැසිලියෝ. එයාගේ වලිගය අල්ලා අදින්න පුළුවන්කම තිබුණා. නමුත් බුරතීනො එහෙම කළේ නැහැ.

පාසල ළගම වගේ මුහුදු වෙරළ පැත්තේ ඉඳල සංගීත හඬක් ඇහෙනවා. සංගීතය හිත පිනවනවා:

“පි, පි” ගාලා බට නලාව පිඹිනවා.

“ලා, ලා” ගාලා වීණාව වයනවා.

“ඩින්, ඩින්” ගාලා සිම්බල් තැටි හඬ දෙනවා.

“බුම්, බුම්” ගාලා බැන්ඩ් වාදනය ඇහෙනවා.

පාසලට යාමට දකුණට හැරෙන්නට ඕන. සංගීතය අහෙන්නෙ වම් පසින්. බුරතීනො වැනෙන්න පටන් ගත්තා. සංගීතය ඇහෙන පැත්තට ඉබේටම බුරතීනො හැරුණා.

සංගීත හඬ බොහොම මිහිරියි.

“පාසල වෙන දිනාවකට යන්නේ නැහැ නෙව. මම ගිහිල්ලා සංගීතය පොඩ්ඩක් අහලා ඉක්මණට පාසලට යන්නම්” බුරතීනො තමාටම කියා ගත්තා.

ඔන්න ඊට පස්සෙ එයා බොහොම වේගයෙන් මුහුදු පැත්තට දුවන්නට පටන් ගත්තා. මුහුදු අයිනේ ලොකු කුඩාරමක් තියෙනවා. එය වටේට පාට පාට කොඩි වර්ග. මේ ලස්සන කොඩි මුහුදු සුළඟට “සට සට” ගාලා හඬ නගනවා.

කුඩාරම උඩ සංගීත කාරයෝ හතර දෙනෙක් වාදනය කරමින් නටනවා. නට, නටා වාදනය කරනවා.

කුඩාරමේ දොර ළග මහත නැන්දා කෙනෙක් මඳ සිනා පාලා ටිකටි විකුණනවා.

නැන්දා ළග මිනිස්සු ගොඩක් රොක් වෙලා. කොල්ලො, කෙල්ලො, සෙබළු, ඔරේන්ජ් බාර්ලි වෙළෙන්දො, කිරි අම්මලා, ගිනි නිවන හමුදා හටයෝ, තැපැල් බෙදන අය. මේ ගොල්ලො ඔක්කෝමල්ලා ලොකු දැන්වීමක් කියවනවා:

**රුකඩ නැටුම් පෙන්වීම
එකවාරයක් පමණයි!**

පමා නොවන්න!

පමා නොවන්න!

පමා නොවන්න!

බුරතීනො ළග හිටිය කොල්ලකුගේ අතින් ඇඳලා එයාගෙන් මෙහෙම ඇසුවා :

“කරුණාකරලා කියන්න ටිකටි එකක මිල කීයද? ”

කොල්ලා කලබල නොවී මෙහෙම පිළිතුරු දුන්නා :

“රිදී කාසි හතරයි, ලී බොනික්කා.”

“ළමයා, මට මගේ මුදල් පසුම්බිය අමතක වුණා... ඔයාට බැරිද මට කාසි හතරක් ණයට දෙන්න? බුරතීනො ඇහුවා.

කොල්ලා ආඩම්බර ලෙස බලා ලා සිවුරුහන් බාලා මෙහෙම කිව්වා :

“නුඹේ කල්පනාව මම මෝඩයෙක් කියලද?”

“මම බොහෝම, ගොඩක් කැමතියි රුකඩ නැටුම් නැටුම් බලන්න!” බුරතීනො කිව්වේ කඳුළු පිරුණු ඇස් ඇතිවයි. “මගේ ලස්සන කබාය කාසි හතරකට මිලදී ගන්න.”

“කඩදාසි කබායකට කාසි හතරක් දෙන්නද? මෝඩයකුව හොයා ගනින්න!” කොල්ලා කිව්වා.

“එහෙනම් මගේ ලස්සන තොප්පිය අරගන්න...”

“නුඹේ තොප්පිය හොඳයි ඉස් ගෙඩියන් අල්ලන්න. මෝඩයකුව හොයා ගනින්න!”

බුරතීනොට බොහොම කනගාදුයි. එයාගෙ දිග නහය පවා හීතල වුණා. එයාට ලොකු ආසාවක් ඇති වෙලා, රුකඩ නැටුම් බලන්න.

“ළමයා, එහෙනම් රිදී කාසි හතරකට මගේ අලුත්ම හෝඩි පොත අරගන්න.” බුරතීනො කිව්වා.

“පින්තූරක් එක්කද?”

“ඔව්, බොහොම ලස්සන පින්තූර. අකුරු බොහොම ලොකුයි.”

“එහෙනම් මෙහෙ දීපන්!” කියමින් පොත අතට ගත් කොල්ලා අකමැත්තෙන් රිදී කාසි හතරක් බුරතීනොට දුන්නා.

බුරතීනො ඉක්මණට දුවලා ගියා ටිකටි විකුණන මඳ සිනා පාන මහත නැන්දා ළඟට.

“මට පළමුවැනි පෙළේ ටිකටි එකක් දෙන්න. එකම එක වරක් පෙන්වන රුකඩ නැටුම් බලන්න මම හරි ආසයි.”

රුකඩ බෝනික්කෝ බුරතීනොට අඳුනා ගනිති

බුරතීනොට හරි-බරි ගැහිලා පළමුවැනි පෙළේ ආසනයක වාඩි වෙලා රුකඩ නැටුම පටන් ගන්නා තුරු ඉවසිල්ලක් නැතිව බලා හිටියා.

තිරය තවම ඇරලා නැහැ. නටන පුංචි මිනිස්සු, කළු පාට වෙස් මුහුණු ඇඳ ගත්තු ගැනු ළමයි, දිග යටි රැවුල් තියෙන, තරු සහිත උල් තොප්පි ඇඳ ගත්තු හයානක මිනිස්සු ඒ තිරයේ ඇඳලා තිබුණා. ඒ ගොල්ලන්ට උඩින් පොල් බෑයක් වගේ වටකුරු සුර්යයා. ඒ සුර්යයාට නහයකුයි, ඇස් දෙකකුයි තියෙනවා. රුකඩ නැටුම් හලේ තිරය බොහොම ලස්සනයි.

සිනුව තුන් වරක් නාද කළා. තිරය එසෙව්වා.

රුකඩ නැටුම් මඩුවේ දකුණු පැත්තෙහි, වම් පැත්තෙහි කාඩ්බෝඩ්වලින් හදාපු මල් ගස්. ඉහළින් ලත්තරුමක් එල්ලා තිබුණා. ලත්තරුම එළිය කණ්ණාඩියට වැටිලා හඳ වගේ ආලෝකයක් දෙනවා. කණ්ණාඩි කැල්ල උඩ පුළුන්වලින් හදාපු පුංචි හංස පැටව් දෙදෙනෙක් පාවෙනවා වගේ එහා මෙහා යනවා.

කාඩ්බෝඩ් ගහකට එහා පැත්තෙන් පුංචි මිනිහෙක් ආවා. එයා ඇඳලා හිරියේ අත් දිග සුදු කමිසයක්. එයාගේ මුහුණ සුදුම සුදු වෙනකල් පුයර දාලා.

එයා රුකඩ නැටුම් බලන්න ආපු අයට හිස නමලා කණගාටුවෙන් මෙහෙම කීවා :

“ආයුබෝවන්, මගේ නම පියෙරෝ... දැන් අපි ඔය ගොල්ලන්ට පෙන්වන රුකඩ නැටුමේ නම “නිල්පාට හිස කෙස් ඇති පුංචි ගැනු ළමයා හෙවත් ටොකු තිස් තුන”. මට කෝටුවකින් පහර දේව්. කම්මුලට ගහව්. ටොකු අනිව්. ඒක බොහොම හිනායන රුකඩ නැටුමක්...”

අනිත් පැත්තේ කාඩ්බෝඩ් ගහ පිටිපස්සෙන් තවත් පුංචි මිනිහෙක් ඉදිරියට ආවා. එයා ඇඳලා හිරියේ දාම් ලැල්ල වගේ කොටු සහිත ඇඳුමක්.

එයත් රුකඩ නැටුම් බලන්න ආපු අයට හිස නමලා කතා කළා:

“ආයුබෝවන්, මගේ නම අර්ලෙකීන්!”

ඊට පස්සෙ එයා පියෙරෝට කම්මුල් පාරවල් දෙකක් ගැහුවා පටාස්, පටාස් ගාලා. පියෙරෝගේ මුණෙ තිබුණු පුයර කුඩු හැලුණා.

“මෝඩයා, මොකද නුඹ කණගාටු වෙන්නේ?”

“මම කසාදයක් බඳින්න යන හන්දා කණගාටු වෙනවා,” පියෙරෝ කීවා.

“ඉතින් ඇයි බඳින්නෙ නැත්තේ?”

“බඳින්නෙ කොහොමද, මගෙ මනමාලි පැනල ගිහින්.”

“හා-හා-හා” ගාලා අර්ලෙකීන් හිනා වුණා. “පේනවා නේද මෝඩයාගේ හැට්”

ඔහු කෝටුවක් අරගෙන පියෙරෝට ගැහැව්වා.

“නුඹේ මනමාලිගෙ නම මොකක්ද?”

“නුඹ මීට පස්සෙ මට ගහන්නෙ නැහැ නේද? ” පියෙරෝ ඇසුවා.

“නැහැ. මම නුඹට ගහන්න පටන් ගත්තා විතරයි.”

“එයාගෙ නම මල්වීනා. නිල්පාට හිස කේ ඇති ගැනු ළමයා කියලත් එයාට කියනවා.”

“හා-හා-හා,” ගාලා අර්ලෙකීන් හිනා වෙලා පියෙරෝට ටොකු තුනක් ඇත්තා.

“රුකඩ නැටුම් බලන්න ආපු නෝනාවරුනි, මහත්වරුනි, නිල් පාට හිසකෙස් තියෙන ගැනු ළමයි දැකලා තියෙනවද?” අරලෙකීන් අහුවා.

නැටුම් බලන්න ආපු අය දිහා අරලෙකීන් බැලුවා විතරයි, ඉස්සරහ පෙළේ වාඩිවෙලා ඉන්න ලී බෝනික්කාව එයා දැක්කා. ලී බෝනික්කාගේ නහය දිගයි කට දෙකත් ළඟට යන කල්ම පළල් වෙලා. කුඩුම්බිය සහිත තොප්පියක් හිස දමා ගෙන.

“බලපල්ලා, ඒ තමා බුරතීනෝ!” අරලෙකීන් ලී බෝනික්කාව අඟිල්ලෙන් පෙන්නලා කීව්වා.

“පණ පිටින් ඉන්න බුරතීනෝ!” දැන් වනලා පියෙරෝ කෑ ගැසුවා.

ඔන්න ඒ පාර කාඩ්බෝඩ් ගස්වලට එහා හිටිය, කළු පාට වෙස් මුණු ඇඳ ගත්තු ගැනු ළමයි, උල් තොප්පි හිස ලා ගත් යටි රැවුළු ඇති පුදුම මිනිස්සු, මයිල් ඇති බල්ලෝ බුරතීනෝ දිහා බැලුවා. බල්ලන්ගේ ඇස් වෙනුවට අල්ලලා තිබුණෙ බොත්තම්. නහය හරියට පුංචි කැකිරි ගෙඩිවලට සමාන අගුටු මිටිටෝ ද එතන හිටියා.

මේ ගොල්ලෝ ඔක්කෝමල්ලා නැටුම් මඩුව උඩට ඇවිත් ඉටි පන්දම් වැළට ළං වෙලා මෙනෙම කීව්වා:

“ඒ තමයි බුරතීනෝ! ඒ තමයි බුරතීනෝ! දඟකාර විහිළකාර බුරතීනෝ!”

එවිට බුරතීනෝ ඉස්සර පුටු පෙළේ ඉඳලා නැටුම් රාළගෙ කුටියට පැනලා, එතැනින් නැටුම් මඩුවට පැන ගත්තා.

බෝනික්කෝ බුරතීනෝව බදා ගන්ටයි, සිපගන්ටයි, කොනින්තන්ටයි පටන් ගත්තා. ඊට පස්සෙ බෝනික්කෝ ඔක්කෝමල්ලා කුරුළු නැටුමේ සිංදුව කීව්වා:

විලක් අසල උදෑසනම
කුරුළු පැංච පොල්ක නැටුම
නහය වමට, වලිගෙ පෙරට
නටයි කරබස්ගෙ නැටුම
බෙර ගසන්නේ කුරුමිණියෝ
නළා පිඹති තඩ් ගෙම්බෝ
නහය වමට, වලිගෙ පෙරට
නටයි බරබස්ගෙ නැටුම

කුරුළු පැංචා පොල්ක නැටුම නටන්නේ
සිනහ පපා ප්‍රීති වෙමින් සිටින්නේ
නහය වමට, වලිගෙ පෙරට
එහෙම තමා කුරුළු පැංචා නටන්නේ...

රූකඩ නැටුම බලන්න ආපු අය සතුටු කඳුළු වගුරවන්නට පටන් ගත්තා. කිරි අම්මා කෙනෙක් හොඳටම ඇඬුවා. ගිනි නිවන සෙබලෙක් ඉක් ගසමින් ඇඬුවා.

පිරි පස්සෙ බංකුවල වාඩි වෙලා හිරිය කොල්ලො කට්ටිය විතරක් කේන්තියෙන් අඩි පොළවේ හස්පන්න වුණා.

“සිප ගත්තා ඔය මදද. අපි පුංචි එවුන් නොවෙමු. රූකඩ නැටුම දිගටම පෙන්නා පල්ලා!”

මේ සෝභාව ඇහුණු හන්දා තිරය පිටුපස ඉඳලා එළියට ආවා බොහොම හයානක පෙනුමක් ඇති මිනිහෙක්. එයා දිහා බැලුවාම ඕනෑම කෙනෙක් බියෙන් බිරාන්න වෙනවා.

එයාගෙ යටි රැවුළු බොහොම දිගයි, මහ පොළවට ගැවෙන්න තරම් ළං වෙලා. ඇස් දෙක මොර ගෙඩි වගෙයි. කට හරි විශාලයි. දත් දිගයි, පොල් ඉරු වගෙයි. එයා මිනිහකුට වැඩිය කිඹුලකුට සමානයි. එයාගෙ අතේ කඹ හතකින් ගොතාපු කසයක්.

එයා තමා රූකඩ නැටුම් මඩුවේ අයිතිකාරයා. රූකඩ නැටුම් පිළිබඳ මහාචාර්ය තුමා, කරබස් බරබස් මහත්මයා.

“එයි කොල්ලා, මගේ ඉතාම ලස්සන රූකඩ නැටුමට බාධා කළේ නුඹ නේද?” ඔහු බුරතීනොට ගොරවන්න වුණා.

එයා බුරතීනොව අල්ලා ගෙන රූකඩ හලෙහි තියෙන ගබඩා කාමරයට ගෙනියලා, ඔහුව බිත්තියේ ඇණයක එල්ලුවා. ආපසු ඇවිත් රූකඩ නැටුම පෙන්වන්නයි කියලා බෝනික්කන්ට කසය පෙන්නලා අණ කළා.

බෝනික්කෝ කොහොම හරි නැටුම පෙන්නලා අවසන් කළා. තිරය වැහුවා. රූකඩ නැටුම් බැලූ මිනිස්සු ගෙවල් බලා ගියා.

රූකඩ නැටුම් පිළිබඳ මහාචාර්ය කරබස් බරබස් කුස්සියට ගියා රූ කෑම ගැනීමට.

කන කොට බාධා නොවෙන්නට, ඔහු යටි රැවුළු අරගෙන සාක්කුවේ දමා ගත්තා. ගිනි උදුන ළග වාඩි වෙලා තාව්වියේ බැඳි බැඳි තිබුණු හාවයි, කුකුළු පැටව් දෙදෙනයි දිහා බැලුවා.

බැඳෙමින් තිබුණ හාවා ඔහු ඇඟිලි තුඩින් අල්ලා බැලුවා. තවම හරියට බැඳිලා නැති හැඩයි.

ලිපට දර ටිකක් දාලා තිබුණා. එවිට මහාචාර්ය තුමා තුන් පාරක් අත් පුඩි ගැසුවා.

අර්ලෙකින් සහ පියෙරෝ දුව ගෙන ආවා.

“වැඩකට නැති අර බුරතීනොව මෙහාට ගෙනෙල්ලා. එයාව හදලා තියෙන්නේ ලිවලින් නොවැ. එයාව ලිපට දැමීමම මගේ භාවයි, කුකුළු පැටව්නුයි හොඳට බැඳේවී.”

අරලෙකින් සහ පියෙරෝ දණ ගහලා අසරණ බුරතීනොව සමාව දෙන්නයි කියලා ඉල්ලා සිටියා.

“මගේ කසය කොහිද?” කියලා කරබස් බරබස් ගොරවන්නට වුණා.

එතකොට ඒ ගොල්ල සුසුම් ලමින් ගබඩා කාමරයට ගිහිල්ලා ඇණයක එල්ලා තිබුණු බුරතීනොව කුස්සියට ගෙනාවා.

ගින්නට අසු නොවී බේරෙන බුරතීනොව රන් කාසි පහක් තැගි ලැබෙයි

බුරතීනොව ඇදගෙන ඇවිත් ලිප ලඟ තියෙන යකඩ වැට ලඟ තියන විට, කරබස් බරබස් යකඩ හුළකින් ලිපේ අගුරු අවුස්සමින් නහය හඬවමින් හිටියා.

හිටි හැටියේම කරබස් බරබස්ගේ ඇස් රතු පාට වෙලා මුහුණ රළු වැටුණා. පුංචි අගුරු කැටයක් එයාගේ නහය ඇතුළට වැටුණා වෙන්න ඇති.

හා-චීස්! හාචීස්! - කරබස් බරබස් ඇස් කරකවලා අයෙමත් හාචීස්! ගැවා. ඔහුට කිඹුහුන් ගියා විතරයි, ලිපේ අළු උඩට වීසි වුණා.

රූකඩ නැටුම් පිළිබඳ මහාචාර්ය තුමා කිඹුහුන් අරින්නට ගියාම පිට, පිටම පනස් වාරයක් කිඹුහුන් අරිනවා. සමහර විට සියක් වාරයක් කිඹුහුන් ඇරලා තමයි නවතින්නේ.

මෙහෙම දිගටම කිඹුහුන් අරින නිසා ඔහුගේ සැර බහිනවා. එතකොට ඔහු කරුණාවන්ත වෙනවා.

පියෙරෝ බුරතීනොගේ කනට කොඳුරලා මෙහෙම කිව්වා:

“කිඹුහුන් අරින අතර එයත් එක්ක කතා කරන්න උත්සාහ ගන්න...”

හා චීස්! හා චීස්! - කරබස් බරබස් කට ඇරගෙන හුස්ම අරගෙන හඬ නගා කිඹුහුන් අරින ගමන් ඔළුව නොලවනවා, අඩි පොළවේ හස්පනවා.

මුළු කුස්සියම හෙළවුණා, වීදුරු ජතේල දෙදරන්නට වුණා. බිත්තියේ එල්ලා තිබුණු තාවච්චි, ලෝහ හට්ටි වැනුණා.

කරබස් බරබස් කිඹුහුන් අරින අතර බුරතීනො හීන් හඬෙකින්, දුකින් කතා කළා :

“මම දුප්පත් අසරණ කෙනෙක්. කිසි කෙනෙක් මට අනුකම්පා කරන්නේ නැහැ!”

“අඬන්නේ නැතුව ඉඳපිය!” කරඬස් බරඬස් ගොරවලා කෑ ගැසුවා. “නුඹ මට බාධා කරනවා... හා චීස්!”

“ආචාර්ය තුමාට සැප වේවා!” බුරතීනෝ කිව්වා.

“ස්තූතියි! නුඹ දෙමව්පියන් ඉන්නවාද? හා චීස්!”

“මට අම්මා කෙනෙක් කිසිම දාක, කිසිම දාක හිටියේ නැහැ, ආචාර්ය තුමනි! අනේ මම හරිම අවාසනාවන්තයෙක්!” මෙහෙම කියලා බුරතීනෝ සිහින් හඬින් කෑ ගැසුවා. ඒ සිහින් හඬ නිසා කරඬස් බරඬස්ගේ කන්වලට ඉඳිකටු තුඩින් අනිනවා වගේ දැනුණා.

ඔහු අඩි පොළවේ හැප්පුවා.

“නහයෙන් අඬන්නේ නැතුව ඉඳපන්! හා චීස් ! නුඹ තාත්තා පණ පිටින් ඉන්නවද?”

“මගේ දුප්පත් තාත්තා තවම ඉන්නවා, ආචාර්ය තුමනි!”

“මගේ හාවයි, කුකුළු පැටවුන් දෙදෙනාවයි බදින්නට නුඹව ලිපට දමාපු බව නුඹ තාත්තා දැන ගත්තාම යසට හිටිවි... හා චීස් !”

“කොහොම වුණත් මගේ දුප්පත් තාත්තා බඩගින්නයි, සීතලයි නිසා ඉක්මණින්ම මැරිලා යාවි. එයාගේ මහලු කාලෙදී එයාට උදව් කරන්න ඉන්නෙ මම විතරයි. මට අනුකම්පා කරලා මාව නිදහස් කරන්න.”

“මොන යක්ස කතාවක් කියනවද!” කරඬස් බරඬස් කෑ ගැසුවා. “කිසිම අනුකම්පාවක් නැහැ. හාවයි, කුකුළු පැටවුන්වයි නොඳට බදින්න ඕන, ලිපට රිංගපිය.”

“ආචාර්ය තුමනි. මට බැහැ!”

“ඒ මොකද?” කරඬස් බරඬස් ප්‍රශ්න කළා. බුරතීනෝ කතා කරන විට, හින් හඬින් කෑ ගහන්නේ නැහැ. බුරතීනෝගෙ හින් හඬ කරඬස් බරඬස්ගේ කන් අඩිවලට වැදී හඬ නගිනවා.

“ආචාර්ය තුමනි! මම එක දවසක් ලිපට රිංගන්න බැලුවා. ඒ වෙනුවට මගේ නහය හට්ටියට වැදිලා, හට්ටිය හිල් වුණා. ගිනි මැලයක් හිල් වුණා.”

“මොන බොරු කතාවක්ද? ගිනි මැලය නුඹ නහයෙන් කොහොමද බොල, හිල් කරන්නේ?”

“ආචාර්ය තුමනි! අපේ ගෙදර ගිනි මැලය පරණ තිර රෙද්දක ඇඳපු පින්තූරයක් නිසා.”

“හා චීස් !” කරඬස් බරඬස් කොතරම් හයියෙන් කිඹුහුන් ඇරියාද කියතොත්, පියෙරෝ වමටත්, අර්ලෙකීන් දකුණටත් වීසි වුණා. බුරතීනෝ බඹරයක් වගේ කරකැවුණා.

“ගිනි මැලයකුයි, හට්ටියකුයි ඇඳපු තිර රෙද්දක් නුඹ දැක්කේ කොහෙදිද?”

“මගේ තාත්තා කාර්ලො ඉන්න පුංචි කුටියෙදී.”

“නුඹේ තාත්තා කාර්ලොද!” කරඬස් බරඬස් පුටුවෙන් නැගිටලා දැන් වැනුවා. එතකොට යටි රැවුළු සෑම තැනම විහිදී ගියා. “ඒකේ තේරුම මහලු කාර්ලොගේ කුටියේ රහස් තැනක් තියන බවයි...”

එතැනදී රහස් කුටියක් ගැන කතා කිරීමට කැමති නොවූ කරඬස් බරඬස් දැකින් කට වසා ගත්තා. ඔහු නිවී ගිය ගිනි මැලය දිහා බලා ගෙන, දැකින් කට වසා ගත් ගමන් හිටියා.

“හොඳයි. කමක් නැහැ, හොඳට බැඳිලා නැති භාවයි, කුකුළු පැටව් දෙන්නවයි මම කන්නම්. නුඹව ගිනි ගොඩට නොදා නුඹේ ජීවිතය බේරා ගන්නම්, බුරතීනො. ඒ විතරක් නොවෙයි...”

මෙහෙම කියලා කරඬස් බරඬස් යටි රැවුළෙන් වැහිලා තියෙන යට කබා සාක්කුවට අත දාලා ආයෙමත් මෙහෙම කිව්වා:

“එපමණක් නොවෙයි. මෙන්න මේ සල්ලි කාර්ලො තාත්තාට ගිහිල්ලා දීපන්. එයාට බඩ ගින්නෙන් හා සිතලෙන් කොහොමටවත් මැරෙන්න එපයි කියලා මම කිව්වයි කියාපන්. පරණ තිරයේ ඇඳලා තියෙන ගිනි මැලය ඇති කුටිය දාලා යන්ට එපයි කියල කියාපන්. දැන් ගිහින් නිදා ගෙන උදේ පාන්දර නැගිටල ගෙදර දුවපන්.”

බුරතීනොට දුන්න රන් කාසි පහ එයා සාක්කුවේ දමා ගෙන හිස පහත් කර ආචාර කළා :

“ඔබට පින් අයිති වෙයි, මහාචාර්ය තුමාණෙනි, ඔබ තුමා මුදල් දුන්නේ ඉතාම විශ්වාසවත් කෙනෙකුට.”

අර්ලෙකීන් හා පියෙරෝ රැට නිදා ගැනීමට බුරතීනෝව බෝනික්කන් නිදන කාමරයට ගෙන ගියා. එතැනදී බෝනික්කෝ ආයෙමත් බුරතීනොව වට කැර ගෙන සිප බදා ගත්තා. ලිපට දැමීමට ගෙන ගිය බුරතීනො බේරුණු නිසා ඒ ගොල්ල ප්‍රීති වුණා.

බුරතීනො බෝනික්කන්ට රහසේ මෙහෙම කිව්වා :

“මෙතැන මොකක් හරි රහසක් තියෙනවා.”

ගෙදර යන බුරතීනොට හිඟාකන බළලා සහ හිවලා හමු වෙයි

උදේ පාන්දර බුරතීනො නැගිටලා රන් කාසි ගැනලා බැලුවා අතේ තියන ඇඟිලිවල ගණනට රන් කාසි තියෙනවා. රන් කාසි පහකි.

රන් කාසි පහ මිට මොළවා ගෙන බුරතීනො උඩ පැන ගෙදර යන ගමන් සිත්දූවක් කිව්වා :

“කාර්ලො තාත්තාට අලුත් කබායක් ගන්නෙමි මම, රස රස කෑමයි, කේක් ගෙඩියි, ලොසින්ජරයි ගන්නෙමි මම.”

රුකඩ නැටුම් පෙන්වන කුඩාරමයි, සට සට ගාලා සුළඟට වැනෙන ලස්සන කොඩියි නොපෙනී ගියායින් පසු, දූවිලි සහිත මහ පාරේ හිඟාකන දෙදෙනකුට බුරතීනොට පෙනුණා. එක් කෙනෙක් හිවල් හාමිනේ අලිසා, අනිකා බළල් රාළ, එයාගෙ නම බැසිලියො. අලිසා කොර ගහනවා. බැසිලියොගේ ඇස් පෙනෙන්නේ නැහැ.

ඊයේ පාරේ යන කොට හමුවෙච්ච බැසිලියො නොවෙයි. මෙයත් ඒ චගේම තීරු වැට්ච්ච පූසෙක්. මෙයාගෙ නමත් බැසිලියො. බුරතීනො කතා නොකර යන්ට හදන විටම, අලිසා හිවල් හාමිනේ බොහොම බැගෑපත් ලෙස කතා කළා :

“ආයුබෝවන්, බුරතීනො, හොඳ ළමයා ! දුවන්නේ කොහිද?”

“ගෙදර යනවා. කාර්ලො තාත්තා ළඟට.”

අලිසා හුල්ලලා තවත් වැඩියෙන් බැගෑපත්ව මෙහෙම කිව්වා :

“ඔය ළමයට කාර්ලොව දකින්න පුළුවන් වෙයිද දන්නේ නැහැ. බඩගින්නයි, හීතලයි හන්දා එයාට බොහොම අමාරුයි...”

“අලිසා මේවා දැකල තියෙනවද?” බුරතීනො අත දිග හැරලා රන් කාසි පෙන්නුවා.

රන් කාසි දුටු හැටියේම අලිසාට ඉබේටම එයාගෙ අතක් කාසි දෙසට ආදී ගියා. ඇස් පෙනෙන්නෙ නැති බැසිලියොගේ ඇස් දෙක රන් කාසිවල දිස්තිය නිසා කොළ පාටින් දිලිසෙන්නට වුණා.

බුරතීනො මෙය දුටුවේ නැහැ.

“කරුණාවත්, හොඳ ළමයා බුරතීනො, ඔය ඔය සල්ලිවලට කරන්නේ මොනවද?”

“කාර්ලො තාත්තාට කබායක් අරන් දෙනවා... හෝඩි පොතක් මිලදී ගන්නවා...”

“හෝඩි පොත, අපොයි, අපොයි! ඔය අකුරු ඉගෙන ගැනීමෙන් ඔය ළමයාට හොඳක් වෙන්නේ නැහැ... මම කොච්චර ඉගෙන ගත්තද, ඉතින් බලන්න, දැන් මම කොර ගහනවා,” ඔළුව වනලා අලිසා හිටල් භාමිනේ කිව්වා.

“හෝඩි පොත ! ඔය කාලකණ්ණි පොත කියවන්න ගිහිල්ලා තමයි මගේ ඇස් දෙක පොට්ට වුණේ.” බැසිලියෝ කෝපයෙන් නඟය පුම්බලා කිව්වා.

වේලිව්ව ගහක අත්තක වාඩි වෙලා හිටිය මහලු කාක්කෙක් මේ කතාව අහගෙන ඉඳලා කාක් කාක් ගැවා :

“බොරු කියනවා ! බොරු කියනවා !”

එතකොට බැසිලියෝ එක වරම උඩ පැනලා කාක්කාගේ වලිගය අල්ලා ගත්තා. නමුත් බැසිලියෝට අහුඬුණේ වලිගයේ කොටසක් විතරයි. කාක්කා යම්තම් ඉගිලිලා ගියා. බැසිලියෝ ආයෙමත් ඇස් පෙනෙන්නේ නැති හැටියට හිටියා.

“ඔයා මොකටද අර කාක්කාට එහෙම තුවාල කළේ?” බුරතීනෝ ඇහුවා.

“මගේ ඇස් දෙක පොට්ටයි නොවැ. මට පෙනුනේ හරියට අත්තක් උඩ බලු පැටියෙක් ඉන්නවා වගේ...”

තුන් දෙනාම දූවිලි සහිත පාර දිගේ යනවා. අලිසා කතා කළා :

“නුවණක්කාර, යහපත් හොඳ ළමයා, බුරතීනෝ ! ඔයාගෙ අතේ තියෙන කාසි ගණන දහ ගුණයකින් වැඩි කර ගන්න ඔය ළමයා කැමැතිද?”

“සත්තකින්ම කැමතියි ! ඒක කොහොමද කරන්නේ?”

“බොහොම ලෙහෙසියෙන් කරන්න පුළුවනි. අපත් එක්ක එන්න !” අලිසා කිව්වා.

“කොහොටද ?”

“මෝඩයිත්ගේ රටට.”

බුරතීනෝ ටිකක් කල්පනා කළා.

“අපොයි, බැහැ. මම ගෙදර යනවා. ”

“ඔන තැනක යන්න. ඔයාව අපි ලනුවකින් බැඳලා ඇද ගෙන යන්නේ නැහැ. ඔයාට තමයි පාඩු වෙන්නේ.” එහෙම කිව්වේ අලිසා, කපටි හිවලිය.

“ඔව්. ඔයාට තමයි පාඩු” බැසිලියෝත් කිව්වා.

“ඔය ළමයා ඔයාටමයි හතූරු කමක් කර ගන්නේ.” අලිසා ආයෙමත් කිව්වා.

“ඔව්, ඔව්. එහෙම තමා!” බැසිලියෝ අනුමත කළා.

“එහෙ ගියාම, ඔය ළමයාගෙ ඔය කාසි ටික කාසි ගොඩක් වෙව්...”

බුරතීනෝ නැවතිලා කට ඇරියා :

“බොරු කියනවා !”

අලිසා වලිගය බිම තබා ගෙන වාඩි වෙලා තොල ලෙවකාලා කතා කළා:
 “මම ඔය ළමයට විස්තර කරන්නම්. මෝඩයින්ගේ රටේ තියෙනව අරුම
 පුදුම පිට්ටනියක්. ඉතින් ඒකට කියන්නේ හාස්කම් ඇති පිටිය කියලයි...
 ඉතින් ඔය පොළවේ ඔය රන් කාසි පහ වළල ලා උඩින් පස් දාන්න
 ඉස්සෙල්ලා “ඕං ගිරින්, මේං ගිරින්, කට්ටු, කට්ටු” කියල තුන් වරක් කියන්න.
 ඉන් පස්සේ පස් තට්ටුවකුයි, දිය ලුණු තට්ටුවකුයි දාලා, ගෙදර ගිහින් නිදා
 ගෙන පහුවදා එන්න. එතකොට එතැන ගහක් පැල වෙලා. ඒ ගහේ රන්
 කාසි එල්ලෙනවා. තේරුණාද?”

බුරතීනො උඩ පැනලා කිව්වා, “අපොයි ඒ බොරු !” කියලා.

“බැසිලියෝ, අපි යමු. අපව විශ්වාස කරන්නේ නැහැ. අපි යමු.” අලිසා
 අමතාපයෙන් කිව්වා.

“නැහැ, නැහැ, මම විශ්වාස කරනවා! යමු, ඉක්මනට යමු මෝඩයින්ගේ
 රටට !...” බුරතීනො කෑ ගැසුවා.

මුහුදු වාඩිය බොජුන් හල

බුරුතොය, හිවල් හාමිනේ අලියායි, බළල් රාළ බැසිලියොයි තුන් දෙනාම කන්දෙන් පහළට බැහැ ගෙන, බැහැ ගෙන යන්න ගියා. ගොයම් කුඹුරු, මිදි වතු, සොස්නා ගස්වලින් පිරුණු බැද්ද පහු කර ගෙන මේ තුන් දෙනා මුහුද අයිනට ගියා. අයෙමක් මුහුද අයිනේ ඉඳලා රට මැද්දට ආවා, ඉස්සෙල්ලා පහු කර ගෙන ගිය ගොයම් කුඹුරු, මිදි වතු පහු කර ගෙන...

පුංචි කන්දක් උඩ නගර පොඩ්ඩක් තියෙනව. නගරයද ඊට ඉහළින් පායන හිරුද වරෙක වමෙන් වරෙක දකුණෙන් පෙනුණා.

අලියා සුසුම් ලමින් දුක් වෙනවා :

“මෝඩයින්ගේ රටට යාම ලේසි පහසු වැඩක් නොවෙයි. කකුල් සේරම ගෙවිලා යාවි...”

හවස් වෙන කොට මහපාර අයිනෙ තිබ්බව ගෙයක් ඒ ගොල්ලන්ට පෙනුණා. ඒ ගෙදර වහළ උඩ දැන්වීම් පුවරුවක් සවිකර තිබුණා :

මුහුදු වාඩිය බොජුන් හල

ආපන ශාලාව අයිතිකරුවා අමුත්තන් පිළිගන්න එළියට ආවා. තොප්පිය ගළවලා හිස පාත් කරලා ආවාර කළා.

“වේලිව්ව පාන් කැල්ලක් වත් කන්න කියනව නම් නරක නැහැ.” එහෙම කිව්වේ හිවල් හාමිනේ.

“අපට පාන් කැල්ලක් හරි අරන් දෙන්නකො” බළල් රාළත් කිව්වා.

තුන් දෙනාම ආපන ශාලාවට ඇතුළු වෙලා, හොඳ, හොඳ කෑම වර්ග බදින ලිප ළඟට වෙලා වාඩි වුණා.

අලියා දිව ලෙවකනවා, නවත්වන්නේ නැතුවම. බැසිලියො ඉස්සරහ ගාත් දෙක මේසය උඩ තියලා, බළල් හොම්බ ගාත් දෙක උඩ තබා ගෙන කෑම දිහා බලාගත්තු ගමන්ම ඉන්නවා.

“අයිතිකාර මහත්තයෝ, අපට දෙන්න පාන් කැලි තුනක්” බුරුතො ආපන ශාලාව අයිතිකාරයාට කිව්වා.

අයිතිකාරයා බොහොම පුදුමයට පත් වුණා. මේ තරම් වැදගත් උදවිය මේ තරම් අඩුවෙන් කෑම ඉල්ලන්නේ මොකද කියලා.

අපේ විහිළුකාර, නුවණක්කාර හොඳ ළමයා බුරුතො විහිළු කරනවා, මහත්මයා” අලියා හිවලිය කපටි ලෙස හිනා වුණා.

“ඔව්. එයා විහිළු කරනවා.” බැසිලියොත් කිව්වා.

“අපට පාන් කැලි තුනකුයි, අන්න අර හොඳට බැදිලා තියෙන එළවකුයි, අන්න අර කළු කුමාවයි, බැඳපු පරවියන් දෙන්නකුයි, තවත් පිකුදුවකුයි දෙන්න...” හිවල් හාමිනේ ඉල්ලුවා.

“මට ඕන හොඳට තරබාරු බල මාළු කැලි හයක් බැඳලා. තවත් පොඩි මාලුවන් ටික දෙනෙක්. කට ගැස්මට ඉස්සෙල්ල කන්ට” බැසිලියෝ බළල් රාළ කීවා.

අලිසායි, බැසිලියෝයි බැඳපු කෑම ජාති ඔක්කෝම කෑවා. බුරතීනෝට ඉතුරු වුණේ පාන් කැල්ලක් විතරයි.

අලිසායි, බැසිලියෝයි කටුන් එක්ක මසුයි, මාලුයි කාපු නිසා උන්ගේ බඩවල් පිරිලා, මුහුණුවල කෙළ තැවරිලා තිබුණා.

“අපි පැයක් දෙකක් නිදා ගෙන ඈ යාමෙට ගමන පටන් ගනිමු. අයිතිකාර මහත්තයා, අපිව අවදි කරන්න අමතක කරන්න එපා.” කපටි අලිසා ඉල්ලා හිටියා.

හිවල් හාමිනෙයි, බළල් රාළයි හොඳ මේට්ටවලට වෙලා ගොරව ගොරවා නිදා ගත්තා. බුරතීනෝ බල්ලෝ ලගින බංකුව උඩ නිදා ගත්තා.

රන් කාසි එල්ලෙන ගස් බුරතීනෝ සිහිනෙන් දැකලා කාසි කඩන්නට අත දිගු කලා විතරයි...

ඔන්න එතකොට අයිතිකාරයා කාතා කලා : “බුරතීනෝ මහත්තයා, නැගිටින්න වේලාව. ඈ දොළහයි.”

එහෙම කියලා දොරට තට්ටු කළා. බුරතීනෝ ඉක්මණට නැගිට්වා. ඇස් පිහදා ගත්තා. බළලත් නැහැ. හිවලත් නැහැ. ඇඳත් දෙකම හිස්.

අයිතිකාරයා මෙහෙම කිව්වා :

"ඔයාගේ ගරු මිතුරෝ වේලාසනින් නැගිටලා කේක් ගෙඩියක් කාලා යන්න ගියා..."

"මට පණිවුඩයක් තියල ගියේ නැද්ද?"

"ඔව්. ඔව්. බුරතීනෝ මහත්තයා නැගිටිට හැටියේම කැලෑ පාර ඔස්සේ දුවන්ටයි කියලා කිව්වා."

බුරතීනෝ දුවන්න ලැස්ති වෙත විටම ආපන ශාලාව අයිතිකාරයා දොර හරහට හිට ගෙන දැන් ඉනේ තබා ගෙන ඔරවලා බැලුවා.

"කෑමට සල්ලි ගෙවන්නේ කවුද?"

"ඔව්. ගණන කීයද?" බුරතීනෝ ඇහුවා.

"එක රන් කාසියක් ගෙවන්න."

බුරතීනෝ අයිතිකාරයාගේ කකුලට උඩින් පනින්න හඳුන විටම මස් බදින යකඩ කුර ඔහු අතට ගත්තා.

"නිවයා, සල්ලි ගෙවපන්, නැතිනම් ගෙම්බකුට අනින්නා වගේ අනිනවා!"

අතේ තිබුණු රන් කාසි පහෙන් එක කාසියක් ගෙවන්නට බුරතීනෝට සිද්ධ වුණා. එයාට ඒ ගැන බොහොම කනගාටුයි. ඒ කාලකණ්ණි ආපන ශාලාවෙන් බුරතීනෝ පිට වෙලා මහ පාරට ආවා.

මහ පාර කට්ට කළුවරයි. ඇහැට ඇත්තත් පේන්නෙ නැහැ. හැම දෙනාම නිදි. බුරතීනෝගේ ඔළුවට ඉහළින් රැ කුරුල්ලා පියාඹනවා. සද්ද නොකර පියාඹනවා.

රැ කුරුල්ලා බුරතීනෝගේ නහය ළඟටම ඇවිත් මෙහෙම කිව්වා :

"විශ්වාස නොකරනු, විශ්වාස නොකරනු, විශ්වාස නොකරනු!"

බුරතීනෝ කණගාටුවෙන් නැවතිලා ප්‍රශ්න කළා :

"කාවද? "

"බළලාවයි, හිවලාවයි විශ්වාස නොකරනු..."

"පලයන් යන්න!..."

බුරතීනෝ දුවන්න පටන් ගත්තා. ඔහු පසු පස පියාඹන රැ කුරුල්ලා මෙහෙම කියනවා ඔහුට ඇහුණා :

"ඔය පාරේ යනවා නම්, පල් හොරුන්ගෙන් ප්‍රවේසම් වෙනු!"

පල් හොරු බුරතීනොට පහර දෙති

ඇත අහසේ යම්තම් එළියක් ඇති වුණා. හඳහාමි පායන්නට වුණා.

කළු පාට කැලෑව ඉදිරියේ පෙනෙන්නට තියෙනවා.

බුරතීනො ගමන ඉක්මන් කළා. එයාගෙ පස්සෙන් කවුදෝ කෙනෙකුත් ගමන ඉක්මන් කළා.

ඒ පාර බුරතීනො දුවන්න පටන් ගත්තා. පිටි පස්සෙන් ආපු කවුදෝ දුවන්න පටන් ගත්තා හඬ නංවන්නේ නැතිව.

බුරතීනො හැරිලා බැලුවා.

දෙදෙනෙක් ඔහු පසුපස දුවගෙන එනවා. උන් ඔළුව වැහෙන්න ලෝගු දාගෙන. ඇස් දෙක ජේන්න හිල් දෙකක් විතරයි ලෝගුවේ තියෙන්නේ.

එකෙක් කොටයි. අඩි පළල් කර කර දුවනවා, පිහිය වනනවා. අනිකා උසයි. ඔහුගේ අතේ පිස්තෝලයක් තියෙනවා. පිස්තෝල කට හරියට පුනේල කටක් වගෙයි.

“අතේ, අතේ!” බුරතීනො කැලය දිගේ දුවන්නේ භාවකු වගෙයි.

“නැවතියන්, නැවතියන්!” පල් හොරු කෑ ගැහැව්වා.

බුරතීනොට පරාණ බයක් ඇති වුණා. එනමුත් ඔහුට අනුමාන ලෙස තේරුණා : ඔහු රන් කාසි හතර කටේ දමා ගත්තා. බුරතීනො කැලෑ මලින වැටුලට දිව්වා... ඔන්න එතැනදී තමයි පල් හොරු බුරතීනොව අල්ලා ගත්තේය.

“සල්ලි දීපන්, නැතිනම් මැරුම් කාපන්!”

බුරතීනො කතා නොකර, තේරුම් ගන්න බැරුවා වගෙ නහයෙන් ඉක්මණට ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කළා. පල් හොරු බුරතීනොව අල්ලා පිටි කොන්දෙන් ඔසවලා හෙල්ලුවා. එකෙක් පිස්තෝලය අල්ලා ගෙන ඉන්නවා. අනිකා සාක්කු අත ගානවා.

“නුඹේ සල්ලි කොහිද?” උස පල් හොරා ප්‍රශ්නා කළා.

“සල්ලි දීපිය, පල් මෝඩයා !” මිටි පල් හොරා හෙමිත් කිව්වා.

“කෑලි, කෑලි වලට ඉරා දමනවා!”

“ඔළුව හපා කනවා!”

අන්න එවිට බුරතීනො බයෙන් වෙවිලන්න පටන් ගත්තා. කටේ තියෙන රන් කාසිවලින් හඬ පිට වුණා.

“අන්න සල්ලි තියෙන තැන!” පල් හොරු කෑ ගැසුවා. “සල්ලි කටේ දමා ගෙන.”

එකෙක් බුරතීනොගේ ඔළුවෙන් අල්ලා අනිකා එයාගේ කකුල් දෙකෙන් අල්ලා එයාව උඩට වීසි කළා. බුරතීනො කට නැර දත්මිටි කාගෙන හිටියා.

බුරතීනොගෙ ඔළුව බිමට හරවලා හොරු දෙන්නා ඔළුව බිමට හැප්පුවා. නමුත් බුරතීනොට ඒක රිදුනේ නැහැ.

මිට පල් හොරා බුරතීනොගේ කටට අත දාලා කට අරින්න උත්සාහ කලා. ඔන්න දැන් කට ඇරෙන්න ළගයි... එවිට බුරතීනො මුළු ශක්තියම යොදලා මිටි පල් හොරාගේ අත හැපුවා... ඒක අතක් නොවෙයි බළලගේ ඉස්සරහ කකුල. මිටි පල් හොරා මහ හඬින් කෑ ගැසුවා. අන්න ඒ වේලාවේදී බුරතීනො උරගයකු වගෙ කඩිසර ලෙස කැලෑ මලීන පඳුරුවලට පැනලා රිංගා ගෙන ගියා. එයාගෙ කඩදාසි කබායෙ සහ කඩදාසි කලිසමේ කැලි මලීන පඳුරට අසු වුණා. දැන් බුරතීනො කැලෑවෙ අනිත් පැත්තෙන් දුවනවා.

කැලෑවේ තැන්නෙදී පල් හොරු අයෙමක් ඔහුට ළං වුණා. බුරතීනො උඩ පැනලා වැනෙන අත්තක් අල්ලා ගෙන ගහකට නැංගා. පල් හොරු එතැනට ආවා නමුත් උන්ගේ ඔළු වැනෙන්නට ලෝගු දාගෙන තිබුණ නිසා උන්ට ගස් නගින්නට ලේසි නැහැ.

ගහ උඩට නැග ගත්තු බුරතීනො අත්ත හොළවලා අල්ලපු ගහට පැන ගත්තා. පල් හොරු එයා පසුපස දුවලා ඒ ගහට නැග්ගා.

එවිටම ගහේ අත්තකුත් එක්ක පල් හොරු දෙන්නා 'දඩාස්' ගාලා බිම වැටිච්චි.

මේ දෙන්නා නැගටලා කෙඳිරි ගාලා සිරිච්ච තැන අත ගගා ඉන්න අතර බුරතීනො ගහෙන් බිමට බැහැලා බොහොම වේගයෙන් දිව්වා. පල් හොරුන් පෙනෙන්නට පවා සිටියේ නැහැ.

හඳ හාමි පායලා තියෙන නිසා ගස්වල හෙවණැල්ල පොළොවට වැටිලා මුළු කැලෑවම තීරු වගේ, ඒ කියන්නේ එළිය තීරුවයි, හෙවණැල්ල තීරුවයි වැටිලා පෙනෙනවා...

දුවන බුරතීනො හෙවණැලි තීරුවට අනුවුණාම පෙනෙන්නේ නැතිව යනවා. එළිය තීරුවට අනුවුණාම පෙනෙනවා. හඳ එළියට එයාගෙ තොප්පිය පෙනී, තොපෙනී යනවා.

ඔන්න ඔහොම බුරතීනො විල ළඟටම දුවල ගියා. හඳ එළියට විලේ ජලය කණ්ණාඩියක් වගේ දිලිසෙනවා. හරියට රුකඩ නැටුම් මඩුවේ වගේමයි.

බුරතීනො වම් පැත්තට ගියා - එතැන මඩ ගොහොරුවක්. දකුණු පැත්තට ගියා - එතැනත් මඩ ගොහොරුවක්... පසුපසින් දර කෝටු බිඳෙන සැටි ඇහෙනවා...

"ඕකාව අල්ලපිය, ඕකාව අල්ලපිය!..." කිය කියා කෑ ගහන ශබ්දයක් ඇහෙනවා.

පල් හොරු දුව ගෙන ඇවිත්, උසට වැවුණු පඳුරුවලට උඩින් පැනලා බලුවා බුරතීනො ඉන්නවද කියල. ඔන්න එතකොට හොරු දැක්කා බුරතීනොව.

“අන්න ඉන්නවා!”

වතුරට පනින එක විතරයි, බුරතීනොට කිරීමට ඉතුරු වෙලා තිබුණේ. වැව ඉවුරේ බෙල්ල අත් තටුව යට තබා ගෙන ඉන්න සුදු හංසයකුව මේ වේලාවේදී බුරතීනො දැක්කා.

බුරතීනො වතුරට පැනලා කිමිදිලා වතුර යටින් ගිහිල්ලා හංසයාගේ කකුලක් අල්ලා ගත්තා.

“ගො-ගො”- කියල හංසයා හඬක් පිට කරලා - “මොනවද ඔය විහිළුවේ තේරුම! මගේ කකුල අතහරින්න!” කියල කිව්වා.

වතුරට උඩින් මතු වෙලා තිබුණු බුරතීනොගේ පයක් හොරු අල්ලා ගත්තා. ඔන්න එතකොටම සුදු හංසයා විශාල අත් තටු දිග හැරලා ‘සට සට’ ගාලා අහසේ පියාසර කරන්න පටන් ගත්තා.

හංසයා බොහොම ලස්සනට පියාසර කරලා විලේ එහා වෙරළට ගිය හැටියේම, බුරතීනො එයාගෙ හංස පාදය අතහැරියා. පුංචි පඳුරු තියෙන බිමකට වැටිලා බුරතීනො පුංචි කඳු හරහා හඳු හාමි ඉන්න පැත්තට දුවන්නට වුණා.

පල් හොරු බුරතීනොව ගසක එල්ලති

බුරතීනොට දුවලා දුවලා හොඳටම හති වැටිලා, දෙපාවලට බොහොම මහන්සියි.

හිටි හැටියේම ඔහුට අතු අතරින් පෙනුණා බොහොම ලස්සන දිය කඩිත්තක්, දිය කඩිත්ත මැද ජනේල හතරක් තියෙන ගෙයක්. ගෙදර ජනේල දොරවල ඉර, හඳ සහ තාරකා ඇඳලා. ගෙය වටේට නිල් පාට මල් වැවිලා.

ගෙට යන පාරට සුදු වැලි දමලා. ජල උල්පතකින් සිහින් දිය පාරක් උඩට වීසි වෙනවා. උල්පතේ ඉරි වැටිව්ව බෝලයක් උස් පාත් වෙව් නැටවෙනවා.

ගෙපිළට බුරතීනො හතර ගාතෙන් ගියා. දොරට තට්ටු කළා. ගෙදර නිහඬයි. ඒවර බුරතීනො හයිසෙන් දොරට තට්ටු කළා. ගෙදර උදවිය බොහොම තදේට නිදි වෙන්නට ඕන.

මේ අතරතුර පල් හොරු කැලෑවේ ඉඳල එළියට ආවා. උන් විල හරහා පිනුවා උන් හොඳටම තෙමිලා. බුරතීනොව දුටු මිටි පල් හොරා බලලෙක් වගෙ ඤාචි ගැවා. උස පල් හොරා හිවලෙක් වගේ හූ තිබ්බා...

බුරතීනො දැනින්ම සහ දෙපයින්ම දොරට තට්ටු කළා...

"අනේ, මට උදව් වෙන්න! උදව් වෙන්න!..."

අන්න එවිට ජනේලයෙන් පිටත එබිකම් කරලා බැලුවා ලස්සන ගැනු
ලමයෙක්. එයාගෙ කොණ්ඩය කැරළි ගැසිලා. නහය පොඩිත්තක් උඩට
නෙරා ගිහිත්.

එයාගේ නෙත් වැහිලා.

"ලමයෝ ඉක්මණට දොර අරින්න. මා ලුහුබැඳ පල් හොරු එනවා!"

"අනේ, මොන බොරුද!" ඇනුමක් හරිමින් ගැනු ලමයා කිව්වා. "මට
නිදිමතයි. ඇස් අරින්න බැහැ. ඒ තරම්ම නිදිමතයි..."

එයා නිදිමතෙන්ම ජනේල දොර වහලා දැමිමා.

බුරතීනොට කර කියා ගන්න දෙයක් නැතුව මළා වගෙ බිම වැතිර
හිටියා.

පල් හොරු ඔහු ලඟට ආවා.

"දැන් ඉතින් එයාට අපෙත් බෙරෙන්ට බැහැ!"

බුරුතීනොගෙ කට අරවාගන්න පල් හොරු නොකළ දෙයක් නැහැ. බුරුතීනොව ලුහු බැඳගෙන එන විට උන්ගේ පිස්තෝලයයි පිහියයි නැති වුණේ නැති නම්, අවාසනාවත් බුරුතීනො පිළිබඳ කතාව එතැනින් ඉවර කරන්නට තිබුණා.

අවසානයේදී පල් හොරු තීරණය කළා බුරුතීනොව ඔළුව පහළට දාලා එල්ලන්නට. බුරුතීනොගේ දෙපා බැඳලා ඕක් ගහක අත්තක ඔහුව එල්ලලා පල් හොරු උන්ගේ වලිග දිග හැර ගෙන බුරුතීනොගේ කටින් රන් කාසි වැටෙන තුරු පහළට වෙලා බලා ගෙන හිටියා.

උදේ හිමිදිරි පාන්දර සුළං හමන්නට පටන් ගත්තා. ගස්වල කොළ සද්ද කළා. බුරුතීනො ඒ අතටයි, මේ අතටයි වැනුණා. පල් හොරු දෙන්නගෙ වලිග කෙමිලා නිසා උන්ට තවත් එතැන ඉන්න බැරි වුණා.

"යාළු පැංචා, නුඹ ඔහොම එල්ලිලා ඉඳපන් අද හැන්දෑ වෙන කල්." කියලා උන් දෙන්නා පාර අයිනෙ තියෙන තේ කඩයක් හොයන්ට ගියා.

නිල් කොණ්ඩකාර ගැනු ළමයා බුරුතීනොට පණ ලබා දෙයි

බුරුතීනොව එල්ලලා තිබුණු ඕක් අතු වලට එපිටින් උදේ හිරුගේ ලා හිරු රැස් වැටෙන්නට වුණා.

පිටියේ තණ ගස් කොළ පාට වුණා. පිනි බිඳු රෝස පාටින් බැබළුණා.

නිල් පාට කෙස් කැරළි ඇති ගැනු ළමයා උදේ නැගිටලා ජනේලයේ දොර හැරලා හිස පිටතට දාලා වටපිට බැලුවා. ලස්සන ඇස් දෙක පිස දමා ගත්තා.

කරබස් බරබස් ආචාර්ය තුමාගේ රූකඩ නැටුම් පොළේ ඉන්න ඉතාම ලස්සන බෝනික්කා තමා මේ ගැනු ළමයා.

රූකඩ නැටුම් පොළ අයිතිකාරයාගේ නපුරුකම් ඉවසා ගෙන ඉන්න බැරුව මේ ගැනු ළමයා පැනලා ගිහිල්ලා තණ පිටියේ මේ ගෙදර වාසය කරනවා.

වන සත්තු, කුරුල්ලෝ, සමහර කුරුමිණියෝ, සමනලයෝ ඇයට ආදරය කරනවා. මොකද දන්නවද, ඒ ළමයා බොහොම ගුණ යහපත් ළමයෙක් නිසා.

ඇයට ඕන කරන කෑම ජාති වන සත්තු ගෙනැවිත් දෙනවා.

වැළි මීයෝ ඇයට ගුණ ඇති මුල් වර්ග ගෙනැවිත් දෙනවා.

කැලෑ මීයෝ සිනි, කේපු වැනි කෑම ගෙනැවිත් දෙනවා.

අර්තමොන් කියන හොඳ, උදාර බල්ලා එයාට පාන්, විස්කෝතු ගේනවා.

කපුටා වෙළඳ පොළට ගිහිල්ලා රිදී පාට කඩදාසිවල ඔතලා තියෙන වොකලට හොරකම් කරලා ගෙනැවිත් ඒ ළමයට දුන්නා.

ගෙම්බෝ කපු, කඩල, ඔරේනජ් බාර්ලි වගේ බීම ජාති ගෙනැවිත් දුන්නා.
රාජාලියා බැඳපු තාරාවකුව තැගි කළා.

කුරුමිණි සත්තු පළ වර්ග ගේනවා.

සමනලයෝ එයාට ගෙනාව මල්වලින් ගන්නා රොන්, පරාග වගේ දේවල්
එයින් එයා මුණට පුයර දැම්මා.

දළඹුවෝ දත් බෙහෙත් සහ දොරේ සරනේරුවට ගාන තෙල් ගෙනැවිත්
තැගි කළා.

ලිහිණි කුරුල්ලෝ එයාගෙ ගේ වටේ හිටිය මදුරුවන්වයි, දෙබරුන්වයි
විනාශ කරලා දැම්මා.

නිල් කොණ්ඩකාර ගැනු ළමයා ඇස් ඇරලා බැලුවා විතරයි, ඔළුව පහළට
දමා ගෙන එල්ලිලා ඉන්න බුරතීනෝ දැක්කා.

ඇ කම්මුලට අතක් තියලා කෑ ගහලා මෙහෙම කිව්වා :

“අනේ ! අපෝයි!”

ඔන්න එවිටම කන් දෙක සොළුව, සොළවා අර්තමොන් බල්ලා ආවා.
එයා පූඩ්ල් වර්ගයට අයත් බල්ලෙක්. එයාගෙ මුණයි, බෙල්ලයි මයිල්වලින්
පිරිලා. ඒ මයිල් ලස්සනට හිටින්නට පිරිලා තියෙනවා. වලිගය අගට කළු
පිත්ත පටියකින් මලක් වගේ හිටින්නට ගැටයක් ගහලා. ඉස්සරහ එක කකුලක
රිදී අත් ඔරලෝසුවක් බැඳලා.

“මම ලැස්තියි !”

අර්තමොන් බලු පැටිය නහයෙන් ඉව අල්ලලා, උඩු තොල ඉස්සුවා.
එයාගෙ සුදු පාට දත් පෙනුනා.

“අර්තමොන්, කාට හරි අඩ ගහන්න. අසරණ බුරතීනෝව ගහෙන්
ගළුවලා ගෙදරට ගෙනෙන්න ඕන. වෙද මහත්තයට කියන්න ඕන.” ගැනු
ළමයා කිව්වා.

“මම ලැස්තියි!”

අර්තමොන් බොහොම සැරට උඩ පැන, පැන ලැස්ති වුණ හන්දා දූවිලි
පවා ඉහළට නැංගා.

අර්තමොන් කුඹි වාසය කරන කුඹස ළගට ගිහිල්ලා බුරලා කුහුඹින්ව
අවදි කරලා කුහුඹි හාර සිය දෙනකුව යැව්වා බුරතීනෝව බැඳලා තියෙන
ලනුව කපා දමන්නට.

කුහුඹි හාර සිය දෙනෙක් එක පෙළට ඕක් ගහට නැගලා දත්වලින්
හපලා ලනුව කැඩුවා.

අර්තමොන් ගහෙන් බිමට වැටෙන විටම බුරතීනෝව ඉස්සරහ ගාත්
දෙකෙන් අල්ලා ගෙන ගෙදර ගෙනාවා. බුරතීනෝව ඇඳ උඩ තියලා
ඔන්න පස්සෙ අර්තමොන් ඉක්මණට දුවලා දුවලා ගිහිල්ලා කැලැවේ

ඉන්න ප්‍රසිද්ධ දොස්තර මහත්තයා වන බස්සාවයි, ඇපෝතිකර් ගෙම්බාවයි, වෙලිච්ච ලී කෝටුවක් වගේ ඉන්න කෝටුකිතයි - බොගොමොල් කුරුමිණි වෙදමහත්තයාව අඬගහගෙන ආවා.

බසු දොස්තර බුරුතියාගේ පපුවට කන තියල මෙහෙම කිව්වා :

“ලෙඩාට පණ ඇතුළුවාට වැඩිය පණ නැතුවා වගෙයි.” ඊට පස්සෙ එයා බසු ඔළුව පිටි කොන්ද පෙනෙන තුරු කරකැව්වා.

ගෙඹි ඇපෝතිකර් උන්නැහේ එයාගෙ තෙත ඇති අතින් බුරුතියාව අත ගගා ඇස් ගෙඩිවලින් වට පිට බැලුවා. ඉතින් බක බක ගාලා මෙහෙම කිව්වා :

“ලෙඩාට පණ නැතුවාට වැඩිය, පණ ඇතුළුවා වගෙයි...”

කුරුමිණි කෝටුකිතයි වෙදරාළ කෙට්ටු අතින් ලෙඩාගෙ නාඩි අල්ලා මෙහෙම කිව්වා:

“දෙකින් එකයි. එක්කෝ ලෙඩා මැරිලා. නැත්නම් ජීවත් වෙනවා. ලෙඩා ජීවත් වෙනවා නම් එක්කෝ ජීවත් වේවි. නැතිනම් ජීවත් නොවේවි. ලෙඩා මැරිලා නම් එයාට පණ දෙන්නත් පුළුවනි, නොදෙන්නත් පුළුවනි.”

“ඕවා ගොඩ වෙදකම්” මෙහෙම කියලා බසු දොස්තර අත්තටු ගසලා අඳුරු අට්ටාලයට ගියා.

ඇපෝතිකර් ගෙම්බාට තරහ ගිය හන්දා එයාගෙ මුණ තියෙන ඉන්නො ඔක්කොම පිම්බුනා.

“වෙදරාළගේ කතාව බොහොම නූගත්, අශිලාවාර කතාවක්. බක, බක!” ගෙම්බා එහෙම කියලා බිම්ගෙයි තෙතමනය ඇති කැනට ගියා.

වෙද මහත්තයා දර කෝටුවක් වගේ බොරුවට අඟවලා ජනේලයෙන් පිටතට වැටුණා.

ගැනු ළමයා එයාගේ පුංචි ලස්සන අත්වලින් අත් පුඩි ගහලා කතා කළා:

“රට වැසියනි, මෙයාට දෙන බෙහෙත් මොනවාද? ”

“එඬරුතෙල්!” ගෙම්බා බිම්ගෙයි ඉඳලා බක බක ගාලා කිව්වා.

“ඔව්, ඔව්. එඬරු තෙල්! බස්සා අට්ටාලයේ ඉඳලා ආඩම්බරයෙන් කිව්වා.

එක්කෝ එඬරු තෙල් දෙනවා, නැතිනම් නොදෙනවා.” එහෙම කිව්වේ ජනේලයෙන් එහා හිටිය වෙදරාළ.

අන්න එවිට, හොඳටම මහන්සි වෙලා, හෙම්බත් වෙලා හිටිය බුරුතියා කෙඳිරි ගාන්නට පටන් ගත්තා:

“මට එඬරු තෙල් එපා. මට කිසි අසනීපයක් නැහැ. මහන්සියක් නැහැ.”

නිල් කොණ්ඩය ඇති ගැනු ළමයා බොහොම කරුණාවෙන් බුරුතියාට කතා කළා :

“බුරතීනො, හොඳ ළමයා වගේ නහය ඇඟිලි දෙකකින් වහගෙන, ‘ගුඩුස්’ ගාලා එකපාරට බොන්න.”

“මට බැහැ. මට බැහැ. මට බැහැ!...”

“මම ඔයාට සීනි කැටයක් දෙන්නම්...” ගැනු ළමයා කිව්වා.

එවිටම මී පැටියෙක් සීනි කැටයකුත් අරගෙන ඇඳ උඩට ආවා.

“ඔයාට කියන දේ අහලා බේත් බොන්න. මම ඔයාට සීනි කැටය දෙන්නම්.”

“බේත් එපා, සීනි කැටය විතරක් දෙන්න...” බුරතීනො කිව්වා.

“ඔයා බේත් බොන්නේ නැති නම් මැරිලා යාවි...”

“ඔය එඬරු තෙල් බොනවට වැඩිය හොඳයි මැරිල යන එක...”

එතකොට ගැනු ළමයා ලොකු කෙනෙක් වගේ ටිකක් සැරට කතා කළා :

“නහය වහ ගන්නවා. බොනවා... එකයි, දෙකයි, තුනයි.”

ගැනු ළමයා බුරතීනොගෙ කටට එඬරු තෙල් වත් කරලා, එවෙලෙම එයාට සීනි කැටයක්දීලා, එයාගෙ හිස අත ගැවා.

“ඔන්න බීලත් ඉවරයි.”

සියලු දෙනාට හොඳක් වෙනවාට කැමති ගුණවත් අර්තෙමොන් බලු පැටියා වලිගය හපා ගෙන බඹරයක් වගේ වට්ට කැරකැවුණා. එයාට හරිම සන්තෝසයි.

නිල් කොණ්ඩකාරිය බුරතීනොට හැසිරෙන හැටි කියා දෙයි

පහුවදා උදෑසන බුරතීනො නැගිට්ටේ කිසිම ලෙඩක් නැති, සනීප ඇති කෙනෙක් හැටියට.

ගැනු ළමයා බුරතීනො එන තුරු වත්තේ මේසයක් උඩ සෙල්ලම් බඩු පිඟන් කෝප්ප තේ පෝච්චියක් තියා ගෙන බලා ගෙන හිටියා.

ගැනු ළමයා හොඳට මුහුණ සෝදලා නහයටයි, කම්මුල්වලටයි මල් පරාගවලින් හඳු පුයර දාලා පිරිසිදුවට හිටියා.

එයා සමනළයින්ට යන්ටයි කියලා අතක් වැනුවා.

“ඉතින් ඔය ගොල්ල යන්න, යන්න.”

ලී බෝනික්කා හෙවත් බුරතීනො දිහා බලාපු ගැනු ළමයා මුහුණ ඇඹිල් කර ගත්තා. කොල්ලාට හිඳ ගන්ටයි කියලා කිව්වා. ඊට පසුව ඔහුට පුංචි කෝප්පයට කොකෝව වත් කළා.

බුරතීනො පුටුවේ වාඩි වුණේ කෙනෙක් පැදුරක් මත වාඩි වෙන විදිහට කකුල් නවලා පුටුව උඩ තබා ගෙනයි. කේක් කැලි එහෙම පිටින්ම කටේ දාගෙන හපන්නේ නැතුව එක පාරටම ගිල්ලා.

ජෑම් දීසියට ඇඟිලි ඔබලා ඊට පස්සේ ඇඟිලි ලෙවකැවා.

ගැනු ලබන මහලු කුරුමිණියකුට පුංචි පාන් කැල්ලක් දෙන්නට පොඩ්ඩක් වෙන පැත්තකට හැරුනු හැටියේම, මේ කැදර ලී කොල්ලා කොකෝව පෝච්චිය එක පාරටම කටේ තියා ගෙන බී ගෙන, බී ගෙන ගියා.

ඔන්න ඉන් පසුව, මේස රෙද්දට කොකෝව හැලුවා.

අන්න එවිට ගැනු ලබන සැරේට කතා කළා:

“නියම විදිහට පුටුව උඩ වාඩි වෙනවා. අතින් කෑම අල්ලන්න එපා. ඒවට හැඳි, ගැරුප්පු තියෙනවා.”

ගැනු ලබන කේන්ති ගිය නිසා එයාගේ ඇසි පිය ‘සට-සට’ ගාලා එකට වැදුණා.

“ඔය ලමයට හැසිරෙන හැටි කියා දුන්නේ කවුද? කරුණාකරලා කියන්න.”

“සමහර දාට කාර්ලො තාත්තා, සමහර දාට කිසිවෙක් නැහැ.” බුරතීනෝ උත්තර දුන්නා.

“මීට පස්සේ ඔය ලමයට හැසිරෙන හැටි මම කියා දෙන්නම්. ඒ ගැන මතක තබා ගන්න.” ගැනු ලබන කීව්වා.

“ඔන්න මම උගුලක වැටුණා!” බුරතීනෝ කල්පනා කළා.

ගෙවත්තේ තණ කොළ පිටියේ හිටිය අරතෙමොන් පුංචි කුරුල්ලන් එළවන්නට පටන් ගත්තා. පුංචි කුරුල්ලෝ ගහේ අකුචල වහපුවාම අරතෙමොන් ඔළුව උඩට හරවා ගෙන බුරලා, බුරලා, උඩු බුරලනවා.

“කුරුල්ලන් එළවන්න හරි හපනා.” අරතෙමොන් දිහා බලා බුරතීනෝ කල්පනා කළා.

දෙපා බිම වැදෙන්නට හොඳට පුටුව උඩ වාඩි වී සිටි නිසා බුරතීනෝගේ දෙපා දිගේ කුඹි නගින්නට පටන් ගත්තා වගේ දැනුණා.

ඔන්න යන්නම් උදේ කෑම ගැනීම අවසන් වුණා. ගැණු ලබන බුරතීනෝට කීවා නහයේ තියෙන කොකෝවා මණ්ඩි පිහ දාගන්නටයි කියලා. ගැනු ලබන නැගිටලා එයාගෙ ගවොමේ රැළි හොඳට හදා ගෙන. කොණ්ඩෙට බැඳලා තිබුණ පිත්ත පටිය හරි ගස්සා ගෙන, බුරතීනෝගෙ අතින් අල්ලා ගෙන එයාව ගෙදර ගෙන ගියා එයාට උගන්වන්නට.

අරතෙමොන් බලු උන්නැහේ කොච්චර බුරන්නට හිටියත්, පුංචි කුරුල්ලෝ එය ගණන් ගන්නේ නැතුව ‘කීචි, බීචි’ ගගා නාද කළා. අත්තෙන් අත්තට පැනලා සෙල්ලම් කළා.

“ඔයා ඇඳ ගෙන ඉන්න වැරහැලි ගළවා දමන්න. ඔයාට හොඳ කබායකුයි, කලිසමකුයි මහලා දෙන්නම්.” ගැනු ලබන කීව්වා.

ඔන්න එතකොට ඇඳුම් මහන ටේලර්ලා හතර දෙනෙක් ආවා. එක් කෙනෙක් සිංගි ඉස්සෙක්. අනිකා අළු පාට කොට්ටෝරුවා. තුන්වැනියා දිග අඩු ඇති කුරුමිණියා. හතරවැනියා මී හාමිනේ. ගැනු ලබනගේ පරණ

අඳුම්මවලින් ලස්සන පිරිමි ඇඳුමක් මහන්න පටන් ගත්තා. සිංහි ඉස්සා රෙදි ඕන ගණනට කැපුවා. කොට්ටෝරුවා රෙදි මහන්නට පුංචි සිදුරු හොටෙන් ඇනලා හැදුවා. කුරුමිණියයි, මී භාමිනේයි ඒවා මැහුවා.

ගැනු ළමයාගේ පරණ ඇඳුම් අඳින්නට බුරතීනොට ලැජ්ජයි. නමුත් එයාට සිද්ධ වුණා බොහොම හරි ඒ ඇඳුම් ඇඳ ගන්නට. නහයෙන් හඬක් පිට කරලා එයා රන් කාසි හතර අළුත් කලිසම් සාක්කුවේ දමා ගත්තා.

“දැන් ඉතින් ඉඳ ගන්න. අත් දෙක මේසය උඩ තියා ගන්න. කුඳු ගැහෙන්නට එපා.” මෙහෙම කියලා ගැනු ළමයා රට හුණු කැල්ලක් අතට ගත්තා. “බුරතීනො, අපි දැන් අංක ගණිතය ඉගෙන ගනිමු... ඔන්න ඔයාගෙ සාක්කුවේ ඇපල් ගෙඩි දෙකක් තියෙනවා...”

බුරතීනො කපටි ලෙස ඉඟි මැරුවා:

“මොන බොරුද, එක ඇපල් ගෙඩියක් වත් මා ළඟ නැහැ.”

“මම කියන්නේ උදාහරණයක් විදිහටයි. අපි සිතමු, බුරතීනොගෙ සාක්කුවේ ඇපල් ගෙඩි දෙකක් තියෙනවයි කියලා. ඔන්න කවුරු හරි ළමයෙක් ඔයාගෙ සාක්කුවෙන් ඇපල් ගෙඩියක් ගත්තා. එතකොට ඔයා ළඟ ඇපල් ගෙඩි කීයක් ඉතුරු වෙලා තියෙනවද?” ගැනු ළමයා බොහොම ඉවසීමෙන් බුරතීනොට විස්තර කළා.

“දෙකක් ඉතුරුයි.”

“හොඳට කල්පනා කරලා බලන්න.”

බුරතීනො නළල රැළි ගත්වා ගෙන කල්පනා කළා.

“දෙකක් ඉතුරුයි...”

“ඒ මොකද?” ගැනු ළමයා ඇසුවා.

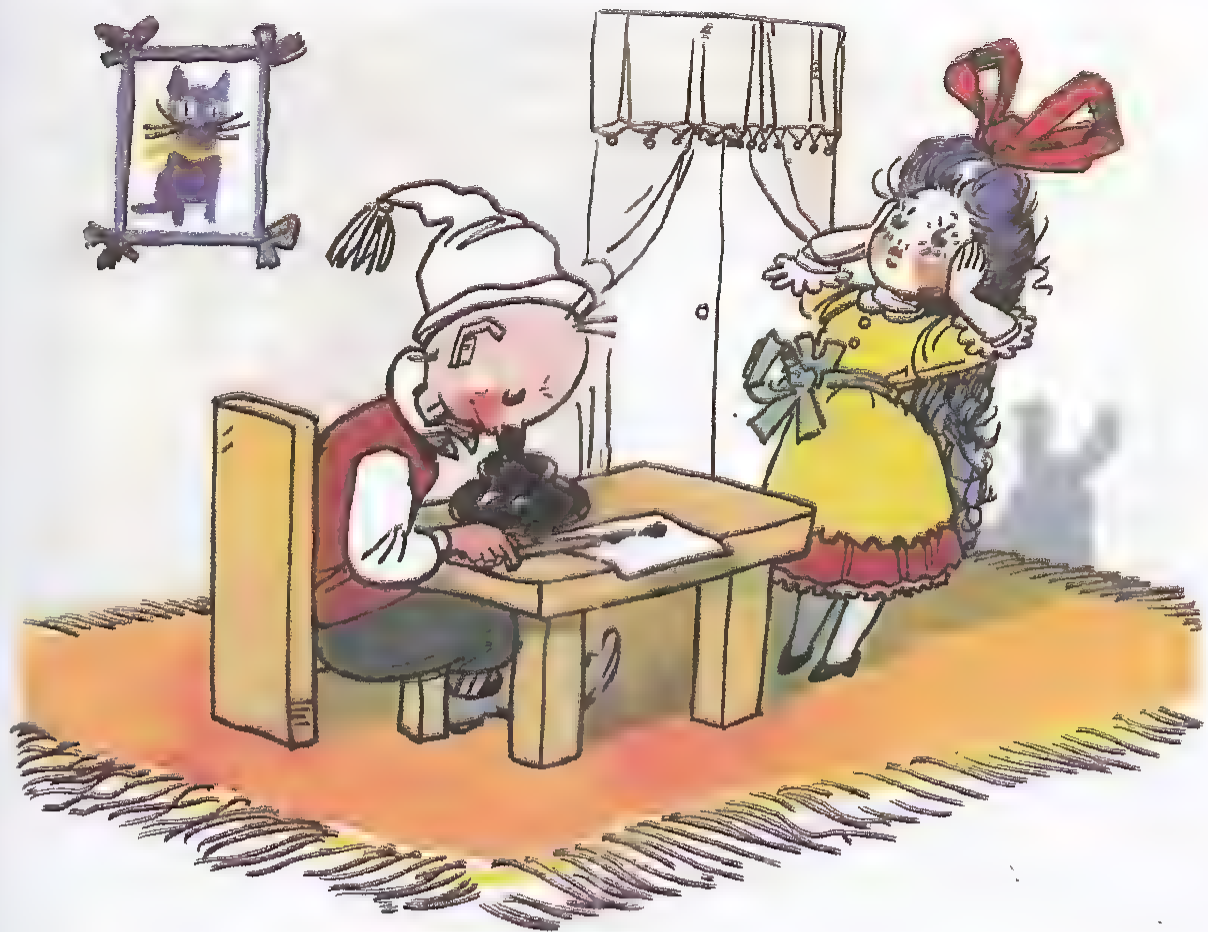
“මම කාටවත් ඇපල් ගෙඩියක් දෙන්නේ නැහැ. එයා සණ්ඩු කළත් දෙන්නේ නැහැ!”

ගැනු ළමයා බොහොම කනගාටුවට පත් වෙලා මෙහෙම කිව්වා : “අනේ, බුරතීනො, ඔයාට අංක ගණිතයට කිසිම හැකියාවක් නැහැ. අපි දැන් කියවන විට ලිවීම පටන් ගනිමු.”

ගැනු ළමයා එයාගෙ ලස්සන ඇස් දෙකින් සිලිම දිහා බලලා මෙහෙම ලියන්න කියලා කිව්වා: “ව-ඩු-ම-ඩු-ව. දැන් ඒ වචනය අග ඉඳලා මුලට කියවන්න.”

ඔය ළමයි දන්නවා නොවැ බුරතීනො හෝඩි පොතවත් කියවලා නැති බව. තීන්තයි පෑනයි එයා කවදාක වත් දැකලා නැති බව.

“ඉතින් ලියන්න.” ගැනු ළමයා ඉල්ලා හිටියා. බුරතීනො පෑන වෙනුවට එයාගෙ දිය නහය තීන්ත කුඩුවට එබුවා. නහය එළියට ගත්තු හැටියේම, තීන්ත බින්දු පොතට වැටුණා. මෙය දැකපු ගමන් බුරතීනො බිය වුණා.

ගැනු ලමයාට බොහොම ලොකු දුකක් ඇති වුණා. එයාගෙ ඇස්වලින් කඳුළු ගැලුවා.

“ඔයා හරිම නරකම නරක දඟකාර කොල්ලෙක් ! ඔයාට දඬුවම් කරන්නට ඕන!”

එයා ජනේලයෙන් පිටතට හිස දමලා අර්තෙමොන් බලු රාළට කතා කළා:

“අර්තෙමොන්, මේ බුරතීනොව කළුවර කාමරේට ගෙනියල දාන්න!”

උදාර අර්තෙමොන් ඇවිත් එයාගෙ සුදු පාට දත් විරිත්තලා, බුරතීනොගෙ කබාය කටින් අල්ලා ගෙන, එයාව කළුවර කාමරයට ගෙනිව්වා. ඒ කළුවර කාමරේ මකුළු දැල්වල විශාල මකුළුවො හිටියා. අර්තෙමොන් බුරතීනොව කළුවර කාමරේ දාලා දොර වහලා, එයාව බය කරන්න දෙකුත් පාරක් බුරලා, කුරුල්ලන්ව එළවන්නට ගෙවත්තට ගියා.

ගැනු ලමයා එයාගෙ සෙල්ලම් බඩු ඇඳට වෙලා කණගාටුවෙන් සුසුම්ලන්නට වුණා. මොකද දන්නවද ලියෙන් හදාපු බුරතීනො කොල්ලාට දඬුවම් කරන්න සිද්ධ වුණු හන්දා. ඒ වුණාට ලමයකුට හොඳ සිරිත් උගන්වන්නට ඕන නම්, ඒ වැඩිය නිසි ලෙසම කරන්න ඕන.

බුරුතීනෝ කළුවර කාමරයේ ඉඳගෙන කල්පනා කළා:

"හරිම මෝඩ කෙල්ලක් නොවැ... හරිම ගුරුවරියක් නොවේද... ඒ කෙල්ලගෙ ඔළුව හදලා තියෙන්නෙ පිඟන් මැටියෙන්. එයාගෙ ඇඟට පුළුන් පුරවලා. ඒ වුණාට මට නුවණ කියන්න එනවා..."

කළුවර කාමරේ දත් මිටි කන සද්දයක් ඇහෙනවා. බොහොම සිහින් සද්දයක්...

"මම කියන දේ අහපන්..."

බුරුතීනෝ එයාගෙ තීන්ත පෙඟුණු නහය ඔසවලා උඩ බැලුවා. සතෙක් ඔළුව පහළට දමා ගෙන සිටිලිමේ එල්ලිලා ඉන්නවා. ඒ තමයි වවුලා.

"කතා කළේ නුඹද?"

"බුරුතීනෝ, රැ වන තුරු ඉදපන්."

"නුඹලා ශබ්ද කරන්න එපා. අපේ මකුළු දැල්වලට මැස්සන් අසු නොවන්නට පුළුවනි..." එහෙම කිව්වේ මකුළුවෝ.

බුරුතීනෝ කැඩිවිච මැටි බඳුනක් උඩ වාඩි වෙලා නිකටට අතක් තියා ගෙන කල්පනා කළා. ඔහු මීට වැඩිය වැඩි තරක තත්ත්වයකට වැටිලා තියෙනවා. නමුත් මේ අසාධාරණ ක්‍රියාව නිසා බුරුතීනෝ බොහොම කණගාටුවට පත් වුණා. කෝප වුණා.

"ඔහොමද ළමයින්ට උගන්වන්නේ?... මේක මහ වදයක්, උගැන්වීමක් නොවෙයි. ඔහොම වාඩි වෙයන්... මෙහෙම වාඩි වෙයන්.. ළමයා තවමත් හෝඩි පොතේ අකුරු දන්නේ නැහැ. එක පාරටම තීන්තෙන් ලියන්නලු.. අර බලු රාළට නිදහස තියෙනව කුරුල්ලන්ව එළවන්ට. එයාට දඬුවම් කරන්නේ නැහැ..."

වවුලා ආයෙමත් බුරුතීනෝට කතා කළා :

"රැ වන තුරු ඉන්න, බුරුතීනෝ. මම ඔයාව මෝඩයින්ගේ රටට ගෙන යන්නම්. ඔයාගෙ යාළුවෝ එහෙ ඉන්නව. හිවල් හාමීනෙයි, බළල් තඩියයි. එහෙ වාසනාවයි, ප්‍රීතියයි තියෙනවා. රැ වෙන කල් බලා ගෙන ඉන්න."

මෝඩයින්ගේ රටට බුරුතීනෝ පැමිණෙයි

නිල් පාට හිසකෙස් තියෙන ගැනු ළමයි කළුවර කාමරේ දොර ළඟට ඇවිත් කතා කළා :

"බුරුතීනෝ, ඔයා හොඳ ළමයෙක් වගේ ඔයාගේ හැසිරීම නිසා දුක් වෙනවද?"

"මට වුවමනාවක් නැහැ දුක් වෙන්නට. ඒ ගැන බලාපොරොත්තු වෙන්න එපා..."

"එහෙනම්, ඔයාට උදේ එළිය වැටෙන කල් කළුවර කාමරේ ඉන්න වේවා..."

ගැනු ලබන කණගාටුවෙන් හුළලා යන්න ගියා.

ඌ වුණා. බස්සා අට්ටාලයේ ඉඳලා කෑ ගැසුවා. ගෙම්බා බිම් ගෙයින් එළියට ආවා. හඳ පානේ මඩ වතුරේ ලගින්නට.

ගැනු ලබන ගෙත්තම් වැඩ සහිත එයාගේ සෙල්ලම් බඩු ඇඳට වෙලා කණගාටුවෙන් කල්පනා කළා. එයාට නිදිමක හැදුනා.

අරතෙමොත් වලිගය විකා ගෙන ගැනු ලබන නිදන කාමරේ දොර ලගට වෙලා නිදා ගත්තා.

ගෙදර ඔර්ලෝසුවේ දොළහ වැදුණා. වේලාව ඌ දොළහයි.

වවුලා බිමට පාත් වුණා.

“බුරතීනො, වෙලාව හරි. දුවන්න! කළුවර කාමරේ මුල්ලක තියෙනව බිම්ගෙයි උගුරු මියා යන එන ලොකු සිදුරක්. එතැනින් රිංගලා යන්න. මම දිය කඩිත්ත ලග බලාගෙන ඉන්නම්.” වවුලා එයාගේ කනට ලං කරලා කිව්වා.

වවුලා පුංචි සිදුරකට ඉහිලිලා ගියා. බුරතීනො මකුළු දැල්වල පැටලිලා මුල්ලකට වැදුණා. මකුළුවෝ කේන්තියෙන් ඔරවන්ට වුණා.

බුරතීනො උගුරු මියා යන සිදුරට රිංගලා බිම්ගෙට ගියා. බිම් ගේ එන්න එන්නම පටු වේගෙන යනවා. දැන් එයා බොහොම අමාරුවෙන් රිංගන්න පටන් ගත්තා. හිටි හැටියේම බුරතීනො ඔළුව බිමට හරවා ගෙන පාතාලයට වැටුණා.

පාතාලයේ මී උගුලට තව පොඩ්ඩෙන් බුරතීනො අහුවෙනවා. ගැරඬියකුගේ වලිගය තව පොඩ්ඩෙන් පාගනවා. ඒ වේලාවේ ගැරඬියා කිරි කෝප්පයක් බිලා ඉවර කළා විතරයි. බළලා යන එන සිදුරෙන් ඔහු දිය කඩිත්ත ලගට ආවා.

නිල් පාට මල්වලට ඉහළින් වවුලා නිහඬව පියාඹනවා.

“බුරතීනො, අපි මෝඩයින්ගේ රටට යමු!” එහෙම කිව්වේ වවුලා. “මා පස්සෙන් එන්න.”

වවුලන්ට කුරුල්ලන්ට වගේ වලිග නැහැ. ඒ නිසා කෙළින් පියාඹන්න වවුලාන්ට බැහැ. වවුලා පියාසර කරන්නේ ඉහළටයි, පහළටයි. වවුලන්ගේ අත්තටුවල පටලයක් තියෙනවා. වවුලාගේ කට නිතරම ඇරිලා. පියාඹන ගමන්ම පුංචි මැස්සන්, ඌ සමනළයින් වගේ සතුන්ව උභ්‍ය ගිල දමනවා.

බුරතීනො වවුලා පස්සේ දුවනවා, එයාගේ කන ලගටම වැඩුණු පඳුරු ඇති බිමක. මඩ කැටි එයාගේ මුහුණේ පවා තැවරිලා.

හිටි හැටියේම වවුලා උඩට පියාඹලා කාටදෝ කෑ ගහලා මෙහෙම කිව්වා:

“ඔන්න මම එයාව ගෙනාව!”

එතකොටම බුරතීනො කන්දෙන් පහළට පෙරළීගෙන, පෙරළීගෙන ගියා. පඳුරක් ඇතුළට ගිහිල්ලා තමා නැවතුණේ.

ඇඟ සේරම සිරිලා, කට පුරා වැලි. ඇස් නෙරා ගෙන බිම වාඩි වුණා.
“මඳද වැඩක හැටි!...”

එයාගෙ ඉස්සරහ පිට බැසිලියෝ බළල් තඩියයි, අලිසා හිවල් නාමිනෙයි හිටියා.

“බුරතීනෝ බොහොම නිර්හීන, වීරයා. මෙතැනට පාත් වුණේ, හඳේ ඉඳල වෙන්න ඕන.” කපටි අලිසා කිව්වා.

“පුදුමයි, එයා කොහොමද තවමත් ජීවතුන් අතර ඉන්නේ.” බළල් තඩියා කෙඳිරි ගැවා.

බුරතීනෝ පරණ මිතුරන්ව දැකලා සතුටු වුණාට එයාට සැක ඇති වුණා. බළලාගේ දකුණු කකුල වෙළුම් පටියකින් බැඳලා. හිවල් නාමිනේගේ වලිග යේ මඩ තැවරිලා.

“හොඳක් නැතිව නරකක් වෙන්නේ නැහැ. ඒ වුනාට නුඹ මෝඩයින්ගේ රටට ආවා.” අලිසා කිව්වා.

අලිසා ඉස්සරහ පය ඔසවලා වේලිව්ව ගඟක් හරහා සාදලා තියෙන පාලමක් පෙන්වුවා. එහා පැත්තේ කුණු ගොඩක් තියෙනවා. ඒ කුණු ගොඩ මැද බාගෙට කැඩිව්ව ගෙවල්. බාගෙට මැරිව්ව ගස්. ඒ ගස්වල අතු කඩා දමලා. සිනු සහිත කණු ඒ අතට මේ අතට නැමිලා ඇද වෙලා...

“මෙන්න මේ නගරයේ කාර්ලෝ තාත්තාට තෑගි දීමට හොඳ කබා විකුණනවා. ඒ නාවුන්ගේ ලොම්වලින් හදා තියෙන්නේ. ලස්සන, ලස්සන පින්තූර සමග හෝඩි පොත් තියනවා. බොහොම රස ලොසින්ජර ජාති, කේක් වර්ග, සිනි කෑම විකුණනවා ! ඉතින් මගෙ බුරතීනෝ හොඳ ළමයා, ඔයා තවම සල්ලි නැති කර ගත්තේ නැහැ නේද?” අලිසා විස්තර කරලා, ප්‍රශ්නයක් ඇහුවා.

අලිසා එයාට නැගිට ගන්ට උදව් කරලා කබායේ තැවරිලා තිබිව්ව වැලි පිහදාලා දැමිමා. පාලමෙන් එහා පැත්තට අඩගහගෙන ගියා.

බැසිලියෝ බළල් තඩියා ඔවුන් පිටු පසින් ගියා.

දැන් ඒ යාමෙන් පහුවෙලා. ඒ වුණාට මෝඩයින්ගේ රටේ එකෙක්වත් නිදි නැහැ.

කුණු පිරිව්ව, ඇඳ වුණු පාර දිගේ බොහොම කෙටිටු බල්ලෝ ඇවිද්දා. උන් බඩගිනි හන්දා ඇනුම් හැරියා. උන්ගේ ඇඟ පුරාම කුණු.

“අනේ, අනේ!...”

මයිල් හැලිව්ව කුණු තවරා ගත්තු එළවෝ, පදික වේදිකාව ළඟ තිබුණු දූවිලි ගැවුණු තණ කොළ කකා වලිග නැටෙව්වා.

‘බෑ, බෑ, බෑ’ කියලා උන් හඬ නැගුවා.

හොඳටම කෙටිටු කටු පෑදිව්ව, හරකෙක් ඔළුව පහළට දමා ගෙන උන්නා.

“ගෝත කරුමයක්...” හරකා සෙමින් කිව්වා.

පිහාටු, මයිල් හැලිව්ව කුරුල්ලෝ මඩ ගොඩවල හිටියා. පයින් පැගුවත් උන් ඉගිලිලා යන්නේ නැහැ...

වලිගවල පිහාටු නැති බොහොම කෙටිටු කුකුලෝ වැනි වැනි ගියා...

ඒ වුණාට මහා පාරේ හන්දිවල හිටියේ බුල්ඩෝග් වර්ගයට අයත් පොලිස් බල්ලෝ. තුන් හුලස් තොප්පි ඔළුවේ දා ගෙන, උල් කටු සහිත කර පටි පැළඳ ගෙන හිටියා.

පාරේ යන - එන බඩගිනි කාර මහන්සි වෙව්ව පුරවැසියන්ට පොලිස් බල්ලෝ කෑ ගැහැව්වා:

“පලයව් දකුණු පැත්තෙන්! නැවතීම තහනම් !”

හිවල් හාමිනේ බුරතීනොව විදියේ ඇතට ගෙන ගියා. පදික වේදිකාවේ හොඳට කාපු, බීපු තරබාරු බළල්ලු රත්තරන් ඇස් කණ්ණාඩි ඇස්වල දමා ගෙන බැලලියන්ව අතින් අල්ලා ගෙන ඇවිදිනවා. බළල් හාමිනේලා ඇඳලා හිටියේ ලස්සන පුංචි තොප්පි.

බොහොම තරබාරු හිවලෙක් නහය උඩට දමා ගෙන බොහොම ආඩම්බර විදිහට ඇවිදිනවා. ඔහු අසලින් වැදගත් හිවලියක් ඔහුගේ අතට අත දමා ගෙන ඇවිදිනවා. ඒ හිවලියගේ අතේ රැට පිබිඳෙන මලක් තියෙනවා. ඒ හිවලා මෝඩයින්ගේ රටේ ආණ්ඩුකාරයා.

අලිසා බුරතීනොගෙ කණට කොඳුරා මෙහෙම කිව්වා :

“හාස්කම් තියෙන පොළවේ රන් කාසි පැල කරපු අය තමා ඔය ඇවිදින්නෙ... අද තමයි කාසි පැල කරන්න පුළුවන් අන්තිම දවස. උදේ වෙන විට ගස්වල රන් කාසි ගොඩවල් වැටිලා. ඕන තරම් බඩු මුට්ටු ගන්ට පුළුවනි... අපි ඉක්මන් කරමු...”

අලිසා බුරතීනොව අඩගහ ගෙන ආවෙ, කැටුණු බිඳුණු හැළි වලං, සපත්තු, කුණු රොඩු, පරන රෙදි කැලි වීසි කරලා තිබුණු තැනකට... අලිසයි, බැසිලියොයි හරි හරියට ඉක්මණට මෙහෙම කිව්වා :

“වළක් හාරපන්”

“රන් කාසි දමාපන්”

“දිය ලුණු ටික දමාපන්”

“දිය කඩිත්තෙන් චතුර අරගෙන වළට ඉහපන්, හොඳට ඉහපන්.”

“ ‘ඕං ගිරින් කට්ටු, කට්ටු’ කියලා මතුරන්ට අමතක කරන්න එපා.”

තීන්ත ගැවිලා තිබුණු නහය බුරතීනො කසන්නට වුණා.

“කොහොම වුණත් ඔය දෙන්නා ඇතට යන්න...” එහෙම කිව්වේ බුරතීනො.

“අනේ දෙවියනේ, නුඹ රන් කාසි වළලන තැන බලන්න අපට ඕන නැහැ!” අලිසා බොරු අමනාපයකින් කිව්වා.

“අනුන්ගේ රත්තරන්, මම අරන් මක්කරන්නද!” බැසිලියෝ කට කතාවක් මතක් කළා.

මේ දෙනෙතා තරමක් දුර කුණු ගොඩකට මුවා වෙලා බලා ගෙන හිටියා. බුරතීනෝ වළක් හාරලා “ඕං ගිරිත් කට්ටු, කට්ටු” කියලා මතුරලා රන් කාසි හතර වළට දමා, සාක්කුවෙන් දිය ලුණු ටිකක් ඉහළා, පස් දාලා වළ වැහුවා. ඊට පස්සෙ දිය කඩිත්තෙන් වතුර ගෙනැවිත් වත් කළා.

ගහ පොළවෙන් මතුපිට වැඩෙන කලියෙන් එතැන වාඩි වුණා...

පොලිස් බල්ලෝ බුරතීනෝව අල්ලා ගනිති

අලිසා මුලින් කල්පනා කළේ බුරතීනෝ රන් කාසි වළදාලා නිදා ගන්න යාට් කියලා. නමුත් බුරතීනෝ සල්ලි ගහ පැලවන තුරු කුණු ගොඩේ වාඩි වෙලා නහයක් දිගු කරගෙන බලා ගෙන හිටියා.

ඔන්න එවිට, අලිසා බුරතීනෝව බලා ගන්නයි කියලා බළලාට බාරදීලා ළඟම තියෙන පොලිසියකට ගියා.

එතැන සිගරට් දුමින් පිරිවිච පොලිස් කාර්යාලයේ, තීන්ත ඉහිරිවිච ලියන මේසය ළඟ පොලිස් බල්ලා ගොරව, ගොරවා තිදි.

අලිසා බොහොම අහිංසක කට හඬක් මවා ගෙන කතා කළා:

“නිර්භීත පොලිස් රාළහාමි මහත්තයෝ, අම්මා තාත්තා නැති හොර කොල්ලෙකුට අල්ලා ගන්න ඔබට ඉඩක් තියෙනවද? බොහොම භයානක කොලු පැංචා. නගරයේ පොහොසත් අයටයි, ගරු කටයුතු අයටයි විශාල තර්ජනයක්.”

“හොර කොල්ලෙක්ද - හව්, හව්!”

භයානක හොර කොල්ලෙක් වන බුරතීනෝ කුණු ගොඩ ගහලා තියෙන තැන ඉන්නා සැටි අලිසා හිවල් හාමිනේ විස්තර කළා.

පොලිස් බල්ලා බුරලා සිනුව නාද කළා. එතකොටම පින්වර් වගරියට අයත් බල්ලෝ දෙන්නෙක් ආවා. උන් දෙන්නා උපන් ගෙයි රහස් පරීක්ෂකයෝ. උන් කාව වත් විශ්වාස කරන්නේ නැහැ. කිසි දවසක රාජකාරි චේලාවේදී නිදා ගත්තේ නැහැ. අපරාධකාර හැඟීම් ගැන උන් දෙන්නා උන්වම අවිශ්වාස කළා.

කාර්යාලයේ හිටිය බුල්ඩෝග් වර්ගයට අයත් පොලිස් බල්ලා මේ දෙදෙනාට අණ කලා පණ පිටින් හරි පණ නැතුව හරි හොර කොල්ලාව පොලීසියට ගෙනෙන්නයි කියලා.

රහස් පරීක්ෂක බල්ලෝ දෙන්නා කෙටියෙන් උත්තර දුන්නා:

“බුහු !”

උන් දෙන්නා අසුරු කාලයකට දුවන්න පටන් ගත්තා. පස්සා ගාත් දෙක ඇදේට හිටින ආකාරයකටයි දිව්වේ.

අවසාන පියවර සියය උන් දෙන්නා බඩගාමින් ගිහිල්ලා හිටි හැටියේම බුරතීනෝගේ ඇඟට කඩා පැත්තා. එයාගෙ කිහිලි කෙටියෙන් අල්ලා ගෙන පොලීසියට ගෙන ගියා.

බුරතීනෝ දෙපා වන වනා කෑ ගැසුවා: “මොකටද මාව පොලීසියට ගෙනියන්නේ? මොකටද?”

“පොලීසියේදී දැනගන්න ලැබේවි.” බල්ලෝ දෙන්නා පිළිතුරු දුන්නා.

අලිසයි, බැසිලියෝයි ඉක්මණට වළ හාරා රන් කාසි හතර එළියට ගත්තා. අලිසා කොතරම් කපටි ලෙස කාසි බෙදුවද කියනව නම් එයාට කාසි තුනකුයි, බළලට එක කාසියකුයි ලැබුණා.

බළලා කතා නොකර නියපොතුවලින් හිවල් හාමිනේගෙ මුණ සුරා දැම්මා.

හිවල් හාමිනේ ඉස්සරහ ගාත් දෙකෙන් බළලාව අල්ලා ගත්තා. මේ විදිහට දෙන්නා කුණු ගොඩ උඩ පොර කා ගත්තා. හඳ පානේ මඳ සුළඟේ බළල් මයිල් සහ හිවල් මයිල් පාවෙලා ගියා.

දෙන්නම ගුටි ඇත ගත්තා. මුදල් හරි හරියට දෙන්නට බෙදා ගෙන නගරයෙන් පැනලා ගියා.

ඒ අතර පොලිස් කාරයෝ බුරතීනොව පොලීසියට ගෙනාවා.

කාර්යාලයේ හිටිය බුල්ඩෝග් එළියට පැනලා බුරතීනොව හෝදීසි කළා.

සීනි කැල්ලකුයි, විස්කෝතු කැල්ලකුයි විතරයි එයා ළඟ තිබුණේ. බුල්ඩෝග් පොලිස් බල්ලා ලේ පිපාසයෙන් බුරතීනොව බුරලා මෙහෙම කිව්වා :

“නුඹ අපරාධ තුනක් කරලා තියෙනවා. නුඹට දෙමාපියන් නැහැ. නුඹට පාස්පෝට් බලපත්‍රයක් නැහැ. නුඹට රස්සාවක් නැහැ. මේ කොල්ලාව නගරයෙන් පිටත තියෙන පොකුණට ගෙනියලා ගිල්වා දමා පල්ලා.”

රහස් පරීක්ෂක බල්ලො දෙන්නා ආයෙමත් උත්තර දුන්නා :

“බුහු !”

බුරතීනො කාර්ලො තාත්තා ගැනයි. එයාගෙ හපන්කම් ගැනයි විස්තර කරන්න උත්සාහ ගත්තා. කවුරුවත් ඒ ගැන ඇහුවේ නැහැ. බල්ලො දෙන්නා බුරතීනොව අරගෙන නගරයෙන් එපිට පාලම උඩට ගෙන ගිහිල්ලා කුණු, මඩ පොකුණට වීසි කළා. ඒ පොකුණේ, ගෙම්බෝ, කුඩැල්ලෝ, කුරුමිණි පණු සලබයෝ පිරිලා.

බුරතීනොව පොකුණට වීසි කළ විගස කොළ පාට පෙඳ පාසි වතුරට ඔහු යට වුණා.

බුරතීනො පොකුණේ වාසය කරන්නන් හඳුනා ගනී.

රන් කාසි හතර නැති වුණ බව දැන ගනී.

තොර්තිල ඉබ්බාගෙන් රන් යතුරක් ලබා ගනී.

ළමයින්ට මතක ඇති නෙ, බුරතීනො ලී බොනික්කෙක් බව. ඒ නිසා වතුරට දැමීමට ගිලුණේ නැහැ. ඒ වුණාට වතුරට වැටුණු හැටියේම එයා බොහොම බිය වුණා. එයාගෙ ඇඟ පුරා පෙඳ පාසි.

පොකුණේ වාසය කරන ජේරමල්ලා බුරතීනොව වට කර ගත්තා. බොහොම ප්‍රසිද්ධ මෝඩයින් එන ඉස්ගෙඩියෝ, හබල් වගෙ කකුල් ඇති ජල කුරුමිණියෝ, කුඩැල්ලෝ, හැම දෙයක්ම කාලා තමන්වත් කා ගන්නා පණුවෝ එයාව වට කර ගත්තා.

ඉස් ගෙඩියෝ බුරතීනොව කිහි කවිලා. එයාගෙ ඔළුවේ තිබුණු තොප්පියේ කුඩුම්බිය හපන්නට වුණා. කුඩැල්ලෝ සාක්කුවලට රිංගා ගත්තා. එක ජල කුරුමිණියෙක් එයාගෙ දිග නහය දිගේ ගිහිල්ලා වතුරට පැන්නා. එහෙම කීප වාරයක්ම එයා සෙල්ලම් කළා.

බොහොම පුංචි සත්තු මොනව හරි කැමට හොයා ගන්නට බුරතීනොට ළං වුණා. ඒ වුණාට ඒ ගොල්ලා ජල කුරුමිණියගෙ සලබ පනුවන්ගේ කටට අහු වෙලා උන්ට ගොදුරු වුණා.

බුරුතීනොට උහුලා ගෙන ඉන්ට බැහැ. එයා වතුරට අතින් පයින් ගැහැව්වා.

“පලයව් යන්ට ! මම නුඹලාට කෙට්ටු පූසි පැටියෙක් නොවෙයි.”

පුංචි ජල සත්තු ඇත් වෙලා පීනා ගෙන ගියා. බුරුතීනො මුණින් අතට හැරිලා පීනන්න පටන් ගත්තා.

තෙලුම් කොළවල ලොකු කටවල් ඇති, මොර ගෙඩි වගේ ඇස් ඇති ගෙම්බෝ වාඩි වෙලා හිටියා. උන් බුරුතීනොව දැකලා මෙහෙම කිව්වා :

“ඔය පීනන්නේ බුවල්ලෙක්” එක ගෙම්බෙක් බක බක ගැවා.

“එයාගෙ නහය හරියට කොකාගෙ හොට වගේ දිගයි” දෙවැනි ගෙම්බා කිව්වා.

“ඔය තමා මුහුදු ගෙම්බා” එහෙම කිව්වේ තුන්වැනි ගෙම්බා.

බුරුතීනො හති අරින්ට විශාල කොළයකට ගොඩ වුණා. ඒ කොළය උඩ දණහිස් අල්ලා ගෙන වාඩි වෙලා වෙවුල, වෙවුලා කතා කළා. එයාගේ දත් තද සීතල හන්දා ‘ටක් -ටක්’ ගාලා එකට වැදෙනවා.

“දැන් මේ වෙලාවට ඔක්කොම පිරිමි ළමයි සහ ගැහු ළමයි කිරිබිලා හොඳ උණුසුම් ඇඳන්වලට වෙලා නිදි. මම විතරක් මේ තෙත ඇති කොළය උඩ. ඔය ගෙඹි මාමලාට නැන්දලාට පින් අයිති වෙයි, මොනවා හරි කෑමට දෙනවා නම්...”

ගෙම්බන්ගේ ඇඟ ඇතුළෙ තියෙන්නෙ සීතල ලේ. ඒ වුණාට ඒ ගොල්ලන්ට හදවතක් නැතැයි කියල සිතන්න එපා. බුරුතීනො හිතලේ වෙවුල, වෙවුලා එයාගෙ හපන්කම් ගැන විස්තර කළාම, ගෙම්බෝ එක එකා පොකුණට පැනලා දිය යටට කිමිදිලා පොකුණේ පතුලට ගියා.

දිරව්ව මැස්සෙකුව, කුරුමිණි පිහාපු, කුණු වෙව්ව ජල ශාක, ඉස්සන්ගෙ බිත්තර, දිරව්ව මුල් කෑලි ගෙම්බෝ ගෙනාවා.

මේවා බුරුතීනො වාඩි වෙලා හිටිය කොළය උඩ තියලා ගෙම්බො තමන් හිටිය කොළ උඩට වෙලා ලොකු කටවල් දිගු කර ගෙන, මොර ගෙඩි වගේ ඇස් නෙරා ගෙන බුරුතීනො දිහා බලා ගෙන හිටියා.

බුරුතීනො ඒවා ඉව අල්ලා, දිව ගාලා බැලුවා.

“අපොයි මට වමනෙ යන්න එනවා. මොන ජරාවක්ද!...” එයා කිව්වා.

අන්න එව්ට ගෙම්බෝ ආයෙමත් වතුරට පැනලා දිය යටට ගියා...

පෙඳ පාසි තට්ටුව කැලැත්තිලා නයකු වගේ ඔළුවක් තියෙන සතෙක් පීනා ගෙන ආවා බුරුතීනො වාඩි වෙලා හිටිය කොළය උඩට. ඒ සතාගෙ ඔළුව දිහා බලන්නත් බයයි.

බුරුතීනො කොතරම් බය වුණාද දන්නවද! එයාගේ හිසේ කෙස්ගස් බය නිසාම කෙළින් හිටියා. තව පොඩ්ඩෙන් එයා ආයෙමත් වතුරට වැටෙනවා.

ඒ නයෙක් නොවේ. එයා භයානක සතකුත් නොවෙයි. ඒ තමා බොහොම නාකි ඉබ්බා. එයාගෙ නම තොර්තීල. එයාගෙ ඇස්වල පෙනීම හොඳ මදි.

“ආ, ඒ උඹද මොලේ නැති මෝඩ කොල්ලා. කපටියන්ව විශ්වාස කරන්නා.

නුඹට ගෙදරට වෙලා පාසල් යන්න බැහැ. මෝඩයින්ගේ රටට ආපු විසේ ඇති මෝඩයා.”

“ඉතින් මම කල්පනා කළේ කාර්ලො තාත්තාට සල්ලි වැඩියෙන් ගිහිල්ලා දෙන්නයි... මම බොහොම හොඳ, ගුණ යහපත් කොල්ලෙක්...”

“නුඹේ සල්ලි හිවලියයි බළලයි හොකරම් කර ගත්තා. ඒ දෙන්නා පොකුණු ළඟට ඇවිත් චතුර බොන්න නතර වුණා. මට උන්ගේ කතාව ඇහුනා. නුඹ මෝඩයා වගෙ වළලපු සල්ලි උන් අරගත්තා. පස්සේ බෙදා ගන්න බැරුව පොර කා ගත්තා. කපටි හොරුන්ව විශ්වාස කරන මොලයක් නැති පල් මෝඩයා!” තොර්තීල ඉබ්බා බුරතීනොට බැන්නා.

“අනේ මට බණින්න එපා. මට උදව් කරන්න. දැන් ඉතින් මා මොනවා කරන්නද? කාර්ලො තාත්තා ළඟට යන්නේ කොහොමද? අනේ, අනේ!...”

බුරතීනො ඇස් පිහ දමා නහයෙන් ඇඬුවා. ගෙම්බෝ ඔක්කොමල්ලා කණගාටු වෙලා හුල්ලන්න වුණා :

“අනේ, තොර්තීල ඔය කොල්ලට උදව් කරන්න. බක, බක, බක...” ගාලා ගෙම්බෝ කිව්වා.

ඉබ්බා බොහොම වේලාවක් හඳ හාමි දිහා බලා ගෙන ඉඳලා මෙහෙම කිව්වා:

“ඔන්න මම එක දවසක් මිනිහකුට ඔහොම උදව් කළා. පස්සේ ඒ නපුරු මිනිහා මගේ ආවිච්චයි, සීයාවයි මරලා ඒ ගොල්ලන්ගේ ඉබ්බා කට්ට අරගෙන ගිහිල්ලා ඒවායින් නැමිපනා හැදුවා.” මෙහෙම කියලා තොර්තීල අයෙමත් හඳ දිහා බැලුවා. “ඉතින් එහෙනම්, කොල්ලා නුඹ කොළය උඩ වාඩි වෙලා ඉඳපන්. මම පතුලට ගිහිල්ලා ප්‍රයෝජනවත් මොනවා හරි ගේන්න බලන්නම්.”

තොර්තීල ඉබ්බා රාළ හාමිනේ පොකුණේ දිය කිමිදිලා පතුලට බැස්සා.

ගෙම්බෝ හෙමින් බක බක ගැවා : “තොර්තීල ඉබ්බා රාළ හාමිනේ බොහොම ලොකු රහසක් දන්නවා.”

බොහොම වේලාවක් ගත වුණා.

හඳ බැහැලා යන්න පටන් අරගෙන...

ඔන්න ආයෙමත් පෙඳ පාසි කැලැන්තිලා තොර්තීල ඉබ්බා රාළ හාමිනේ උඩට ආවා. එයා රත්තරන් යතුරක් කට්ට ගෙනාවා.

ඒ යතුර කොළය උඩ තියලා බුරතීනොට කතා කරලා තොර්තීල මෙහෙම කිව්වා :

“කපටියන්ව විශ්වාස කරන පල් මෝඩ කොල්ලා. හිවලියයි, බළලයි නූඹේ රන් කාසි හොරකම් කළ හන්දා දුක් වෙන්න එපා. මම නූඹට මේ යතුර දෙනවා. බොහොම දිග යටි රැවුළක් තියෙන මිනිහකුගෙ අතින් මේ යතුර පොකුණට වැටුනා. එයාගෙ යටි රැවුළ කොච්චර දිගද, ඒක සාක්කුවේ දමා ගන්නේ නැතුව, එයාට ඇවිදින්නට වත් බැහැ. ඒ යතුර හොයලා දෙන්නයි කියලා ඒ රැවුළා මගෙන් බොහොම බැගෑපත්ව ඉල්ලා හිටියා.”

තොර්තීල සුසුමක් හෙළලා ටික වේලාවක් නිහඬව ඉඳලා අයෙමක් දිග සුසුමක් හෙළුවා. එවිට චතුරේ දිය බුබුළු පවා මතු වුණා...

“එදා මම ඒ මිනිහාට උදව් කළේ නැහැ. මගේ ආච්චිවයි, සීයාච්චිය මරා දාලා ඒ ගොල්ලන්ගේ ඉබ් කටු අරගෙන ගිහිල්ලා නැමිපාන හදාපු අර නපුරු මිනිහා නිසා මම මිනිසුන් එක්ක තරහ වෙලා හිටියා. රැවුළා මට ඔය යතුර ගැන බොහොම විස්තර කළා. පසුව මට ඔය දේවල් ඔක්කොම ගැන අමතක වුණා. කොහේදෝ තැනක දොරක් ඔය යතුරෙන් ඇරියාම වාසනාව ලැබෙනවා කියලා එයා කියාපු බව නම් මට මතකයි...”

බුරතීනොගේ හදවත සතුව වැටීකම් හන්දා ගැහෙන්න පටන් ගත්තා. එයාගෙ අවාසනාව එයාට අමතක වුණා. කබා සාක්කුවේ හිටිය කුඩැල්ලන් එළියට ඇඳලා දැමීමා. රත්තරන් යතුර සාක්කුවේ දමා ගෙන තොර්තීල ඉබ්

රාළ හාමිනේටත් ගෙම්බන්ටත් බොහොම ස්තුති කරලා චතුරට පැනලා පොකුණේ ඉවුරට පිනන්ට පටන් ගත්තා.

එයා බොහොම ඇතට පිනුවයින් පස්සෙ ගෙම්බො කට්ටිය එකවරම කෑ ගහලා මෙහෙම කිව්වා :

“බුරතීනො, යතුර නැති කර ගන්ට එපා!”

බුරතීනො මෝඩයින්ගේ රටින් පැන යයි

තොර්තීල ඉබ් රාළ හාමිනේ මෝඩයින්ගේ රටින් පැනලා යන පාර බුරතීනොට වේලාසනින් කියලා දුන්නේ නැහැ.

ඒ නිසා බුරතීනො ඔළුව හැරුණු පැත්තට දුවන්නට පටන් ගත්තා. ගස් කළු පාටයි. මහ රැ. අහසේ තරු දිලිසෙනවා. පාර එහා කඳු වැටි ජේනවා. දොරුවේ මිදුම් පටලයක් තිබුණා.

හිටි හැටියේම බුරතීනො ඉදිරිපිට අළු පාටට මොනවදෝ පැන නැංගා. ඔන්න එවිටම බල්ලො බුරන හඬ ඇසුණා.

බුරතීනො පාර අයිනෙ තිබුණ ගල් වැටියට හේක්කු වුනා. එයා ළඟින්ම බොහොම නපුරු පොලිස් බල්ලෝ දෙන්නෙක් තහයෙන් හඬ පිට කරමින් දුවලා දුවලා ගියා. උන් මෝඩයින්ගේ රටේ බුල්ඩෝග් පොලිස් බල්ලෝ.

උන් ගියායින් පසු, බුරතීනො බොහොම වේගයෙන් දුවන්නට පටන් ගත්තා. අහසෙ තරුත් ඇතට ඇතට යනවා වගෙ එයාට පෙනුණා වෙන්ට ඇති.

අර ඉස්සෙල්ලා දැකපු අළු පාට ගුලිය ආයෙමත් පාර හරහා පනින සැටි බුරතීනො දැක්කා. ඒ හාවෙකු බව බුරතීනොට පෙනුණා. ඒ විතරක් නොවෙයි, හාවාගෙ පිට උඩ පුංචි මිනිහෙක් ඉඳ ගෙන ඉන්නවා. එයා පණ බයේ සුදුමැලි වෙලා.

උස කන්දේ ඉඳලා ගල් කැට වැටුණ. පොලිස් බල්ලො අයෙමත් හාවා එළවමින් පාර හරහා දිව්වා. නැවත සියලු දේ නිහඬ වුණා.

බුරතීනො වඩාත් වැඩි වේගයෙන් දිව්වා. එයාට පෙනුණේ අහසේ තරුත් ඒ වගේම වේගයෙන් දුවන සැටියි.

තුන්වැනි වරටත් අළු පාට හාවා පාර හරහා පැන්නා, එවිට එයාගෙ පිට උඩ හිටිය පුංචි මිනිහා ගහක අත්තක හැප්පිලා බුරතීනො හිටිය තැන ළඟට වැටුණා.

“හව්, හව්, බුූ, බුූ ! අල්ලපිය ඕකාව!” කිය කියා අර පොලිස් බල්ලො දෙන්නා අළු පාට හාවා පස්සේ දුවන්නට පටන් ගත්තා. උන්ගේ ඇස් කෝපය නිසා ලේ රතු පාටයි. උන්ට බුරතීනොවයි, අර පුංචි මිනිහාවයි පෙනුණේ නැහැ.

“ආයුබෝවන් මල්විතා, සදහටම ආයුබෝවන්!” කියලා අර පුංචි මිනිසා කිව්වා, බොහොම හෙමින් හරියට අඬනවා වගේ.

බුරතීනෝ එයා දෙසට පහත් වෙලා බැලුවා. ඒ තමා සුදු පාට අත් දිගු කම්සය හැඳගත්තු පියෙරෝ. බුරතීනෝ පුදුමයට පත් වුණා.

පියෙරෝ මුණින් අතට කරත්ත රෝදයක් නිසා තරමක් ගැඹුරු වෙච්ච පුංචි වළක වැටිලා උන්නා. එයා මැරුණා කියලා හිතා ගෙන වෙන්ට ඕන. අර විදිහට එයා කිව්වේ: “ආයුබෝවන්, මල්විතා, සදහටම ආයුබෝවන්!”

බුරතීනෝ එයාව කකුලෙන් ඇද්දා. නමුත් එයා හෙළවුණේ වත් නැහැ. එවිට බුරතීනෝ එයාගේ සාක්කුවක හැංගිලා හිටිය කුඩැල්ලකු නොයා ගෙන, උච්ච පියෙරෝගේ නහයට තිබ්බා. ඒ වෙලාවේ පියෙරෝ වැකිරිලා හිටියේ හුස්ම පවා ගන්නේ නැතිවයි.

කුඩැල්ලා එක පාරම පියෙරෝගේ නහය හැපුවා. එතකොට එයා වහාම නැගිටලා ඉඳ ගත්තා ඔළුව නොලවලා කුඩැල්ලාව විසි කරලා සුසුම් හෙලා මෙහෙම කිව්වා :

“අහා, මම තවමත් ජීවත් වෙනවා!”

එයාගේ සුදුමැලි වෙච්ච කම්මුල් සිප ගත් බුරතීනෝ එයා සමග කතා කලා :

“ඔයා කොහොමද මෙහෙ ආවේ? ඔයා මොකද අළු පාට හාවාගේ පිට උඩ නැගල ආවේ ? ”

“බුරතීනෝ, බුරතීනෝ, මාව ඉක්මණට හංග ගන්න... පොලිස් බල්ලෝ ලුහුබැන්දේ හාවා අල්ලන්න නොවෙයි, මාව අල්ලා ගන්නයි... කරබස් බරබස් මහතා උදේ රැ දෙකේ මා පස්සේ පොලිස් බල්ලන්ව එවනවා. එයා මෝඩයින්ගේ රටේ ඉන්න පොලිස් බල්ලන්ව කුලියට අරගෙන. මාව පණ පිටින් හරි, පණ නැතුව හරි අල්ලා ගන්න එයා දිවුරුම් දීලා තියෙනවා.”

ඇත බල්ලෝ බුරතීනෝ හඬ ඇහුණා. බුරතීනෝ පියෙරෝවත් ඇඳ ගෙන මීමෝසා මල් පඳුරක් අස්සට රිංගා ගත්තා. මීමෝසා මල් බොහොම පුංචියි. කහ පාටයි.

ඔන්න ඔය පඳුර ඇතුළෙ කොළයක් උඩ වාඩි වෙලා පියෙරෝ හෙමිහිටි කතන්දරයක් කියන්න පටන් ගත්තා:

“බුරතීනෝ, ඔයා දන්නවද දවසක් දා රැ හුළං හමන්නට වුණා. නා කපන වැස්සක් පටන් ගත්තා...”

මෝඩයින්ගේ රටට ආපු හැටි පියෙරෝ විස්තර කරයි

“බුරතීනෝ දන්නවද දවසක් දා රැ හුළං හමන්නට වුණා. නා කපන වැස්සක් පටන් ගත්තා. කරඬස් බරඬස් ලිප ලඟ වාඩි වෙලා දුම්කොළ පයිප්පය උරන්නට පටන් ගත්තා. අපේ බොනික්කෝ සේරමල්ලා නිදි. මට විතරක් නින්ද ගියේ නැහැ. මම නිල්පාට කොණ්ඩෙ තියෙන ගැනු ළමයා ගැන කල්පනා කළා...”

“මදැ නුඹ ඔය කා ගැනද කල්පනා කරන්නේ, මෝඩ පැංචා. මම ඊයේ හැන්දාවෙ ඔය කෙල්ල ඉන්න ගෙදරින් පැනලා ගියා. එයාගේ ගෙදර කළුවර කාමරේ ඉඳලයි පැනලා ගියේ...” බුරතීනෝ කිව්වා.

“මොනවද? ඔයා නිල්පාට කොණ්ඩෙ තියන ගැනු ළමයව දැක්කද? එයා තමා මගේ මල්වීනා.”

“හරියට අපි නොදැක්කා වගේ! නහයෙන් අඩනවා. ඒක කරපන් මේක කරපන් කිය කියා ඇගේ එල්ලෙනවා.” බුරතීනෝ ගැනු ළමයා ගැන විස්තර කළා.

පියෙරෝ නැගිටලා දැන් වනලා කතා කළා :

“මාව එයා ළඟට ගෙනියන්න... මල්වීනාව හොයා ගන්න ඔයා මට උදව් වුණොත් මම ඔයාට රත්තරන් යතුර ගැන රහස හෙළි කරන්නම්...”

“මොනවා! ඔයා රත්තරන් යතුර ගැන රහස දන්නවාද?” බුරතීනෝ පුදුම වෙලා ඇහුවා.

“යතුර කොහෙද තියෙන්නෙ කියල දන්නවා. ඒ යතුරෙන් එක දොරක් අරින්න ඕන... ඔය ගැන කියන කොට මම අහගෙන හිටිය නිසා තමයි කරඬස් බරඬස් මාව හොයන්ට පොලිස් බල්ලන්ට බාර කළේ.”

බුරතීනෝට ලොකුම ලොකු ආසාවක් උපන්නා ඒ රත්තරන් යතුර එයාගෙ සාක්කුවෙ තියනවා කියලා පුරසාරම් දොඩවන්ට. ඉතින් එයාගෙ කට ප්‍රවේසම් කරගන්න එයා ඔළුවේ තිබුණු තොප්පිය අරගෙන කටේ ඔබා ගත්තා.

පියෙරෝ බොහොම බැහැපත් වෙනවා එයාව මල්වීනා ළඟට ගෙනියන්ටයි කියලා. බුරතීනෝ අතින් පයින් විස්තර කළා දැන් රැ බෝ වෙලා, කළුවරයි, උදේ එළි වුණාම ගැනු ළමයා ඉන්න ගෙදරට ගෙනි යනවයි කියලා.

බුරතීනෝ පියෙරෝව ආයෙමත් පළුරු අස්සේ හංගලා, කටේ ඔබා ගත්තු තොප්පිය ඉවතට ගන්නේ නැතුව, වචන පැහැදිලි නැතිව කතා කළා :

“ඉසින් සසන්සරේ සියපන්...”

“ඔන්න දවසක් දා රැ හුළං හමන්නට වුණා...” කියලා පියෙරෝ පරණ විදිහටම කතාව පටන් ගත්තා.

“ඔයා ඒ ගැන මීට ඉස්සෙල්ලා කීවා...” බුරතීනෝ කීවා.

“ඔන්න මට නින්ද යාගෙන එන කොට, ඇහුණා කවුදෝ ජනේලයට තට්ටු කරන හැටි.

“කරඬස් බරඬස් සැරවුණා :

“මේ වගේ වැහි කුණාටු තියෙන විට මෙහාට ආවේ කවිද?”

“ඒ මමයි, දුරෙමාර් මගෙ නම. බේත් කුඩැල්ලන් වෙළඳාම් කරන්නා. මට ගිනි තපින්නට අවසර දෙන්න.” ජනේලයට එහා හිටි මිනිහා කීවා.

“මට බොහොම ලොකු ආසාවක් උපන්නා බේත් කුඩැල්ලන් වෙළඳාම් කරන මිනිහකුට බලන්න. මම පොඩ්ඩක් ඔළුව උස්සලා යම්තම් තිරය මැත් කළා.

“කරඬස් බරඬස් පුටුවෙන් නැගිට්වා. හැමදාම වගෙ එදත් එයා යටි රැවුළු පාගා ගත්තා. රැවුළු සාක්කුවේ දමාගෙන බැණ වැදිලා දොර හැරියා.

“ගෙට ආවේ උස, වැස්සට හොඳටම තෙමීව්ව, පුංචි මුහුණක් තියෙන මිනිහෙක්. එයාගෙ මුණ බිම් මලක් වගේ ඇකිලිලා. එයා ඇඳලාහිටියේ පරණ කොළ පාට කබායක්. එයාගෙ බඳ පටියේ අඩු වර්ග, කටු වර්ග එල්ලලා තිබුණා. එයාගෙ අතේ ලොකු ටින් එකකුයි ලොකු දැලකුයි තිබුණා.

“දුරෙමාර් කොන්ද කැඩිව්ව මිනිහකු වගේ දෙකට නැමිලා මෙහෙම කීවා : “මහත්මයාගෙ බඩ රිදෙනවා නම්, හිසේ ඇම්ම වැඩි නම්, කන් අඩි වල සද්දයක් තියෙනවා නම්, මට පුළුවනි ඉතාම හොඳ බේත් කුඩැල්ලන් හය හත් දෙනෙක් කන පිටිපස්සෙ තියන්න.”

“කරඬස් බරඬස් සැරවුණා : “බේත් කුඩැල්ලන් යකාට ගියාදෙන් ! තමුසෙට ඕන නම්, ඕන තරම් ගිනි තපිනව.”

“දුරෙමාර් ගිනිමැලය ළඟට ඇවිත් පිටි කොන්ද හරවා ගෙන ගිනි තපින්න වුණා.

“එයාගෙ කොළ පාට කබාය රත් වුණාම එයින් පාසි ගඳක් පිට වුණා.

“මගේ කුඩැල්ලො වෙළඳාම බොහොම සවුත්තුයි. උතුරු මස් කැල්ලකුයි, වයින් විදුරුවකුයි දෙනව නම්, මම ඔය මහත්මයාට ඉතා උසස් වර්ගයට අයත් කුඩැල්ලො දොළහක් තියන්නම්, හන්දිවල කැක්කුම නැති වෙලා යාවි...”

“බේත් කුඩැල්ලො යකාට ගියාදෙන්! තමුසෙ උතුරු මස් කාලා වයින් බොනවා.” එහෙම කීව්වේ කරඬස් බරඬස්.

“දුරෙමාර් උතුරු මස් කන්න පටන් ගත්තාම එයාගෙ මුණ රබර් කැල්ලක් වගේ ඇකිලෙන්නටයි දිග ඇදෙන්නටයි පටන් ගත්තා. මස් කාලා වයින් බීලා ඉවර වුණාම එයා දුම්කොළ ටිකක් ඉල්ලුවා.

“මහත්මයා, මගෙ පිරුණා, ඇඟ උණුහුම් වුණා. ඔබ තුමාගේ ආගන්තුක සත්කාරයට ස්තූති කරන්න මම කැමතියි එක රහසක් හෙළි කරන්න.”

“කරඬස් බරඬස් පයිප්පය උරලා දුම් පිට කරලා එයාගෙ කතාවට බාධා කළා :

“මම දැන ගන්න කැමති එක රහසක් විතරක් තියෙනවා. අනිත් සියලු රහස් මම පොට්ට කාසියක් තරම් වත් ගණන් ගන්නේ නැහැ.”

“ඔබ තුමාට මා හෙළි කරන්න කැමති රහස මහා ලොකු එකක්. එය මට කියුවේ තොර්කිල නැමැති ඉබ්බා.”

“එහෙම කිව්ව හැටියේම, කරඬස් බරඬස්ගේ ඇස් ඉදිරියට නෙරා ගිහිල්ලා, එයා නැගිට සිටියා. එතකොට දිගු යටි රැවුලට එයාව එතුනා, එයා එක පිම්මට බය වෙලා හිටිය දුරෙමාර්ගේ පපුව බදා ගෙන එයා මී හරකෙකු වාගේ තප්පුලන්නට වුණා.

“කරුණාවත්ත දුරෙමාර්, ගරු කටයුතු දුරෙමාර් කියන්න, කියන්න, තොර්කිල ඉබ් රාළ හාමිනේ මොනවද කිව්වේ කියල ඉක්මණට කියන්න !”

“ඔන්න එතකොට දුරෙමාර් මේ කතාව එයාට කිව්වා :

“මෝඩයින්නේ රටේ එක කුණු වතුර තියෙන පොකුණක හිටිය කුඩැල්ලන් මම අල්ලමින් හිටියා. තඹ කාසි හතරක් දෙන පොරොන්දුව පිට මම එක දුප්පත් මිනිහකුට වැඩට ගත්තා. එයා ඇඳුම් ගලවලා පොකුණට බැහැලා වතුර බෙල්ල හරියට තියෙන තැනකට වෙලා ඉන්නවා. එතකොට එයාගෙ ඇඟේ කුඩැල්ලො එල්ලෙනවා. උන් එයාගේ ලේ උරා බොනවා.

“එතකොට එයා පොකුණෙන් ගොඩ ආවාම මම එයාගේ ඇඟේ එල්ලිලා ඉන්නා කුඩැල්ලො ගලවා ගන්නවා.

“ඔන්න ඔය විදිහට මම කුඩැල්ලො එකතු කරමින් ඉන්නා විට, නයි ඔළුවක් වගෙ ඔළුවක් දියෙන් පිටට මතු වුණා.

“දුරෙමාර්, නුඹ මේ අපූරු පොකුණෙන් ඉන්න සියලුම සතුන්ව බිය ගන්වලා තියෙනවා. වතුර බොර කරනවා. උදේ කැමෙන් පස්සේ මට නිව් හැනේ ඉන්ට දෙන්නේ නැහැ... නුඹ මේ නරක වැඩේ න්වත්වන්නේ කවදාද?...”

“ඒ වාමි ඉබ්බව මම දැක්කා. එතකොට බය නැතුව කතා කරලා මෙහෙම උත්තර දුන්නා:

“නුඹගෙ කුණු පොකුණෙන් ඉන්න කුඩැල්ලො ඔක්කෝම අල්ලා ගන්නා තුරු මම නවතින්නේ නැහැ.”

“මම සුදානම් නුඹෙන් එයින් ගැලවීමට. දුරෙමාර් නුඹ මින් පස්සෙ අපේ පොකුණට ඇවිත් අපිට කරදර කරන්න එපා.”

“ඔන්න එතකොට මම ඉබ්බට සමච්චල් කළා :

“අපෝ නුඹ හරියට පාවෙන පෙට්ටගමක් වගේ. මෝඩ තකකීරු තොර්කිල. නුඹ මගෙන් ගැලවෙන්නේ කොහොමද? නුඹ ඔය ඔළු ගෙඩියයි, කකුල් හතරයි හංගා ගෙන ඉන්න ඉබ් කට්ට මට දීලද ගැලවෙන්නට හදන්නේ?... නුඹ ඔය ඉබ් කටුව මම පනා හදන මිනිහකුට විකුණනවා...

“ඉබ්බාට බොහොම කේන්ති ගිය හන්දා එයා කොළ පාට වුණා. එයා මා ළගට ඇවිත් මෙහෙම කිව්වා :

“මේ පොකුණ පතුලේ තියෙනව රත්තරන් යතුරක්. මේ යතුර ලබා ගන්න ඕනෑම දෙයක් කරන්න සූදානම් මිනිහකු ගැන මා දන්නවා...”

“දුරෙමාර්ට මේක කියලා ඉවර වෙන්න ඉඩක් ලැබුණේ නැහැ. කරබස් බරබස් වැලපෙන්න පටන් ගත්තා :

“ඒ මිනිහා වෙන කවුරුවත් නොවෙයි මම තමා ! මම, මම ! මගේ හොඳ දුරෙමාර් ඔයා ඉබ්බාගෙන් යතුර ඉල්ල ගත්තේ නැත්තේ ඇයි?”

“ඔන්න මඳැ!” මෙහෙම කියපු දුරෙමාර් ආයෙමත් මුණ හොඳටම රළු වැටෙන කල් අකුලා ගත්තා. එතකොට එයාගෙ මුණ ආයෙමත් වේලිච්ච බිම් මලකට සමාන වුණා. “ඔන්න මඳැ! ඉතාම හොඳ කුඩැල්ලන්ව කසි කබල් යතුරකට මාරු කරගන්න මම ලැස්ති නැහැ... ඔන්න ඉන් පස්සෙ අප දෙන්නා බැණ ගත්තා. ඉබ්බා පයක් ඔසවලා මෙහෙම කිව්වා :

“නුඹට හරි වෙනත් කෙනෙකුට හරි කිසිම දාක ඒ මායාකාර යතුර දෙන්නෙ නැහැ. ඒ යතුර ලැබෙන්නේ මේ පොකුණේ ඉන්න සියලු ලොකු කුඩා සත්තු මගෙන් එය දෙන්නයි කියලා ඉල්ලා හිටින එක් කෙනාටයි.

“එක කකුලක් ඔසවා ගත් ගමන්ම ඉබ්බා වතුරට කිමිදිලා පතුලට ගියා.”

“එකම තත්පරයක් වත් පමා නොකර වහාම යමු මෝඩයින්ගේ රටට” කරබස් බරබස් කෑ ගහලා මෙහෙම කියලා යටි රැවුළු සාක්කුවේ දමා ගෙන, තොප්පියයි ලන්තැරුමයි අතට අරගෙන දුවන්න ලැස්ති වුණා පොකුණ ළගට. “මම පොකුණ අයිනෙ වාඩි වෙලා බොහෝම අගේට හිනා වෙලා කතා කරන්නම්. ගෙම්බන්ටයි, ඉස් ගෙඩියන්ටයි, ජල කුරුමිණියන්ටයි කියනවා, ඉබ්බට කියලා යතුර ඉල්ල දෙන්නයි කියල... හොඳට මහතට වැඩුණු මැස්සන් ලක්ෂ පහළොවක් ගෙනැවිත් දෙන බවට මම ඒ ගොල්ලන්ට පොරොන්දු වෙනවා... තනි වෙච්ච එළදෙනක් වගේ මම හුල්ලන්නම්, ලෙඩ වෙච්ච කිකිළියක් වගේ කෙඳිරි ගාන්නම්, කිඹුලෙක් වගේ කඳුළු සලන්නම්, පුංචි ගෙඹි පැටවුන් ඉදිරියේ දණ ගහලා මම බැගෑපත්ව ඉල්ලා හිටින්නම්... යතුර මම කොහොම හරි ලබා ගෙන නගරයේ එක ගෙදරකට ගිහිල්ලා, ඒ ගෙයි පඩි පෙළ යට තියෙන දොර ඒ යතුරෙන් අරින්නම්... හැමදෙනාම ඒ පඩි පෙළ අසලින් යනවා, එනවා නමුත් ඒ ගොල්ල ඒ ගැන බලන්නේ වත් නැහැ. යතුරෙන් දොර ඇරලා නිදානෙ ලබා ගන්නම්...” කියලා කරබස් බරබස් කියා ගෙන කියා ගෙන ගියා.

“ඔන්න ඔය වේලාවේදී තමයි, බුරතීනො, මට මේ රහස දැන ගන්න ලොකු ආසාවක් උපන්නේ. මම තිරය මැත් කරලා ඉස්සරහට ආවා” කියලා මීමොසා පඳුර අස්සේ සැගවිලා කතාව කියපු පියෙරෝ විස්තර කළා.

“කරඬස් බරඬස් මාව දැක්කා.

“තෝ නිවයා හොරෙන් අහ ගෙන හිටියා නේද!” කියලා එයා මගේ ඇඟට පැන්නා මාව අල්ලලා ගින්නරට දාලා පුව්වන්ට. නමුත් ඒ වේලාවේදීත් එයාගේ දිග යටි රැවුළු එයාගෙ කකුල්වල පැටලිලා, පුටුවකුත් පෙරළා ගෙන ‘දඩාස්’ ගාලා බිම ඇද වැටුණා.

“මම ජනේලයට පැනලා, එතැනින් වැටට පැනලා දිව්වේ කොහොමද කියලා මටම තේරුම් ගන්න බැහැ. කළුවරයි, හුළං පාර සැරයි. මොර සුරන මහ වැස්ස.

“මගේ හිසට උඩින් කළු වලාකුළු. හිටි හැටියේම අකුණක් ගැහුවා. ඒ විදුලි එළියෙන් මට පෙනුණා, කරඬස් බරඬසුයි බේත් කුඩැල්ලො වෙළෙන්දයි මා පස්සෙ දුව ගෙන එන හැටි. ඒ ගොල්ල මට අඩි දහයක් දුරින් විතරයි හිටියෙ... “මා විනාශයි” කියල මම හිතුවා. එතකොටම මම ඇද වැටුණා උණුසුම තියෙන මෙළෙක් දෙයක් උඩට. කාගේදෝ කන් දෙකක් මගේ දැනට අහුවුනා...

“ඒ තමා හාවා. එයා බය වෙලා කෑ ගහලා උඩට පිනුමක් ගහලා වේගයෙන් දුවන්න පටන් ගත්තා. මම එයාගෙ දිග කන් දෙක තදින් අල්ලා ගෙන හිටියා. එයා අඳුරේම ගෙවතු, මිදිවතු, එළවළු වතු පහු කර ගෙන වේගයෙන් දිව්වා.

හාවාට මහන්සියි, එයා වේගය අඩු කළා. මම එතකොට එයාගෙ නළල සිප ගෙන මෙහෙම කිව්වා :

“අනේ මගේ රත්තරන් හා පැටියෝ, තව පොඩ්ඩක් දුවන්නකො...”

“හාවා හති දමලා ආගිය අතක් නැතුව දුවන්න පටන් ගත්තා. වමටයි, දකුණටයි දුවන්න වුණා...”

“කළු වලාකුළු ඉවත් වෙලා හඳ එළිය පායන්නට වුණාම මට පෙනුණා එක නගරයක්. ඒ නගරයේ සිනු කුළුණු ඒ අතට මේ අතට ඇද වෙලා තියෙනවා.

“නගරයට යන පාර දිගේ කරඬස් බරඬස් සහ බේත් කුඩැල්ලො වෙළෙන්දා දුවන හැටි මා දැක්කා.

“ඒක දැකපු හාවා මෙහෙම කිව්වා :

“අනේ, අනේ ඔන්න හාවකුගෙ වාසනාවෙ හැටි ! ඒ ගොල්ල මෝඩයින්ගෙ රටට යනවා. පොලිස් බල්ලන්ව කුලියට අරගෙන අප පස්සෙ එළවාට්. අපි විනාශ වෙමු.”

“හාවා බොහොම අධහිරියට පත් වුණා. නහය පහතට හරවා ගෙන දෙකත් බිම දමා ගත්තා.

“මම හාවාගෙන් බැහැපත්ව ඉල්ලා හිටියා. ඇඩුවා. එයාගෙ දෙපාළඟ දණින් වැටුණා. හාවා හෙළවුණේ වත් නැහැ.

“ඔන්න එතකොට බුල්ඩෝග් පොලිස් බල්ලෝ දෙන්නෙක් උඩ පැන පැන වේගයෙන් දුව ගෙන ආවා. උන්ගේ ඉස්සරහ දකුණු කකුලේ කළු පටි බැඳලා. උන්ව දැකපු හැටියේම හාවාගේ ඇඟේ මයිල් කෙලින් හිටියා. එයා එතරම්ම බය වුණා. මම එයාගෙ පිට උඩ නැග ගත්තා විතරයි, එයා පුදුම වේගයකින් දුවන්නට පටන් ගත්තා...”

“අනික් ඒවා බුරතීනො දැක්කා නොවැ.”

පියෙරෝ කතාව කියලා ඉවර වුණාම බුරතීනො ප්‍රවේසමින් මෙහෙම ඇසුවා :

“ඒ යතුරෙන් දොර අරින්න පුළුවන් මොන ගෙදරද, මොන පඩිපෙළ යට තියන කාමරේද?”

“කරඬස් බරඬස් ඒ ගැන විස්තර කරන්න ඉස්සෙල්ලා තමයි එයා මාව දැකලා මාව අල්ල ගන්න හැදුවේ... දැන් ඉතින් ඒකට කමක් නැහැ... යතුර තවම පොකුණේ පතුලෙ. අපට කිසිම දාක වාසනාව දකින්න ලැබෙන්නේ නැහැ...”

“ඔයා මේක දැක්කද?” බුරතීනො පියෙරෝගෙ කනට කට ලං කරල කැගැසුවා. බුරතීනො එයාගෙ සාක්කුවෙන් රත්තරන් යතුර අරගෙන ඒක පියෙරෝගෙ මුණට ලං කළා. “මෙන්න රත්තරන් යතුර !”

බුරුතීනෝ සහ පියෙරෝ මල්විතා හමුවීමට පැමිණෙති

කන්දට ඉහළින් ඉර පැවිටට පස්සෙ බුරුතීනෝයි, පියෙරෝයි මල් පඳුරෙන් එළියට ආවා. ඊයේ රැ වවුලා බුරුතීනෝට මෝඩයින්ගේ රටට පැනලා යන්න පෙන්නපු මග ඔස්සේ, එයා පියෙරෝවත් කැටුව නිල් කොණ්ඩකාර ගැනුළුමයගෙ ගෙදරට ගියා.

යන අතර මග පියෙරෝගෙන් බේරිල්ලක් නැහැ. ප්‍රශ්න අහනවා. විනාඩි බාගෙන් බාගෙට ප්‍රශ්න අහනවා:

“බුරුතීනෝ එයා මාව දැකල සන්නෝස වෙයිද?”

“මම කොහොමද දන්නේ,” බුරුතීනෝ උත්තර දුන්නා.

විනාඩි බාගයක් ගිය හැටිය ආයෙමත් පියෙරෝ ප්‍රශ්න කලා :

“බුරුතීනෝ, එයා මාව දැකලා සතුටු වුණේ නැති නම්?”

“මම කොහොමද දන්නේ...”

ඔන්න ඒ ගොල්ල දැක්කා ජනේල දොර ඉර හඳ කාරකා ඇඳල තියෙන පුංචි ගේ පොඩ්ඩ.

ගෙදර දුම් බටයෙන් දුම් වලා ඉහළට නැංගා. ඊටත් ඉහළින් පාවුණු පුංචි වලාකුළු හරියට පුසකුගේ මුණක් වගෙයි.

අර්තමොන් බලු රාළ ගෙයි මිදුලේ ඉඳ ගෙන ඒ වලාකුළට වරින් වර බුරුනවා.

නිල් කොණ්ඩකාරියගෙ ගෙරදට ආපහු යනන බුරුතීනෝ එතරම් කැමති නැහැ. ඒ වුණාට දැන් බුරුතීනෝට බොහොම බඩගිනියි. ගෙදර කුස්සියේ කිරි උණු කරන පුසුඹ බුරුතීනෝට දැනෙනවා.

“ඔය කෙල්ල ආයෙමත් මට හැසිරෙන හැටි උගන්වන්න හැදුවොත්, මම කිරි ටිකක් බීලා ආයෙමත් ගෙදරින් පිට වෙලා යනවා.” බුරුතීනෝ එහෙම සිතා ගත්තා.

ඒ වෙලාවේදී මල්විතා එක අතකින් ජෝගුවයි, අනිත් අතින් විස්කෝකුයි අරගෙන ගෙවත්තට ආවා.

එයාගෙ ඇස්වල කඳුළු පිරිලා තිබුණා වගෙයි. එයා කල්පනා කළේ අඳුරු කාමරේ හිටිය බුරුතීනෝව ලොකු උගරු මියො ඇඳ ගෙන ගිහින් කාලා දැමුමාය කියල.

එයා මේසය ලඟ වාඩි වුණා විතරයි ලඟ තිබුණු නිල් පාට මල් පාත්තිය සෙළවුණා. මල්වල වහලා හිටිය සුදු පාට සහ කහ පාට සමනලයො පියාසර කලා. බුරුතීනෝ සහ පියෙරෝ ඉදිරියට ආවා.

ගැනුළුමයා ඇස් මහත් කර ගෙන බුරුතීනෝයි, පියෙරෝයි දිහා බැලුවා.

පියෙරෝ මල්විතාව දැකපු හැටියේම තේරුමක් නැති වචන කිය කියා දොඩවන්නට වුණා. ඒ වචන මෙතැනදී මතක් කිරීමට සුදුසු නැහැ.

බුරුතියෝ විකරක් ඇඟට පතට නොදැනී මෙහෙම කිව්වා :

“ඔන්න මම පියෙරෝව අඩගහගෙන ආවා. එයාටත් හැසිරෙන හැටි කියා දෙන්න!...”

ඔන්න එතකොට තමයි, එයා දකින්නෙ සිහිනයක් නොවන බව මල්විතාට තේරුම් ගියේ.

“අනේ කොතරම් ලොකු වාසනාවක්ද!” මල්විතා එහෙම කියලා ආශෙමත් මහ ගැනියක් වගේ කතා කළා:

“ළමයින්, වහාම ගිහිල්ලා මුණ කට හෝදලා දත් මැදලා වරෙල්ලා. අරතෙමොත් ඔය ළමයි දෙන්නව ලිඳ ළඟට ගෙනියන්න.”

“ඔන්න පියෙරෝ, ජේනව තේද එයාට ඔල්මාදෙ. මුණ හෝදන්න, දත් මදින්න! ඔක්කෝමල්ලව හෝදන්නයි එයාගෙ කල්පනාව...”

දෙදෙනාම දත් මැදලා මුණ හෝද ගත්තා. අරතෙමොත් එයාගෙ වලිග යෙන් ඒ ගොල්ලන්ගේ කබා සහ කලිසම් පිහදැම්මා.

කෑම කන්න වාඩි වුණා. බුරුතියෝ කට පුරාම කෑම ඔබා ගත්තා. පියෙරෝ පුංචි කේක් කැල්ලක් වත් කෑවේ නැහැ. එයා ඇස් ඇර ගත්තු ගමන්ම මල්විතා දිහා බලා ගෙන ඉන්නවා. මල්විතාට ඉවසා ගෙන ඉන්ට බැරි වුණා.

“ඔයා මගෙ මුණ දිහා ඔහොම බලා ගෙන ඉන්නෙ මොකද? කලබල වෙන්නේ නැතුව ඔය කෑම ටික කන්න.” මල්විතා පියෙරෝට කිව්වා.

“අනේ මල්විතා, මම බොහොම කාලයක ඉඳල කිසි දෙයක් කන්නේ නැහැ. කවි ලියනවා...”

බුරුතියෝට බක බක ගාලා හිනා ගියා.

මල්විතා පුදුම වෙලා අශෙමත් ඇස් මහත් කර ගෙන බලන්න වුණා.

“එහෙනම් ඉතින් ඒ කවි කියන්න.”

මල්විතා එයාගෙ ලස්සන පුංචි අතින්, ලස්සන නිකට අල්ලා ගෙන අහසෙ පාවෙමින් තිබුණු පූසකුගේ මුහුණට සමාන වළාකුළු දිහා බැලුවා.

පියෙරෝ එයා ලියපු කවි කියවන්නට පටන් ගත්තා. එයාගෙ කට හඬ හරියට ලිඳේ පතුලේ සිට කතා කරන කෙනෙකුගේ වගෙයි.

මල්විතා පිට රටකට පැනල ගියා,

මල්විතා මගෙ මනාලි නැතිව ගියා...

අඩම් මම, නොදැන මොනවා කරන්ටද...

රුකඩ ජීවිතෙන් වෙන්වී යන්නෙමිද?

පියෙරෝ කවිය කියලා ඉවර කරන්නටත් ඉස්සෙල්ලා, මල්විතා ඒ කවිය බොහොම හොඳයි කියන්නටත් ඉස්සෙල්ලා, වැලි පාර දිගේ ගෙම්බෙක් පැන, පැන ආවා.

එයා ඇස් දෙක දොටට දමා ගෙන මෙහෙම කීව්වා :

“ඊයේ රැ තොර්තීල ඉබ්බට පිස්සු හැදිලා එය කරබස් බරබස්ට රත්තරන් යතුර ගැන රහස හෙළි කළා...”

මල්වීනා කිසිවක් තේරුම්නොගියත් එයා බොහොම බය වුණා. පියෙරෝ අමතක වන අනික් කවියන් වගේම තේරුමක් නැති වචන කියන්නට වුණා. ඒ වුණාට බුරතීනො ඉක්මණට විස්කෝතුයි, වොකලටුයි, සීනි බෝලයි සාක්කුවල දමා ගත්තා.

“අපි ඉක්මණට දුවලා යමු. පොලිස් බල්ලන් කරබස් බරබස්ව මෙහාට එව්වොත් අපි සේරමල්ලා විනාගයි.”

මල්වීනා බොහොම බය වෙලා සමනලයකුගේ සුදු පිහාටු වගේ සුදු පාට වුණා. පියෙරෝට පෙනුණේ මල්වීනා මැරෙන්නට යනවා කියලා. එයා ළඟ තිබුණු කොකෝවා පෝගුව මල්වීනාගෙ ඇඟට වත් කළා. ලස්සන ගවොමෙ කොකෝවා පැල්ලම් ඇති වුණා.

අර්තෙමොන් මහ හයියෙන් බුරන්න පටන් ගත්තා. මල්වීනාගෙ ගවොම් හෝදන්න සිද්ධ වෙන්නෙ අර්තෙමොන් බලු රාළටයි. එයා පියෙරෝව කමිස කරෙන් අල්ලලා හොලවන්නට පටන් ගත්තා. එතකොට පියෙරෝ ඉක්කා ගහමින් මෙහෙම කීව්වා :

“අනේ ඇති, කරුණාකරලා...”

මේ කලබල අස්සේ ගෙම්බා හයියෙන් කතා කළා, ඇස් දෙක දොටට දමා ගෙන.

“කරබස් බරබස් පොලිස් බල්ලොත් එක්ක මෙනතට ඒව් තව පැය කාලකින්...”

මල්වීනා වෙනින් ගවොමක් ඇඳ ගන්න දුව ගෙන ගියා. පියෙරෝ බොහොම කලබල වෙලා අත් දිග හැරලා වැලි පාර ඔස්සේ දුව ගෙන ගිහිල්ලා වැටුණා. වැටිලා බඩ ගා ගෙන යන්ට හැදුවා. අර්තෙමොන් ගෙදර බඩු පොදි වලට බැඳලා ඒවා එළියට ඇද්දා. දොර වැහුණා. ගේ කුරුල්ලෝ කලබල වෙලා පොදි ගැහිලා පඳුර උඩට වුණා. වැහි කුරුල්ලො පහලින් පියාඹා ගියා. කලබලය වැඩි කරන්න බස්සා අට්ටාලයේ ඉඳලා මහා හඬින් කෑ ගැසුවා.

බුරතීනො විතරක් කලබල වුණේ නැහැ. එයා ගමනට වැඩියෙන්ම ඕනෑ කරන බඩු පොදි දෙකක් අර්තෙමොන්ගෙ පිට උඩට පැටෙව්වා. ගමනට සෑහෙන ගවොමක් ඇඳ ගත්තු මල්වීනාවත් අර්තෙමොන්ගෙ පිට උඩට නැංගෙව්වා. පියෙරෝට කීව්වා බල්ලගෙ වලිගය අල්ල ගන්නයි කියල. බුරතීනො ඉදිරියට ගිහිල්ලා මෙහෙම අණ කළා :

“කලබල නොවී, දුවමු!”

මේ ගොල්ල, ඒ කියන්නේ, බය නැතුව ඉස්සර වී ගමන් කරන බුරතීනොයි, මල්විතාවයි, බඩු පොදියි පිට උඩ තියා ගත්තු බල්ලයි, පිටු පසින් පිස්සු කව් කියමින් ගමන් කළ පියෙරෝයි පඳුරු අස්සෙන් ගමන් කරලා තණ පිට්ටනියකට ආපු හැටියේම, කැලෑවේ ඉඳල කරබස් බරබස්ගේ යටි රැවුළ පෙනුණා. ඒ යටි රැවුළෙ කොළයි, පුංචි රිකිලියි පැටලිලා. ඉර අව්වෙන් බේරෙන්නට ඇස් දෙකට අත තියා ගෙන කරබස් බරබස් කැලෑවේ වටපිට හෝදියියෙන් බලනවා.

කැලෑව අද්දර මහ සටන

කරබස් බරබස්ගේ අතේ දැමිවැල් පොටකින් බැඳපු බල්ලන් දෙන්නකුව අල්ලා ගෙන හිටියා. දුවන හතර දෙනාව දැකලා ඔහු කට ඇරලා මෙහෙම කිව්වා:

“අන්න දුවනවා!” ඔහු බල්ලන්ව ලිහලා හැරියා.

නපුරු බල්ලො ඉස්සෙල්ලා පස්සා ගාත්වලින් පොළව හුරලා ලෑස්ති වුණා. උන් ගෙරෙව්වේ නැහැ. උන් දුවන හතර දෙනා දිහා බැලුවේ වත් නැහැ. වෙනින් දිහාවක් බැලුවො. උන්ගේ ශක්තිය ගැන උන්ට ලොකු විශ්වාසයක් තියෙනවා.

ඔන්න ඊට පස්සේ බය වෙලා ගල් ගැහිලා හිටිය බුරතීනො, පියෙරෝ, අරතෙමොන් සහ මල්විතා ළඟට උන් හෙමින්, හෙමින් ගියා.

ඒ ගොල්ල විනාශ වෙන්න ළං වෙලා වගෙයි. කරබස් බරබස් පොලිස් බල්ලන්ගේ පස්සෙන් බකල ගගා ගාටමින් ආවා. එයාගේ යටි රැවුළ සාක්කුවෙන් බිමට වැටිලා කකුල් දෙක ළග පැටලෙනවා.

අරතෙමොන් වලිගය උස්සලා බොහොම හයියෙන් බේරුවා. මල්විතා අත් වනලා කෙඳිරි ගැවා :

“මට බයයි, මට බයයි!”

සියල්ලම විනාශ වුණා කියලා හිතා ගෙන පියෙරෝ මල්විතා දිහා බැලුවා.

ඔක්කොටම ඉස්සෙල්ලා බුරතීනොට හොඳ සිහිය ආවා :

“පියෙරෝ, ගැනු ළමයගේ අතින් අල්ලා ගෙන හංසයෝ ඉන්න විල ලඟට යන්න!... අරතෙමොන්, බඩු පොදි වීසි කරලා, අත් ඔරලෝසුව ගළවලා සටනට සූදානම් වෙන්න!...”

බුරතීනොගේ නිර්භීත අණ අහපු හැටියේම මල්විතා අරතෙමොන්ගේ පිටින් බිමට පැනලා, ගවොම හරි ගස්සා ගෙන විල ළඟට දුව ගෙන ගියා. පියෙරෝ ඇය පස්සෙන් දිව්වා.

අර්තෙමොන් බඩු පොදි වීසි කරල, අත් ඔරලෝසුව ගළවා දමලා, වලිගය සරසලා තිබුණු පිත්ත පටියත් ගළවලා, එයාගෙ සුදු පාට දත් විරිත්තලා, ගොරවලා, දකුණු අතටයි, වම් අතටයි පැත්තා. බලු මස් පිඬු පුම්බලා පස්සා ගාත්වලින් පොළව සුරලා සටනට සුදානම් වුණා.

බුරතීනො ළඟ තිබුණු ඉතාලි වර්ගයට අයත් සොස්නා ගහට නැගලා මහ හඬින් කෑ ගැව්වා:

“වන සතුනි, කුරුල්ලෙනි, කුරුමිණියෙනි! අපට ගහනවා! අප කිසිම වරදක් නොකරපු ලී බෝනික්කෝ. අපව බේරා ගනිල්ලා!..”

පොලිස් බල්ලෝ මේ දැන් අර්තෙමොන්ව දැක්කා වගෙ එක පාරටම එයාගෙ ඇඟට කඩා පැත්තා. අර්තෙමොන් එක පාරට හැරිලා එක පොලිස් බල්ලෙකුගෙ වලිගය හපා කෑවා. අනිත් පොලිස් බල්ලාගේ දණහිස හපා කෑවා.

පොලිස් බල්ලො දෙන්නා හෙමින් හැරිලා ආයෙමත් අර්තෙමොන්ට කඩා පැත්තා. එවිට අර්තෙමොන් හුඟක් උඩ පැනලා උන්ගේ පහරින් බේරිලා එකකුගේ පපුවේ වම් පැත්තයි, අනිකාගේ පිටයි හපා කෑවා.

තුන්වැනි පාර පොලිස් බල්ලො අර්තෙමොන් නැමැති පුඩිල් වර්ගයට අයත් බල්ලව හපා කන්න ආවාම, අර්තෙමොන් වට රවුමට දුවන්න පටන් ගත්තා. වරෙක එයා පොලිස් බල්ලන්ට ළංවීමට ඉඩ හරිනවා. උන් ළං වන විටම වේගයෙන් දුවනවා...

මන්න ඒ පාර නම් කුරු නාසය තියෙන බුල්බෝග් පොලිස් බල්ලන්ට හැබෑටම කේන්ති ගියා. උන් ගොරවලා වැඩිය කලබල නැතිව මළත් කමක් නැහැ කියලා අර්තෙමොන්ගේ උගුර හපා කන්න ඉස්සරහට ගියා.

මේ අතර කරබස් බරබස් සොස්නා ගහ මුලට ඇවිත් ඒක හොලවමින් කෑ ගැසුවා :

“බැහැපිය, ගහෙන් බැහැපිය!”

බුරතීනො අත් දෙකෙහුයි, කකුල් දෙකෙහුයි දත්වලිහුයි ගහේ අත්තක් අල්ලා ගත්තා. ගහේ තියෙන සොස්නා ගෙඩි බිමට වැටෙන තරම් වේගයෙන් කරබස් බරබස් ගහ සෙලෙව්වා.

මේ ගහේ ගෙඩිවල පොත්ත කටු සහිතයි. සොස්නා ගෙඩි පොඩි පොල් ගෙඩි තරමට ඇති. ගෙඩියක් එහෙම ඔළුවට වැටුණොත් බොහොම රිදේවි.

වැනෙන ගහ බොහොම අමාරුවෙන් බුරතීනො අල්ලා ගෙන ඉන්නවා. කරබස් බරබස් දිව එළියට දමාගෙන ගහ හොළවනවා.

“රත්තරන් යතුර දීපන්!” කරබස් බරබස් එයාගෙ කිඹුල් කට ඇරලා කෑ ගැව්වා.

බුරුතීනෝ අත්තක් දිගේ ඇවිත්, ලොකු සොස්නා ගෙඩියක නැට්ට කටින් හපන්නට පටන් ගත්තා. කරබස් බරබස් ඒ වේලාවේදී ගහ බොහොම හයියෙන් සෙලෙව්වා. එතකොට අර ලොකු සොස්නා ගෙඩිය බිමට පාත් වෙලා කරබස් බරබස්ගේ කටට ඩෝග් ගාලා වැටුණා.

කරබස් බරබස් ඉබේටම බිම ඉන්දෙ වුණා.

බුරුතීනෝ තවත් සොස්නා ගෙඩියක් කඩලා එයාට ගැහුවා. ඒක කරබස් බරබස්ගේ තට්ටයට වැදුණා.

එතැනින් නවතින්නේ නැතිව, බුරුතීනෝ කෑ ගහන්න පටන් ගත්තා : “ කිසිම වරදක් නොකර ලී බෝනික්කන් වන අපට ගහනවෝ! අපට උදව්වට වරෙල්ලා!”

ඉස්සෙල්ලාම උදව්වට ආවේ උල් හොට ඇති කුරුල්ලෝ. ඒ ගොල්ල පොලිස් බල්ලන්ගෙ හොම්බට හොටෙන් ඇත්තා.

පොලිස් බල්ලෝ කට ඇරියෙ මැස්සන් වගෙ කුරුල්ලන්ට අල්ලා ගන්නයි. උල් හොට කුරුල්ලෝ රූං ගාලා පියාඹලා ගියා.

ඒ වේලාවේදී අහසේ ඉඳලා පියාඹා ගෙන ආවේ නිල් කොණ්ඩෙ තියෙන ගැහු ළමයා මල්වීනාට කුකුල් මස්, කාරා මස් ගෙනත් දෙන උකුස්සා. එයා ඇවිල්ලා කකුල්වල තියෙන උල් නියපොතු වලින් එක පොලිස් බල්ලකුට අල්ලා, අත් තටු ගහලා අහසට නැගලා ඊට පස්සෙ බල්ලට අත හැරියා...

පොලිස් බල්ලා කෙඳිරි ගාමින් උඩු බැලි අතට බිම වැටුණා.

අර්තෙමොන් අනිත් බල්ලගෙ ඇඟට කඩා ගෙන පැනලා උඟ්ව හපා කාලා අහකට පැත්තා.

අර්තෙමොන් සොස්නා ගහ වටේට රවුමක් දුටලා ගියා. එයා පස්සෙ තුවාල ලබාපු පොලිස් බල්ලොත් බුරු බුරා දුවනවා.

අර්තෙමොන්ට උදව්වට ආවා ගෙම්බෝ. ඒ ගොල්ල ඇඳ ගෙන ආවා බොහොම මහලු ඇස් නොපෙනෙන ගැරඬි දෙදෙනෙකුට. මේ දෙදෙනාට දැන් හිරියත් එකයි මළත් එකයි. එක්කො දිරව්ව ගස් කඳක මැරෙන්නවෙනවා. නැතිනම්, මාන කොකෙකුගෙ ගොදුර බවට පත් වෙනවා. ගෙම්බෝ ඒ ගොල්ලන්ට කිව්වා වීරයින් වගෙ සටන් කරල මැරෙන්නයි කියලා, මහලු ගැරඬියෝ කැමති වුණා.

උදාර අර්තෙමොන් දැන් වටේට දුවන්නේ නැතුව කෙළින්ම සටන් කරන්න තීරණය කළා.

ඔහු වාඩි වෙලා දත් මිටි කෑවා.

පොලිස් බල්ලෝ දෙදෙනා අර්තෙමොන්ගේ ඇඟට කඩා පැනලා තුන් දෙනාම එකට ගුළි ගැහිලා පොර කන්න වුණා.

බුල්බෝග් වර්ගයට අයත් පොලිස් බල්ලන් දෙදෙනාව අර්තමොන් හපා කෑවා, නියපොතුටලින් සීරුවා. ඒවා ගණන් ගන්නේ නැතුව උන් දෙන්නා බලා හිටියේ අර්තමොන්ගේ උගුරට පැනලා, උගුරෙන් අල්ලා ගන්න. උන්ගේ බිරීමයි, ගෙරවීමයි නිසා අවට දෙවනක් වුණා.

ඉත්තෑ පවුලම ආවා අර්තමොන්ට උදව් කරන්න. ඉත්තෑ තාත්තා, ඉත්තෑ අම්මා, ඉත්තෑ නැන්දා, ඉත්තෑ නෑනලා දෙන්නෙක් සහ ඉත්තෑ පැටව් ගොඩක්.

කළුපාට, දම්පාට මහත දෙබරැක් ආවා බුරතීනොටයි, අර්තමොන්ටයි උදව් කරන්න. උන්ගේ බඩ පැත්ත රත්තරන් පාටයි. උන් බියකරු තාලෙට හඬ නැංගුවා. දිග රැවුළු ගස් ඇති හපා කන ගෝනුස්සොක් ආවා.

මේ වන සත්තු, කුරුමිණි සත්තු, කුරුල්ලෝ සියලු දෙනාම පොලිස් බල්ලන්ගේ ඇඟට කඩා පැන්නා.

ඉත්තෑ පවුලෙ සියලු දෙනාම බෝල වගේ ගුලි වෙලා පොලිස් බල්ලන්ගේ හොම්බට ඉත්තෑ කුරු විද්දා.

බඹරු රුං රුං ගාලා ඇවිල්ලා පොලිස් බල්ලන්ගේ ඇඟට විස විද්දා. කුහුඹි හෙමින්, හෙමින් පොලිස් බල්ලන්ගේ ඇඟට ගොඩ වෙලා උන්ගේ නාස්පුඩු හපා කෑවා.

කුරුමිණියො ගෝනුස්සො පොලිස් බල්ලන්ගේ බුරිය හපා කෑවා.

උකුස්සා වරින් වර එක එක පොලිස් බල්ලාගේ හිසට කෙටුවා.

සමනලයොයි, මැස්සොයි, පොලිස් බල්ලන්ගේ ඇස් ඉදිරිපිට පියාඹා උන්ට බාධා කළා.

ගෙම්බෝ විරයින් වගේ මැරෙන්නට සූදානම් ගැරඬි දෙන්නාව ලෑස්ති කරලා තැබුවා.

එක පොලිස් බල්ලෙක් කුඹියන්ගේ විස ඉවසා ගන්න බැරුව කිඹුහුන් අරින්න කට ඇරිය හැටියේම ගැරඬියෙක් බල්ලාගේ කට ඇතුළට රිංගලා ආහාර නලය මැද ගුළි ගැහිලා හිටියා.

ඒ වෙලාවේම අනිත් ගැරඬියන් දෙවැනි පොලිස් බල්ලගෙ කට ඇතුළට රිංගලා උගුර හිරවෙන්න ගුළි ගැහුණා.

පොලිස් බල්ලන් දෙදෙනාටම බොහොම අමාරැයි, උන්ව හපා කාලා, දෂ්ට කරලා, උන්ගෙ තුවාලවලින් ලේ ගලනවා. උන් කර කියාගන්නට දෙයක් නැතුව පොළවේ වැතිරිලා දඟලන්න වුණා.

උදාර අර්තමොන් සටනින් ජය ලබා ගත්තා.

මේ අතර කරබස් බරබස් බොහොම අමාරුවෙන් එයාගෙ කටේ හිරවෙලා තිබුණ සොස්නා ගෙඩිය එලියට ඇදලා දැමිමා.

ඔළුවම වැදුණු පාර නිසා එයාගෙ ඔළුව දෙදරුම් කාලා, ඇස් දොටට පැනලා. ඒ වුණාට කරඬස් බරඬස් බොහොම අමාරුවෙන් නැගිටලා ආයෙමත් සොස්නා ගහ හොළවන්නට පටන් ගත්තා. හුළං පහරට එයාගෙ යටි රැවුළ විහිදිලා ගිහිත්.

ගහේ මුදුනට වෙලා හිටිය බුරතීනොට පෙනුණා ගහේ කඳෙන් වෑස්සෙන සොස්නා මැලියම් කරඬස් බරඬස්ගෙ යටි රැවුළෙ ගැවිලා, යටි රැවුළ ගහට ඇලිලා තියෙන හැටි.

බුරතීනො ගහේ අත්තක එල්ලිලා කරඬස් බරඬස්ට විහිළ කරන්න පටන් ගත්තා:

“යටි රැවුළෝ, දිගු රැවුළෝ, ඔයාට බෑ මාව අල්ල ගන්න!”

එහෙම කියලා බුරතීනො බිමට පැනලා ගහ වටේට දුවන්න පටන් ගත්තා. කරඬස් බරඬස් අත් දෙක දිග ඇර ගෙන කොල්ලා පස්සෙන් ගහ වටේට දිව්වා.

එක වටයක් කරකැවුනා. බුරතීනොව අල්ලා ගන්න ඔන්න මෙන්න කියලා ලං වුණා. බුරතීනො ඇත් වුණා. තව වටයක් ගහ වටේ යන විට මැලිය මිවලට ගහට ඇලුණු යටි රැවුළ තවත් එතිලා, තවත් ඇලුණා. තුන්වෙනි වටයේදී තවත් එතිලා, තවත් ඇලුණා...

ඔන්න දැන් කරබස් බරබස්ගෙ යටි රැවුළ හොඳටම එතිලා, හොඳටම ඇලිලා ගහේ මැළියම් වලින් තදවෙලා.

දැන් එයාගෙ නිකටයි නහයයි සොස්නා ගහ ළඟටම හේත්තු වෙලා තියෙනවා. බුරතීනො කරබස් බරබස්ට දිව දිගු කරලා විහිළ කරලා, හංස විල ළඟට දුව ගෙන ගියා මල්විනාවයි, පියෙරෝවයි හොයන්න.

සටනේදී තුවාල ලබපු අර්තෙමොන් කොර ගසමින්, බුරමින් ගියා.

තුවාල ලබාලා උගුරේ ගැරඬි හිරවෙච්ච පොලිස් බල්ලො දෙන්නා පණ අදිමින් වැතිරිලා හිටියා. කරබස් බරබස්ගෙ යටි රැවුළ සොස්නා ගහේ මැළියම් නිසා ගහේ කඳට එතිලා තිබුණා.

ගල්ගුහාව තුළ

මල්විනා සහ පියෙරෝ බට පඳුරු සහිත උණුසුම ඇති ගොඩනැගිල්ලක වාඩි වෙලා හිටියා. ඒ ගොල්ලන්ට උඩින් ලොකු මකුළු දැල් තිබුණා. ඒ දැල්වල මදුරුවන්ගෙ හා වෙනත් සතුන්ගේ පුංචි පිහාටු පැටලිලා.

නිල් පාට පුංචි කුරුල්ලෝ බට පඳුරෙන් පඳුරට පියාසර කරමින්, කඳුළු වගුරවමින් අඩන පුංචි ගැනු ළමයා දිනා බලනවා.

ඇත කෑ ගසන, ගොරවන හඬ ඇහෙනවා. ඒ මරණයට බය නැතුව සටන් කරන අර්තෙමොන්ගෙ සහ බුරතීනොගේ හඬ වෙන්න ඕන.

“මට බයයි, අනේ මට බයයි!” මල්විනා එහෙම කිය කියා හබරල කොළයකින් මුණ වහ ගත්තා.

පියෙරෝ එයාව සනසන්න කවි කිව්වා:

ගොඩැල්ලේ අප වාඩි වෙලා,
හතර වටෙන් මල් පිපිලා.
මල් කහපාටයි, ඇස පිනවයි,
ලස්සන මල් බොහො සුවඳයි.
තියෙන තුරා ගිම්හානය
ගොඩැල්ල මත වාඩි වෙමුය,
අප දෙන්නා තනි වුණා,
සතුටකි මට මල්විනා...

මල්විනා අඩි පොළවේ හප්පලා කතා කළා :

“ඔය ළමයගෙ කන්දොස් කිරියාව මට උහුලා ගෙන ඉන්න බැහැ. තව අළුත් හබරල කොළයක් කඩා දෙන්න. ජේනව නේද මේ කොළය කඳුලින් කෙමිලා, හිල් වෙලා.”

ශබ්දයයි, කැගැසීම නැවතුණා. මල්විතා සෙමින් දැන් වනලා දුක් වුණා.
“අරතෙමොන් සහ බුරතීනෝ මැරිලා ගියා වෙන්ට ඕන...”

ගොඩැල්ල මත මුණින් වැටිලා මල්විතා අඩන්නට පටන් ගත්තා.

පියෙරෝ මොනවා කරන්න දැයි නොදැන බලා ගෙන හිටියා. සුළඟ හඬක් නගමින් සෙමින් පඳුරු මත හමන්නට වුණා.

ඔන්න අන්තිමේදී අඩි ශබ්ද ඇසුණා. ඒ කරබස් බරබස් වෙන්න ඕන. එයා ඇවිල්ලා දැන් මල්විතාවයි, පියෙරෝවයි අල්ලා ගෙන එයාගෙ මහා දිග සාක්කුවල දමා ගිනියි. ඒවා හරියට පතුලක් නැති මහාවලක් වගෙයි. පඳුරු ඇත් මැත් කර ගෙන ඉස්සෙල්ලාම එන බුරතීනෝගෙ දිගට දිගේ උලට උලේ ඇති නහය පෙනුණා. එයාගෙ කට කන් දෙක ළඟට යන කල්ම පළල් වෙලා. එයාගෙ පස්සෙන් අර්තෙමොන් උදාර බල රාළ හාමි එනවා. එයාගෙ පිට උඩ පොදි දෙකක්.

“එයාට ඕන වුණා මාත් සමග සටන් කරන්න! මදද කෙරුවාවක හැටි!” බුරතීනෝ එහෙම පුරසාරම් දෙඩෙව්වේ මල්විතාගෙයි, පියෙරෝගෙයි සතුට පවා ගණන් ගන්නේ නැතුවයි. “බළලා, හිවලා, පොලිස් බල්ලෝ, කරබස් බරබස් මට නම් ඒ ගොල්ල සේරම එකයි. නොදකිත් විතරක් ! පුංචි කෙල්ලෙ බල්ලා පිට නගිනවා, ඒයි කොළ පැංචා වලිගය අල්ලා ගන්නවා.” කියල බුරතීනෝ ආඩම්බර ලෙස අණ කළා. “යමු යන්න...”

ඉතින් ඔහොම බුරතීනෝ විරයකු වගේ පඳුරු ඇත් මැත් කරමින් ඉදිරියට ගමන් කළා. එහා පැත්තේ විල...

පොලිස් බල්ලන්ට විරුද්ධව කළ සටන ඉවර වුණේ කොහොමද, කරබස් බරබස් අපව ලුහුබැඳ එන්නේ නැත්තේ මන්ද ආදී ප්‍රශ්න ඇසීමට පවා මල්විතා සහ පියෙරෝ බය වුණා.

විල ළඟට යන තුරු උදාර අර්තෙමොන් කෙදිරි ගහා, නොණ්ඩි ගසමින් ගියා. එයාගෙ තුවාලවලට වෙළුම් පටි බඳින්න ඕන හන්දා ගමන නවත්වන්න සිද්ධ වුණා. කඳු පාමුල වැවෙන මහා විශාල සොස්නා ගස්වල විශාල මුල් යට ගල් ගුහාවක් ඒ ගොල්ල දැක්කා. එතැනට බඩු පොදි ගෙන ගියා. එතැනට අර්තෙමොන් බඩ ගාලා ගියා.

උදාර අර්තෙමොන් ඉස්සෙල්ල එයාගෙ කකුල් හතර එකින් එක ලෙව කාලා වෙළුම් පටි බඳින්න මල්විතා වෙත දිගු කළා. බුරතීනෝ මල්විතාගෙ පරණ ගවොමක් ඉරලා වෙළුම් පටි වගෙ හැදුවා. පියෙරෝ වෙළුම් පටි අතේ තියා ගෙන බලා ගෙන හිටියා, මල්විතා වෙළුම් පටි බැන්දා.

වෙළුම් පටිවලින් අර්තෙමොන්ගෙ කකුල් බැන්දයින් පස්සෙ එයාගෙ උණ බැලුවා. ඊට පසුව එයාට නින්ද ගියා.

බුරතීනෝ පියෙරෝට මෙහෙම කිව්වා :

“ඔයා පොකුණට ගිහිල්ලා චතුර ගේන්න.”

පියෙරෝ බොහොම කීකරුව වැටී වැටී ගියා. යන ගමන් කවි කියනවා. යන ගමන් කේතලයේ මුඩිය නැති කළා. චතුර පොඩ්ඩක් ගෙනාවා.

බුරතීනො මල්වීනාට මෙහෙම කිව්වා :

“මල්වීනා, ගිහිල්ලා චතුර උණු කරන්න වෙලිව්ව බට ලී ටිකක් ගේන්න.”

“මල්වීනා බුරතීනො දිහා බැලුවේ දොස් පවරන විදිහටයි. එයා දෙඋර සොළවලා ගිහිල්ලා වෙලිව්ව බට ලී ටිකක් ගෙනාවා.

ඊට පස්සෙ බුරතීනො මෙහෙම කිව්වා :

“ඔන්න හොඳට හැසිරීමේ පල විපාක...”

එයාම චතුර ගෙනාවා, එයාම සොස්නා ගෙඩි සහිත අත්තක් කඩා ගත්තා. එයාම ගිනි මැලයක් ඇති කළා. ගිනි මැලය හඬ නගලා සොස්නා අතු හෙළෙව්වා... එයාම, ඒ කියන්නෙ බුරතීනොම කොකෝවා පානය සැදුවා.

“දැන් ඉතින් වාඩි වෙයල්ලා, මොනවා හරි ටිකක් කමු !”

මල්වීනා හිතේ වේදනාවෙන් යටිතොල හපාගෙන නිහඬව හිටලා දැන්, බොහොම තදින් ලොකු කෙනෙකු වගේ කතා කළා :

“බුරතීනො, ඔයා පොලිස් බල්ලන් එක්ක සටන් කරලා ජය ගත්තා, අපව කරබස් බරබස් ගෙන් බේරා ගත්තා. ඊට පසුවත් ඔයා වීරයකු වගේ කටයුතු කළා. ඒ වුණාට ඔයා හිතන්න එපා, ඔයාට පුළුවන් වෙයි කියල දත් මදින්නේ නැතුව, අත් සෝදන්නේ නැතුව කෑම කන්න. එයින් ඔයා නිදහස් වෙලයි කියල.”

බුරතීනො ඉබේටම වාඩි වුණා : “ඔන්න වැඩක හැටි!” එයා ගැනු ලමයාගේ ස්ථිර චරිතය නිසා පුදුම වෙලා බලා ගෙන හිටියා.

මල්වීනා ගුහාවෙන් පිටතට ගිහිල්ලා අත් පුඩි ගහලා පුංචි සතුන්ට අඬ ගැසුවා:

“සමනලයෝ, තණ පෙත්තෝ, කුරුමිණියෝ, ගෙම්බෝ...”

විනාඩියක් යන්න ඉස්සෙල්ලා මල් පරාග සමග ලොකු සමනලයෝ, තණ පෙත්තෝ, කුරුමිණියෝ ආවා. ගෙම්බෝ පැන පැන ආවා...

සමනලයෝ අත් තටු ගසලා ගල්ගුහාව ඇතුළේ බිත්තිය මත වැහුවා. ඒ මොකටද දන්නවද කෑම කන වේලාවට කෑමට වැලි කැට නොවැටෙන්නට.

කුරුමිණියෝ ගල්ගුහාවේ තිබිව්ව කුණු රොඩු සියල්ල ගුලි කරලා එළියට ගෙන ගියා.

තණ පෙත්තෙක් බුරතීනොගෙ තහය ලඟට ඉගිලිලා එයාට කටට දත් මදින බේත් දැමිමා. ඉතින් එයාට සිද්ධ වුණා අකමැත්තෙන හරි දත් මදින්න.

පියෙරෝගේ කටටත් දත් මදින බේත් අනික් තණ පෙත්තා දැමිමා. ඉතින් එයත් දත් මැද්දා.

බර්සුක් කියන සතා ඇවිත් මල්විනාගේ සහ කොල්ලන් දෙදෙනාගේ සපත්තු මැදලා පිහ දාලා යන්න ගියා.

එතකොට එතනට ආවා ලස්සන කොණ්ඩ කුරුල්ලෙක්. එයා මොනවා හරි අමුතු දෙයක් දැක්කම එයාගේ කොණ්ඩෙ කෙළින් හිටිනවා.

“කොණ්ඩෙ පිරන්නෙ කාගෙද?”

“මගේ කොණ්ඩෙ රැළි ගස්සලා, ලස්සනට පිරන්න.” මල්විනා කිව්වා.

“ඉතින් කණ්ණාඩිය කොහිද?” කොණ්ඩ කුරුල්ලා ඇහුවා.

එතකොට ගෙම්බෝ බක බක ගාලා මෙහෙම කිව්වා :

“අපි ගේන්නම්...”

ඒ ගොල්ලා විලට පැනලා වතුර යටට කිමිදිලා කණ්ණාඩිය වෙනුවට ගෙනාවා පෙති මාළුවකුට, උගේ දෙපැත්ත කණ්ණාඩියක් වගේ දිලිසෙනවා. මාළුවා නිදිමතේ හිටිය හන්දා එයා වැඩිය ගණන් ගත්තේ නැහැ එයාව කොහොට ගෙනියනවද කියල. ගෙම්බෝ දහදෙනෙක් එයාව උස්සා ගෙන ගියා.

කණ්ණාඩි පෙති මාළුවාට මල්විනා ඉදිරිපිට තියලා එයාගේ කටට කේතලයෙන් වතුර වත් කළා, නැතිනම් , එයාට හුස්ම ගන්න බැරි වේවි.

කණ්ණාඩි පෙති මාළුවාගේ දිලිසෙන ඇඟට මල්විනාගේ කොණ්ඩෙයි මුණයි අගේට පේනවා. කොණ්ඩ කුරුල්ලා මල්විනාගේ කොණ්ඩය රැළි ගසලා ලස්සනට පිරුවා. සමනලයෝ මල් පරාගවලින් එයාගේ මුණට මල් පුයර දැම්මා.

“ගැහු ළමයෝ, ඔන්න පිරලා ඉවරයි...” එහෙම කිව්වේ කොණ්ඩ කුරුල්ලා. එයා ගුහාවෙන් එළියට පියාඹලා ගියා.

ගෙම්බෝ කණ්ණාඩි පෙති මාළුවාට ආපහු ගෙන ගිහිල්ලා විලට දැම්මා. බුරතීනොයි, පියෙරෝයි මුණ විතරක් නොවෙයි බෙල්ලත් අත් දෙකත් හොඳට සෝද ගත්තා. මල්විනා උදේ කෑම ගැනීමට කොල්ලන්ට අවසර දුන්නා.

කෑමට පස්සේ ගවොමට වැටිලා තිබුණු පුංචි ආහාර කෑලි පිසදා ගෙන මල්විනා මෙහෙම කිව්වා:

“බුරතීනො, හොඳ ළමයා, පහුගිය වතාවේදී ඔයා කියවන විට ලිවීම ලියන විටදී නොවැ අප වෙන් වුණේ. අපි දැන් ඒ පාඩම ආයෙමත් පටන් ගනිමු.”

බුරතීනොට සිතුනා එක පාරටම ගල් ගුහාවෙන් පැනලා දුවන්න. ඒ වුණාට අමාරුවේ වැටිව්ව මේ දෙදෙනාව දාලා යන්න බැහැ. බල්ලාත් තුවාල ලබලා. එයාවත් තනි කරන්න බැහැ. බුරතීනො මුණු මුණු ගැවා:

“ලියන තීන්ත, පෑන්, කඩදාසි ගෙනාවේ නැහැ...”

“ඒක ඇත්ත නොවෙයි. ඒවා ගෙනාවා,” එහෙම කිව්වේ අර්තමොන්. එයා කෙඳිරි ගගා, කටින් බඩු පොදිය ලිහලා තීන්ත කුඩුවයි, පෑන් පෙට්ටියයි, කොපි පොතකුයි, ඒ විතරක් නොවෙයි පුංචි ලෝක ගෝලයකුයි එළියට ගත්තා.

“පෑනෙන් ලියන කොට පෑන් තලයට කිට්ටුවෙන් අල්ලන්න එපා. අත තද කරන්නත් එපා. එහෙම නැතිනම්, සිද්ධ වෙන්නෙ ඇඟිලිවල තීන්ත ගැවෙන එකයි.” මල්වීනා එහෙම කියලා එයාගෙ ලස්සන ඇස් ගල්ගුහාව ඇතුළෙ හිටිය සමනළයින් දෙසට යොමු කළා.

ඔන්න ඒ වේලාවේදීම අතු සෙළවෙන හඬක් ඇසුනා. ගල්ගුහාව ළඟින් බේත් කුඩැල්ලො වෙළඳාම් කරන දුරෙමාර් සහ කරබස් බරබස් යනවා දැක්කා.

රූකඩ නැටුම් ශාලාවේ අයිතිකාර කරබස් බරබස්ගේ නළල ඉදිමිලා. නහය රතුම රතු පාටයි, ජම්බු ගෙඩියක් වගෙ ඉදිමිලා. යටි රැවුළ පුරාම සොස්නා ගහේ මැලියම් සහ කුණු රොඩු.

කහිමින් කෙල ගසමින් කරබස් බරබස් මෙහෙම කියනවා ඇහුණා :

“ඒ ගොල්ලන්ට වැඩි දුර යන්ට බැහැ. කැලෑවෙ මෙනන අහළ පහළ ඉන්න ඕන.”

රත්තරන් යතුරේ රහස කරබස් බරබස්ගෙන් දැන ගැනීමට බුරතීනො උත්සාහ ගනී

කරබස් බරබස් සහ දුරෙමාර් හෙමින් ගල්ගුහාව ළඟින් ගියා.

සටන් කරන වේලාවේදී බොහොම බයවෙච්ච දුරෙමාර් පඳුරකට රිංගලා හිටියා. සටන ඉවර වුණායින් පස්සෙ බුරතීනොයි, අර්තමොනුයි ඇත යන කල්ම එයා හැංගිලා හිටියා. ඔන්න ඊට පස්සේ එයා සොස්නා ගහේ යටි රැවුළ පටළවාගෙන හිටිය කරබස් බරබස්ව ගළවා ගත්තේ බොහොම අමාරුවෙන්.

“අර කොල්ලා තමුසෙට හරි වැඩක් නොවැ කළේ! තමුසේගේ කනේ පිටිපස්ස පැත්තට බේත් කුඩැල්ලන් විසිහතර දෙනෙක් තියන්න සිද්ධ වෙනවා.” දුරෙමාර් කිව්වා.

“කුඩැල්ලා යකාට ගියාවෙ! වහාම උන්ව පන්නා ගෙන යන්න ඕන!...”

හතරදෙනා ගිය පාර දිගේ සෑම පඳුරක්ම හොඳිසි කර කර කරබස් බරබස් සහ දුරෙමාර් ගමන් කළා.

පරණ ගස් මුළක ගිනි මැලයක දුම් ගහලා තිබෙනවා මේ දෙන්නට පෙනුණා. නමුත් මේ දෙදෙනාට හිතා ගන්නවත් බැරි වුණා, ඒ ගල්ගුහාව ඇතුළෙ මේ හතරදෙනා හැංගිලා ඉන්නා බව. ඒ විතරක් නොවෙයි, ගල් ගුහාව ඇතුළෙ ගිනි මැලයකුත් තියෙන බව.

"මට ඒ බුරතීනොව හමු වුණොත් මම එයාව පිහියෙන් පතුරු ගහනවා." කරබස් බරබස් මුණු මුණු ගාන්න වුණා.

හතරදෙනාම ගල්ගුහාවේ හැංගිලා හිටියා.

දැන් ඉතින් මොනවා කරන්නද? දුවන්නද? නමුත් අර්තමොන්ගෙ කකුල් වෙළුම් පට්ටලින් බැඳලා. එයා දැන් නොඳටම නිදි. එයාගෙ තුවාල සනීප වෙන්න නම්, එයා පැය විසි හතරක්ම නිදා ගන්න ඕන.

ඒ උදාර බලු රාළ හාමිව අත හැරල දාලා යන්නද?

බැහැ. අපොයි, බැහැ. ගැලවෙන්න ඕනත් එකට. මැරෙන්න ඕනත් එකට...

බුරතීනො, පියෙරෝ, මල්වීනා මුල්ලකට වෙලා කාටවත් ඇහෙන්නේ නැතුව බොහෝ වේලාවක් මේ ගැන කතා කළා. උදේ වන තුරු ගල්ගුහාවේ නැවතීමටත්, ගල්ගුහා දොරකඩ වටේ අතු දාලා එළියට හොයා ගන්න බැරි වන විදිහට සරසන්නටත්, අර්තමොන්ට තිපල් කසාය දෙන්නත් තීරණය කළා.

ඔන්න ඔය තීරණයට පස්සේ බුරතීනො මෙහෙම කිව්වා:

"මට ඕන කොහොම හරි ඔය රත්තරන් යතුරේ රහස දැනගන්න. ඒ යතුරෙන් අරින්න ඕන දොර කොහෙද තියෙන්නෙ කියල දැනගන්න ඕන. ඒ දොරට එහා තියෙන නිධානය අපට වාසනාව ගෙන දේවි..."

"බුරතීනො, ඔය ළමයා නැතුව මට තනිවම නවතින්න බැහැ. මට බයයි." එහෙම කිව්වා, මල්වීනා.

"පියෙරෝ ඉන්නේ මොකටද?"

"එයා කවි කියනවා. එව්වර තමා..."

"මම මල්වීනාව ආරක්ෂා කරනවා සිංහ රාජයකු වගේ. ඔය ගොල්ල තවම මගේ හැටි දන්නේ නැහැ." පියෙරෝ ගොරෝසු හඬකින් හඬෑම සිංහයකු වගේ කතා කළා.

"හරිම හපනා පියෙරෝ! ඔන්න ඔහොම ඉස්සෙලත් හැසුරුණා නම්."

එහෙම කියලා බුරතීනො කරබස් බරබස්ගෙන් දුරෙමාර්ගෙන් පස්සෙන් දුවන්නට පටන් ගත්තා.

එයාට ඔවුන්ව පෙනුනා. කරබස් බරබස් ගංගිත්තක් අද්දර වාඩි වෙලා හති අරිනවා. දුරෙමාර් එයාගෙ ඉදිමිච්ච ඔලු ගෙඩියට බේත් කොළ තියලා බඳිනවා. කරබස් බරබස්ගේ බඩ හිස් වෙලා. එයාට බඩගිනියි. හිස් වෙච්ච එයාගෙ බඩ ගෙඩියෙන් නගින හඬ ඇතට ඇහෙනවා. දුරෙමාර්ටත් බඩගිනි වෙලා එයා ඉක්කා ගහනවා.

"මහත්මයා, මොනවා හරි කෑම ටිකක් කන්න. අර පල් හොරැන්ව අපට රැ වන තුරුම හොයන්න වේවි." දුරෙමාර් කිව්වා.

“අපොයි, මට නම් දැන් උතුරු පැටියකුයි, කාරාවො දෙන්නකුයි කන්න කරම් බඩගිනියි.” කරබස් බරබස් බඩගින්නෙම උත්තර දුන්නා.

දෙන්නම කෑම විකුණන කඩයකට ගියා. “මුහුදු වාඩිය බොජුන් හල” කියන දැන්වීම් පුවරුව වහල උඩ සවි කරල තිබුණා. මේ දෙදෙනා කෑම ශාලාවට ඇතුළු වෙන්න ඉස්සෙල්ලා බුරතීනො දුවලා කඩේ ළඟ තිබුණු උසට වැටිවිච තණ කොළ පඳුරක හැංගුණා. එයාට මේ දෙදෙනාට පෙනුණේ නැහැ.

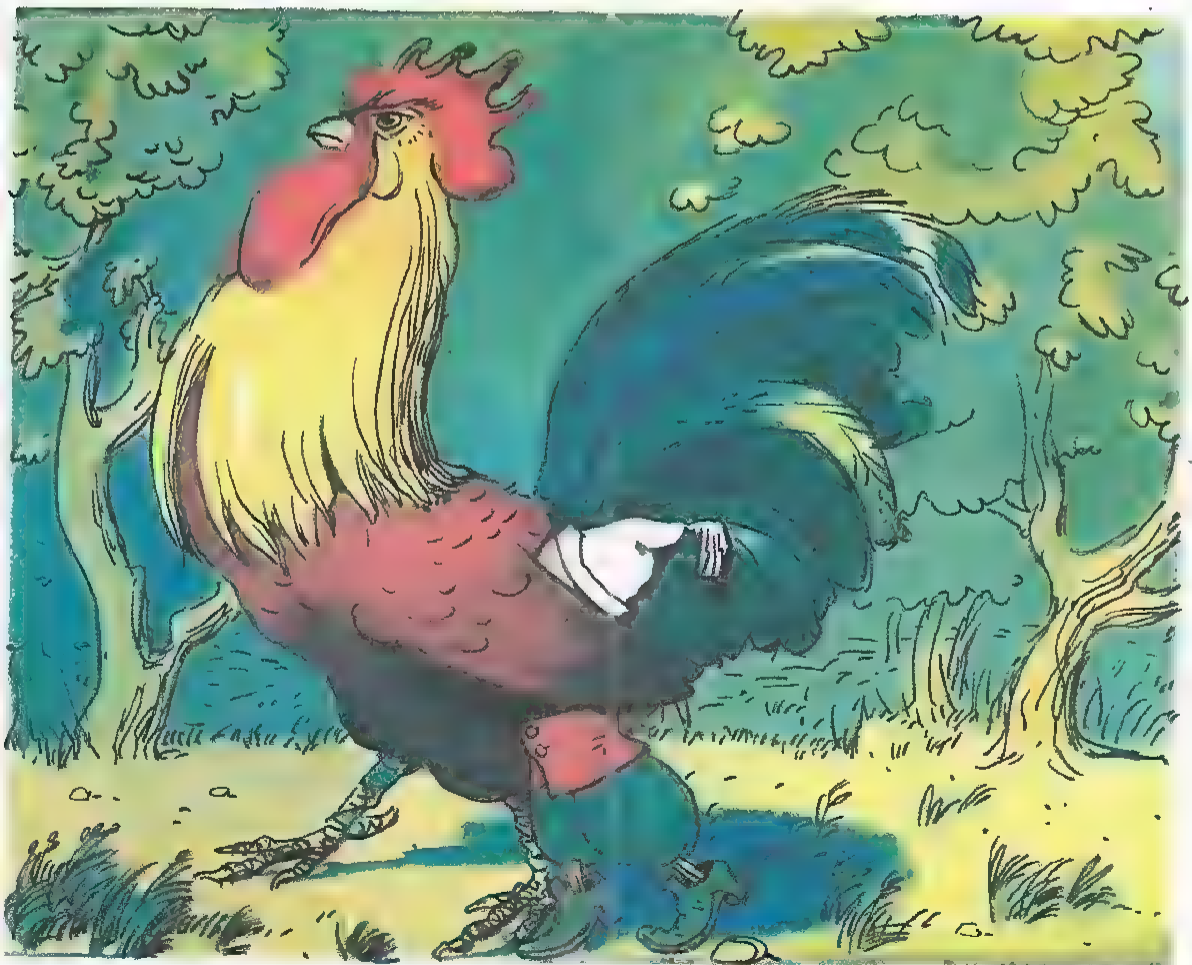
කෑම විකුණන ශාලාවේ දොරකඩ ළඟ ලොකු කුකුළෙක් හාල් ඇට, මුං ඇට වගේ දේවල් අහුලා කකා ගිටියා. එයාගෙ කරමලේ හරිම ලස්සනයි, රතුම රතු පාටයි. එයා බොහොම ආඩම්බරයෙන් ඔළුව වනලා කෑම දැක්ක හැටිය කිකිළියන්ට අඩ ගසනවා:

“කොක් කො, කෝ, කෝ!”

බුරතීනො හෙමිහිට පුංචි කේක් කැල්ලක් අල්ලට තියල එයාගෙ හොට ළඟට දික් කළා.

“ලොකු මහත්තයා පොඩි කෑමක රස බලන්නකො.”

කුකුළා ලී බෝනික්කා දෙස බොහොම දැඩි බැල්මක් හෙළලා එයාගෙ අල්ලේ තිබුණු පුංචි කේක් කැල්ල කෑවා.

“කො-කො-කො!...”

“ලොකු මහත්තයෝ, මට ඕන කෑම කඩේ ඇතුළට යන්න අයිතිකාරයාට පෙනෙන්නේ නැතුව. මම මහත්මයාගේ බොහොම ලස්සන වලිගය අස්සට වෙලා රිංගා ගන්නද? මහත්මයා මාව එහාට ගෙනියනවද?”

“කො-කො-කො!” කුකුළා තදත් බොහොම ආඩම්බර විදිහට හැඬලුවා.

කුකුළාට කිසිම දෙයක් තේරුණේ නැහැ. එයා නොතේරුණු බව පෙන්වන්නේ නැතුව කෑම ශාලාවේ ඉස්සරහ පැත්තෙන් බොහොම ආඩම්බරයට ඇතුළු වෙන්න හැදුවා. බුරතීනෝ එයාගේ අත් තටුවක් අල්ලලා එයාව හැරෙව්වා. ඊට පස්සෙ කුකුළාට මුවා වෙලා කුස්සියට රිංගා ගත්තා. එතන තමා කෑම ශාලාවේ අයිතිකාරයා - තට්ට රාළ හිටියේ. එයා කුස්සියේ ලිප අයිතට වෙලා කෑම උයනවා. බිදිනවා.

“පළයන් යන්න නාකි කුකුළෝ!” මෙහෙම කෑ ගහලා අයිතිකාර තට්ට රාළ පයින් එකක් ගැහැව්වා. කුකුළා “කොක් කො, කෝ” ගාලා කෑ ගහලා මහ පාරට වීසි වුණා. අනික් කුකුළෝ සහ කිකිළියෝත් බොහොම බයවුණා.

මේ අතර බුරතීනෝ අයිතිකාරයාට නොපෙනී එයාගේ කකුල් දෙක අස්සෙන් රිංගලා ලොකු මැටි බුජමක් පිටුපස්සේ හැංගිලා හිටියා.

ඔන්න ඒ වේලාවේ කරබස් බරබස්ගේ කට හඬ ඇහුණා. දුරෙමාර් එයාගේ පස්සෙ එන සැටි ඇහුණා.

කෑම ශාලාවේ අයිතිකාරයා ඉදිරියට ඇවිල්ලා මේ දෙන්නාට හිස පාත් කරලා ආවාර කළා.

ඒ වේලාවේදී බුරතීනෝ ලොකු මැටි බුජම අස්සට රිංගලා, ඒක ඇතුළෙ හැංගුණා.

ඔය කෑම කඩයට තමයි, මීට ටික දවසකට ඉස්සෙල්ලා, බුරතීනොයි, අලිසා කපටි හිවලියයි, බැසිලියෝ බොරු පොට්ට බළල් තඩියයි ගියේ.

බුරතීනෝ රත්තරන් යතුරේ රහස දැන ගනී

කරබස් බරබස් සහ දුරෙමාර් බැඳපු උගරු පැටියකුව රස කර කර කෑවා. කෑම ශාලාවේ අයිතිකාරයා මේ දෙදෙනාගේ වීදුරුවලට වයින් වත් කළා.

කරබස් බරබස් උගරු ගාතයක් හප හපා අයිතිකාරයාට සැර වුණා.

“නුඹේ වයින් බොහොම බාලයි. අන්න අතන තියෙන බුජමෙන් මට වයින් වත් කරනවා.” එයා ඇඟිල්ල දිගු කරලා පෙන්නුවා බුරතීනෝ හැංගිලා ඉන්න බුජම.

“මහත්මයා, ඒ බුජම හිස්!” අයිතිකාරය කීව්වා.

“බොරු නොකියා පෙන්නපන්!”

එවිට අයිතිකාරයා බුජම මුණින් අතට නවලා පෙන්නවා. බුජම ඇතුළෙ හිටිය බුරතීනො වැළඹිටවලින් බුජමෙ ඇතුළෙ දෙපැත්තට වාරු වෙලා හිටියා. එළියට වැටුණේ නැහැ.

“ඒක ඇතුළෙ මොනවදෝ කළු පාටට තියෙනවා,” කරබස් බරබස් ගොරවලා කිව්වා.

“ඒක ඇතුළෙ මොනවදෝ සුදු පාටට පේනවා” එහෙම කිව්වේ දුරෙමාර්.

“මහත්වරුනි, මම බොරු කියනවා නම්, මගේ දිව ගිලේවි. මගේ බෙල්ල ගහල දාන්න! මේ බුජම හිස්!”

“එහෙම නම්, ඒ බුජම මේසය උඩ තියෙනවා. අපි ඒකට මස් කටු විසි කරන්නම්.”

බුරතීනො හැංගිලා හිටිය බුජම කරබස් බරබස්ටයි දුරෙමාර්ටයි මැද තිබුණු මේසය උඩ තැබුවා. මේ දෙන්නා බුජමට මස් කටු, හම් කැළි විසි කළා. ඒවා සියල්ල බුරතීනොගෙ ඔළුව උඩට වැටුණා.

කරබස් බරබස් හුඟක් වයින් බිලා යටි රැවුළේ තිබුණු මැලියම් වේලා ගන්න ලිප ළඟට ගියා. යටි රැවුළෙන් මැලියම් බිත්දු, බිත්දු ගලා ගියා.

“මට බුරතීනොව හම්බවුණොත් අල්ලෙ තියල ගෙම්බකු පොඩි කරනවා වගේ වස්ස කරලා දානවා”

කරබස් බරබස් දොඩවන්න වුණා.

“ඒ නිව කොල්ලට එහෙම කළාට කමක් නැහැ. ඒකට ඉස්සෙල්ලා එයාගෙ ඇඟට ලේ උරා බොන කුඩැල්ලො තියන්න ඕන. උන් එයාගෙ ලේ ඔක්කොම උරා බොනවා ඇති.” දුරෙමාර් කතාවට දිරි දුන්නා.

“නැහැ! නැහැ! ඔක්කෝටම ඉස්සෙල්ලා මම එයාගෙන් රත්තරන් යතුර උදුරා ගන්නවා...” කරබස් බරබස් සැර වෙලා මේසයට අතින් ගැහුවා.

ඔන්න ඒ වර කතාවට කට දැම්මා කෑම ශාලාවේ අයිතිකාරයා. බුරතීනො සහ අනික් තුන්දෙනා පැනලා ගිය බව එයාටත් ආරංචි වෙලා තිබුණා.

“මහත්මයා, උන්ව හොයන්ට මහන්සි වෙන්න එපා. මම දැන් අඩගහගෙන එන්නම් කඩිසර එවුන් දෙදෙනකුව. ඔය දෙන්නා ඔහොම වයින් බිබි ඉන්න. එවුන් දෙන්න කැලෑවට ගිහිල්ල ඔය ලී බෝතික්කන්ව ඇද ගෙන ඒවි.”

“හොඳයි. නුඹේ එවුන්ව යවාපන්!” මෙහෙම කියල කරබස් බරබස් වයින් බිලා වෙරි වෙලා හිටිය නිසා ගිනි මැලය ළඟට දෙපා ළං කරලා වෙරිමර ගාතේ සිංදුවක් කිව්වා:

මගෙ රූකඩ බාලයෝ
ලියෙන් හැදූ මෝඩයෝ.
රූකඩවල රජා මමයි,
මුදල් ධනය මගේ තමයි.

භයානක කරඬස්,
 බොහොම හොඳ බරඬස්...
 රුකඩයෝ මා ඉදිරියෙ
 හිස නමලා හිටු මැදිරියෙ
 ලස්සන වුණත් රුකඩ කෙල්ල,
 මගෙ කස පහරට වෙනවා මෙල්ල
 ලනු හතකිසි මගෙ කසයට
 ගැට හතකිසි මගෙ කසයට
 කසය පෙන්වා කරමි තර්ජන
 රුකඩයො නොකරති ගර්ජන
 රුකඩයො නටනවා
 සල්ලි මම ගරනවා
 රන් කාසි එකතු කරනවා
 සාක්කුව මගෙ පිරෙනවා...

එවිට බුජමෙ අඩියට වෙලා හිටිය බුරතීනො අමතූ හඬකින් මෙහෙම කිව්වා:

“රහස කියාපත්, රහස හෙළි කරපත්!”

බලාපොරොත්තු නොවුණු කතාව නිසා හකුපාඩා පටාස් ගාලා හප්පා ගත් කරඬස් බරඬස් ඇස් මහත් කර ගත්තා:

“එහෙම කිව්වෙ නුඹද?” කියලා දුරෙමාර්ගෙන් ඇහැව්වා.

“නැහැ. මම නොවෙයි...”

“එහෙනම්, මට රහස එළි කරන්නයි කියල කිව්වෙ කවුද?”

දුරෙමාර් මිත්යා විශ්වාස අදහන කෙනෙක්. ඒ විතරක් නොවෙයි, එයත් බොහොම වයින්බිලා හිටියා. දුරෙමාර්ගෙ මුණ දම් පාට වෙලා ඇකිලිලා ඉරිතැලිලා ගියා.

දුරෙමාර් දිහා ඔරවලා බලා කරඬස් බරඬස් දත් විරිත්තලා සැර කළා.

“රහස හෙළි කරනු! නැතිනම්, නුඹට මේ මේසයෙන් එහාට යන්ට ඉඩ ලැබෙන්නේ නැහැ.” අපුරු කටහඬ ආයෙමත් ඇහුනා.

කරඬස් බරඬස්ට නැගිට ගන්න ඕන වුණා. නමුත් එයාට දෙපා නොළවාගන්නවත් බැහැ.

“මො-මො-මොන රහසද?” එයා ගොත ගසමින් ඇසුවා.

කටහඬ පිළිතුරු දුන්නා:

“තොර්තීල ඉබ්බා කියපු රහස”

දුරෙමාර් කොච්චර බය වුණාද කිව්වොත් එයා පුටුවෙන් බිමට වැටුණා. කරඬස් බරඬස්ට කතා කරන්ට බැරිව ගියා.

“රහස් දොර කොහෙද? රහස් දොර කොතනද?” රැට බටයක් දිගේ යන අවතාරයක හඬක් වගේ ආයෙමත් හඬක් ඇහෙනවා.

“කියන්නම්, කියන්නම්. මීට පස්සෙ පුශ්න නොකරනු! කාර්ලොගේ කුටියෙ තිරයට පිටු පස්සෙ තියන දොර...” කරබස් බරබස් රහස එළි කළා.

එහෙම කියපු හැටියට ආවා කෑම ශාලාවේ අයිතිකාරයා.

“මෙන්ම මම කියාපු ගෝලයෝ දෙන්නා. මුන්ට සල්ලි දෙනවා නම්, මුන් යකාව වුණත් හොයා ගෙන ඒව්...”

එයා දොරකඩ ළඟ හිටිය අලිසා හිවලිය සහ බැසිලියෝ බළල් තඩියාව පෙන්නවා. අලිසා බොහොම ගරු කරලා තොප්පිය ගළවලා හිස පාත් කළා.

“කරබස් බරබස් මහත්තයා, දුප්පත් අපට රන් කාසි දහයක් තෑගි දෙන්න. මම ඔබ තුමාට මෙතැනින් හෙළවෙන්නේ නැතිව, පෙන්වා දෙන්නම් බුරතීනෝ හැංගිලා ඉන්න තැන,”

කරබස් බරබස් යටි රැවුළට වැසිලා තිබුණු කබා සාක්කුවට අත දාලා රන් කාසි දහයක් අලිසා හිවලියට දීලා පුශ්න කළා:

“මෙන්න සල්ලි, බුරතීනෝ කොහිද?”

අලිසා කාසි දහය කීප වරක්ම ගණන් කරලා, හුල්ලලා කාසි පහක් බැසිලියෝට දීලා ඉස්සරහ කකුලෙන් මේසය උඩ තියන බුජම පෙන්නවා:

“බුරතීනෝ හැංගිලා ඉන්නෙ ඔය බුජම ඇතුලේ, මහත්මයා...”

කරඬස් බරඬස් බුජම දැතින් ඔසවලා පොළවේ ගැහුවා. බුජම කැලි කැලි වලට වීසි වුණා. ඒක ඇතුළෙ තිබුණු මස් කටු හැම තැනම වැටුනා. බුරතීනෝ නැගිටලා අනිත් අය පුදුම වෙලා කට ඇර ගෙන බලා ගෙන ඉන්න කොට, ඊයක් වගේ වේගයෙන් කෑම ශාලාවෙන් පිට වෙලා කුකුලාගේ වළිගය ඇතුළට රිංගා ගත්තා. කුකුළා මැරිව්ව පණු කුණක් දිහා බලා ගෙන කන්නද එපාද කියල හිත හිතා හිටිය වෙලාවේදී තමා මෙහෙම සිද්ධ වුණේ.

“කුකුල් රාළ හාමි, ඔයා තමා මාව පාවා දුන්නේ! දැන් ඉතින් මාවත් අර ගෙන පණ එපා කියලා වේගයෙන් දුවපන්!” බුරතීනෝ සැරවුණා.

කුකුළාට කිසි දෙයක් තේරුම් ගන්න බැහැ. එයා බුරතීනෝව අරගෙන අත් තටු ගහලා වේගයෙන් දුවන්න පටන් ගත්තා. බුරතීනෝ කුකුළුගෙ වලිගෙ එල්ලී ගෙන හිටියා. කුකුළා ප්‍රාච් කන්දෙන් එහාට හිහිල්ලා කැලෑවට වැදුනා.

බුරතීනෝ අතුරුදහන් වෙච්ච හැටි කරඬස් බරඬස්, දුරෙමාර්, කෑම ශාලාව අයිතිකරුවා පුදුම වෙලා බලා ගෙන හිටියා. ඒ ගොල්ල හැම තැනම හොයලා බැලුවා. බුරතීනෝ නැහැ. බොහොම ඇත කුකුළා වේගයෙන් දුවන සැටි ජේනවා. කුකුළා මෝඩ සතෙකු නිසා උඟ ගැන කවුරුත් සැලකිල්ල යොමු කළේ නැහැ. බුරතීනෝ අතුරුදහන් වෙලා.

බුරතීනෝ පළමුවැනි වරට බලාපොරොත්තු නැති කර ගනී. එහෙත් සියල්ල හොඳ අතට හැරෙයි

මෝඩ කුකුළා බොහොම වේගයෙන් දුවලා ගිය හන්දා එයාට මහන්සි ඇති වුණා. එයා හොට ඇර ගෙන හති දැම්මා. බුරතීනෝ වළිගය අත හැරලා ඵලියට පැත්තා.

“ලොකු උන්නැහෙ, දැන් ඉතින් කිකිළියන් ළඟට යන්න...” බුරතීනෝ කුකුළාට කිව්වා.

බුරතීනෝ හංස වීලට තනිවම ගියා. ඒ වීල ලස්සනට දිලිසෙනවා.

සොස්නා ගහත් පොඩි ගල් පර්වතයත් පෙනුණා. වටේට අතු කඩල දාල. තණ කොළ පෑ ගිලා. රෝදවල සලකුණුත් තියෙනවා.

බුරතීනෝගෙ හදවත පට පට ගාලා ගැහුණා. එයා පොඩි ගල් පර්වතයෙන් බැහැලා ගස් මුල් , පඳුරුවල හොයලා බැලුවා.

ගල් ගුහාව ඇතුළෙ කවුරුවත් නැහැ!

මල්විනා, පියෙරෝ, අරතෙමොන් එහි හිටියේ නැහැ. රෙදි කැලි දෙකක් විතරයි තිබුණේ. බුරතීනෝ ඒවා ඇහිඳ ගත්තා. ඒවා පියෙරෝගේ අත් දිග කමිස කැලි.

යාළුවන්ව කවුදෝ හොරකම් කර ගෙන ගිහිල්ලා! ඒ ගොල්ලන්ව මරලා දාලා! බුරතීනො මුණින් අතට වැටුණා. එයාගේ දිග නහය මහ පොළවට ඇතුණා.

යාළුවන්ගේ වටිනාකම එයාට හොඳට තේරුම් ගියේ දැන් තමයි. මල්විතා ඕන කරම් හැසිරෙන හැටි කියා දීලා උගන්නපු දෙන. පියෙරෝ දහස් වාරයක් වුණත් කවි කියාපු දෙන. නැවත වරක් යාළුවන්ව දැක ගත්ට බුරතීනො එයාගෙ රත්තරන් යතුර වුණත් දෙන්න සූදානම්.

බුරතීනො වැටිලා හිටිය තැන පොළව ඇතුළෙ ගබ්දයක් නැතුව පොළව හාරා ගෙන වැලි මියෙක් උඩට ආවා. වැලි මියා එයාගෙ රෝස පාට පුංචි අත් වලින් අත්පුඩි ගහලා කීස්, කීස් ගාලා තුන් පාරක් කෑ ගහලා මෙහෙම කිව්වා :

"මගේ ඇස් ජේන්නේ නැතිවට මගේ කන් අගේට ඇහෙනවා. මෙතැනට ආවා එළුවන් බැඳපු කරත්තයක්. ඒ කරත්තෙ වාඩි වෙලා හිටියෙ මෝඩයින්ගේ රටේ ආණ්ඩුකාරයයි, රහස් පරීක්ෂකයෙයි. ආණ්ඩුකාරයා අණ කළා :

"මගේ ඉතාම හොඳ පොලිස් බල්ලන් දෙදෙනකු රාජකාරි කරන වේලාවේදී ඒ දෙන්නට පහර දීල තුවාල කරපු මුත්ත අල්ලා පියව්!"

"රහස් පරීක්ෂකයෝ, 'බහු! බහු!' ගැවා.

"ඔන්න ඊට පස්සේ ගල්ගුහාව ඇතුළෙ මහ විශාල ගෝසාවක් ඇහුනා. ඔයාගේ යාළුවන්ගේ අත් පා බැඳලා, රෙදි පොදින් බැඳලා කරත්තයට පටවා ගෙන ඒ ගොල්ල යන්න ගියා." කියලා වැලි මියා විස්තර කළා.

දැන් ඉතින් නහය පොළවේ අතුල්ලා ගෙන ඉන්න ඕන නැහැ. බුරතීනො නැගිටලා කරත්ත රෝද පාරේ දිව්වා. පොකුණට එහා තණ කොළ පඳුරු වැටිලා තියෙන පිටියට ගියා.

එයා ඔහොම ගමන් කළා... ගමන් කළා.. කිසිම සැලැස්මක් බුරතීනොට තිබුණේ නැහැ. යාළුවන්ව කොහොම හරි බේරා ගන්න ඕන, එච්චරයි-බුරතී-නො කල්පනා කළේ.

එයා පෙරේදා රැ තමා පෙරළිගෙන වැටුනු කඳු ගැටිත්තට ආවේ. එතැනට තොර්තීල ඉබ්බා ඉන්න පොකුණ ජේනවා. කරත්තෙ යනවා පොකුණට යන පාර දිගේ. ඇට සැකිළි වගේ කෙට්ටු එළ මාල්ලෝ දෙදෙනෙක් ඒ කරත්තේ අදිනවා.

කරත්තෙ ඉස්සරහ වාඩි වෙලා හිටියා මහත බළලෙක්. එයාගෙ ඇස් දෙකට දාලා තිබුණේ රත්තරන් රාමුව ඇති ඇස් කණණාඩි කුට්ටමක්. එයා තමා ආණ්ඩුකාර හිවලාට රහස් කියන නිලඳරුවා. එයා පිටුපස ආඩම්බරකාර ආණ්ඩුකාර හිවලා වාඩි වෙලා හිටියා... බඩු පොදි උඩ මල්විතා ගැනු ලමයයි, පියෙරෝයි, වෙළුම් පට්ටලින් ඔතාපු අර්තමොන් බල්ලයි ලැගලා හිටියා.

ඉස්සර හැමදාම අරතෙමොන්ගෙ වලිගෙ ලස්සනට පිරලා තිබුණා. දැන් ඒ වලිගෙ කුණු තැවරිලා.

කරත්තෙට පිටුපසින් රහස් පරීක්ෂක පින්වර් වර්ගයට අයත් බල්ලො දෙන්නා ගමන් කළා.

හිටිය ගමන්ම පින්වර් වර්ගයට අයත් මේ බල්ලො දෙන්නා බුරතීනො හිටිය පුංචි කඳු ගැටිය දිහා බැලුවා. එයාගෙ තොප්පියෙ කුඩුම්බිය උන් දෙදෙනා දැක්කා.

උන් දෙන්නා බොහොම වේගයෙන් කඳු ගැටිය නගින්නට පටන් ගත්තා. බුරතීනොට හැංගෙන්න තැනක් නැහැ. දුවලා බේරෙන්නටත් බැහැ. බුරතීනො පුංචි කන්දේ ඉඳලා දැන් ඔසවලා තොර්තීල ඉබ්බා ඉන්න පෙඳ පාසි තියෙන පොකුණට පැන්නා.

බුරතීනොගෙ ඉල්ලකය අනුව එයා හරියට තොර්තීල ඉබ්බා ඉන්න පොකුණට වැටෙන්නට ඕන. නමුත් විශාල හුළං පාරකට එයා අසු වුණා.

ඉතින් ඔය හුළං පාරට ලියෙන් හදාපු බුරතීනො කැරකැවිලා, වෙනින් පැත්තකට ගියා. හුළං පාරත් සමග බුරතීනො 'දඩාස්' ගාලා කරත්තෙ උඩට වැටුනා. කොහොටද දන්වද එක පාරටම ආණ්ඩුකාර හිවලාගේ ඔළුව උඩට.

රත්තරන් රාමුව සහිත ඇස් කණ්ණාඩි කුට්ටම ඇඳලා හිටිය බළල් තඩියා මේ නිසා බොහොම බය වුණා. එය නිවයෙක් ඒවගේම බය ගුල්ලෙක්. බළල් තඩියා සිහි නැතුව ගියා වගේ බොරුවට බිමට ඇඳ වැටුනා.

ආණ්ඩුකාර හිවලා, එයත් බොහොම ලොකු බිය ගුල්ලෙක්. එයත් හොඳටම බයවෙලා පණ බේරා ගන්න කන්ද පැත්තට දිව්වා. සිහිය නැතුව දිව්ව හන්දා ඒ හිවල් මොටා ගිහිල්ලා වැදුණේ බර්සුක් සත්තු ඉන්න ගුහාවකට. එතැනදී බර්සුක් සත්තු වට කර ගෙන හිවලාව හපා කන්න පටන් ගත්තා.

එළුවෝ බය වෙලා දඟලපු හන්දා කරත්තෙ පෙරළණා. මල්වීනායි, පියෙරෝ සහ අරතෙමොනුයි බඩු පොදි දෙකත් සමග හබරල කොළවලින් වැහිලා තියෙන බැද්දට රෝල් වෙලා ගියා.

මේවා සියල්ල කොතරම් වේගයකින් සිද්ධ වුණාද, ඔය ළමයින්ට එකයි. දෙකයි, තුනයි කියන්න වෙලාවක් තිබුණේ නැහැයි කියල කියන්න පුළුවනි.

පින්වර් වර්ගයට අයත් රහස් පරීක්ෂක බල්ලෝ දෙදෙනා වේගයෙන් දුවගෙන ආවා කරත්තෙ ළඟට. උන්ට පෙනුණා අර බළල් තඩියා සිහි නැතුව වැටිල ඉන්න හැටි. හබරල ගස් තියෙන බැද්දේ මල්වීනා, පියෙරෝ සහ අරතෙමොන් වැටිල ඉන්න හැටින් උන් දුටුවා. ඒ වුණාට ආණ්ඩුකාර හිවලා ආ ගිය අතක් පෙනෙන්න නැහැ.

ඒ හිවලා අතුරුදහන් වෙලා. මේ රහස් පරීක්ෂකයෝ දෙන්නා තමන්ගේ පණ වගේ ආරක්ෂා කරන්න ඕන ආණ්ඩුකාරයාව.

පළමුවැනි රහස් පරීක්ෂකයා එයාගෙ බලු හොම්බ උස්සලා උඩු බුරලන්න වුණා.

දෙවැන්නත් ඒවගේම උඩු බුරලන්න පටන් ගත්තා:

“බහු-උ-උ-උ!...”

උන් දෙන්නා කන්ද උඩත්, පහළත් සෙව්වා. උන් ආයෙමත් බයෙන් උඩු බුරලන්න පටන් ගත්තා. උන් දෙන්නට කසයයි, හිර කුඩුවයි හීනෙන් පෙනෙන්න වුණා.

බොහොම කණගාටුවෙන් හා බයෙන් උන් බඩ ගගා මෝඩයින්ගේ රටට ගියා. උන් තීරණය කළා පොලීසියට මහා ලොකු බොරුවක් කියන්න. ආණ්ඩුකාර හිවලාව එක පාරටම ආකාසෙට ගෙනිව්වා කියලා පොලීසියට කියන්න ඒ ගොල්ල දෙන්නම තීරණය කළා.

මේ අතරතුර බුරතීනො එයාගෙ අත් පා අත ගාලා බැලුවා ඒවා තුවාල වෙලාද කියලා. නෑ එයා තුවාල ලබලා නැහැ. බුරතීනො බඩ ගා ගෙන හබරල බැද්දට ගිහිල්ලා මල්වීනායි, පියෙරෝවයි, අර්තෙමොන්වයි බැඳලා තිබුණු ලනු පොටවල් කපලා ඒ ගොල්ලන්ව නිදහස් කළා.

මල්වීනා සන්තෝස වෙලා බුරතීනොගෙ කර බදා ගත්තම, එයාගෙ බොහොම දිග, උල් නහය මල්වීනාගේ මුණ ගැටුණා.

පියෙරෝගේ අත්දිග කම්සෙ වැලමිට තෙක්ම ඉරිලා තිබුණා. එයාගෙ මුණේ ගාලා තිබුණ පුයර බිම වැටුණු හන්දා කම්මුල් දෙක සාමාන්‍ය පාටට පෙනුණ.

“මම උන් එක්ක බොහොම අගේට සටන් කලා. උන් මගේ කකුල්වලට පහර දීලා තමයි මාව බිම වැට්ටුවේ. නැතිනම්, මම යටත් වෙන්නේ නැහැ.” පියෙරෝ බොහොම ගොරොසු හඬකින් කතා කළා.

මල්වීනා එයාගෙ කතාව ස්ථිර කළා:

“ඔව්, ඔව්. පියෙරෝ සිංහයෙක් වගේ සටන් කළා.”

මල්වීනා පියෙරෝ කර බදා ගෙන එයාගෙ කම්මුල් දෙකම සිප ගත්තා.

“කම්මුල් ලෙව කෑවා ඔය ඇති. පැනලා දුවමු. අර්තෙමොන්ගේ වලිගයෙන් ඇද ගෙන දුවමු.” බුරතීනො කීව්වා.

ඒ අවසනාවත් බල්ලාගේ වලිගය තුන්දෙනාම ඇද ගෙන කන්ද උඩට නගිනට පටන් ගත්තා.

“මගේ වලිගය අත හරින්න. මට තනියම යන්න පුළුවනි. ඔහොම වලිග යෙන් ඇදීම මට ලොකු නින්දාවක්.” තුවාල වෙලා තිබුණු අර්තෙමොන් කෙඳිරි ගැවා.

“නැහැ, නැහැ. ඔයා තවමත් බොහොම දුර්වලයි.”

හතරදෙනාම කන්ද උඩට නගින්න පටන් ගත්තා විතරයි, ඔන්න කන්ද උඩ කරබස් බරබස්, දුරෙමාර්, අලිසා කපටි හිවලිය සහ බැසිලියෝ බළල් තඩියා හිටියා. අලිසා ඉස්සරහ කකුල උස්සලා හතර දෙනා දුවන සැටි පෙන්නවා. බැසිලියෝ රැවුල නටවලා 'ඤාචි' ගැවා.

"ඔන්න බලා පල්ලා වැඩක හැටි! රත්තරන් යතුර මගේ අතටම එනවා!" කරබස් බරබස් හිනා වෙලා සන්තෝස වුණා.

මේ අලුත් විපතත් ගැළවෙන්නේ කොහොමද කියලා බුරතීනෝ කල්පනා කළා. පියෙරෝ ආයෙමත් සටන් කරන්න සූදානම් වුණා. ඔන්න ඒ වතාවේදී නම් ගැළවෙන්න මගක් ඇත්තේම නැහැ.

කන්ද උඩ ඉඳලා දුරෙමාර් 'හිකි, හිකි' ගාලා හිනා වුණා.

"කරබස් බරබස් මහත්මයා, අර අර්තෙමොන් බල්ලව මට දෙන්න. මම උභව පොකුණට විසි කරන්නම්. එතකොට කුඩැල්ලන්ට එයාගේ ලේ බොන්නට පුළුවනි..."

බොහොම තරබාරු කරබස් බරබස්ට, කන්දෙන් පහළට බුරතීනොයි යාළුවෝ තුන් දෙනයි ඉන්න තැනට බහින්න අමාරුයි. එයා මහත ඇඟිල්ලක් ඔසවලා ඒ ගොල්ලන්ට අඬ ගැහුවා. :

"ළමයින්, මා ළඟට එන්න, එන්න..."

"හෙළවෙන්න එපා! මැරුණත් සතුටින් මැරෙමු! පියෙරෝ, ඔයාගේ කවි කියන්න. මල්වීනා ඔයා හොඳට හයිසෙන් හිනහ වෙන්න. .."

මල්වීනා හැසිරෙන හැටි කියා දෙන්න පැන, පැන ඉස්සරහට ආවාට හොඳ සගයෙක්, හොඳ ළමයෙක්. එයා කඳුළු පිහඳාලා කන්ද උඩ හිටිය කට්ටියගේ හිත අමනාප වෙන්න "හා-හා-හා" ගාලා හිනාවුණා.

පියෙරෝ කවි අලුතෙන් හඳලා බොහොම නිර්භීත ලෙස ඒවා කියන්න පටන් ගත්තා:

"අලිසා කපටි හිවලිය මහ නපුරියකි.
ඇගේ පිටට බැට දෙන මහ කෝටුවකි
බැසිලියෝ බළල් තඩියා හිඟන්නා
නීව හොරා, නිතරම ඤාචි ගාන්නා
මෝඩ දුරෙමාර් ලේ බොන කුඩැල්ලා
සල්ලිවලට බොහො කෑදර මහල්ලා
කරබස්, නුඹ බරබස් හොර තඩියා
නුඹව හපා කන මම පියෙරෝ කඩියා..."

ඒ අතර බුරතීනෝ කට ඇඳ කරලා නහය නටවලා කරබස් බරබස්ට විහිළ කළා:

“රුකඩ නැටුම් ආචාර්යා කරබස් බරබස්, නුඹේ බඩ හරියට තාර පිප්පයක් වගේ. ඔය බඩ ගෙඩිය කරේ තියා ගෙන කන්දෙන් බැහැලා මා ඉන්න තැනට වරෙන්, නුඹේ යටි රැවුලේ එල්ලිලා මම ඔන්විලි පදින්නම්!”

ඒක ඇහිලා කරබස් බරබස් කෝප වෙලා ගොරවන්න වුණා. දුරෙමාර් එයාගෙ කෙට්ටු අත් දෙක අහස දෙසට එසෙව්වා.

අලිසා හිවලිය දත් විරිත්තා මෙහෙම කිව්වා:

“අවසර දෙන්න උන්ගේ බෙලි කඩා දමන්න!”

තව විනාඩියකින් බුරතීනෝ සහ එයාගෙ යාළුවන් විනාශ වෙන්නයි ගියේ... ඔන්න එතකොට ලිහිණියෝ පියාඹලා මහ හඬින් කෑ ගැසුවා:

“මෙතැන, මෙතැන, මෙතැන!...”

කරබස් බරබස්ගෙ හිසට උඩින් පියාසර කරපු කාක්කක් කෑ ගැසුවා:

“ඉක්මණට, ඉක්මණට, ඉක්මණට!...”

කන්ද මුදුනේ ඉඳල ඉස්සරහට ආවා කාර්ලෝ තාත්තා. එයාගෙ කමිස අත් වැළමිටට එන කල් නවාල. එයාගෙ අතේ හොඳ මහත ශක්තිමත් පොල්ලක්. කාර්ලෝ කෝප වෙලා ඔරවලා බැලුවා.

එයා කරබස් බරබස්ට උරහිසින් ඇන්නා. දුරෙමාර්ට වැළමිටෙන් ඇන්නා. අතේ තිබුණු පොල්ලෙන් අලිසා හිවලියගෙ පිටට තඩ් බෑවා. බළලා බැසිලියෝට සපත්තු කකුලෙන් ගැහැව්වා...

ඔන්න ඊට පස්සේ කන්දේ පහල හිටිය බොනික්කන් දිහා බලලා සතුවින් ඒගොල්ලන්ට කතා කළා:

“බුරතීනෝ, මගේ පුතා! දඟකාර කොලු පැංචා. ඔයා සනීපෙන්ද? ඉක්මණට මා ළඟට එන්න!”

බුරතීනෝ කාර්ලෝ තාත්තා සමග ගෙදර යයි. මල්විනා, පියෙරෝ සහ අර්තෙමොන් ඔහුට එකතු වෙති

කාර්ලෝ තාත්තාහිටි හැටියේම ලොකු පෙල්ලකුත් අරගෙන ඇවිල්ලා පල් හොරුන් දිහා ඔරවලා බැලුව නිසා ඒ ගොල්ල බොහොම බය වුණා.

පොලු පාර කාපු අලිසා කපටි හිවලිය පඳුරු අස්සට පැනලා දුවලා, වේදනාවෙන් ඇඹරුණා.

බැසිලියෝ බළල් තඩියා අඩි දහයක් දුරට වීසි වෙලා හිල් වෙච්ච රියුබි එකක් වගේ ‘පීස්’ ගැවා. එයාට බොහොම කේන්ති ගියා.

බිම වැටුණු කොළපාට කබාය ඇහිඳ ගත්තු දුරෙමාර් කන්දෙන් පහළට බැහැගෙන බැහැගෙන ගියා.

“අපොයි, මම ඔව්ට නැහැ. ඔව්ට නැහැ!”

එයාගේ පයක් ලිස්සලා එයා පෙරළිලා පෙරළිලා ගිහින් වැටුණා පොකුණට.

කරඬස් බරඬස් විතරක් ගල් ගැහුණා වගෙ එතැනම හිටියා. එයා දෙඋර කන් දෙක ළඟටම උස්ස ගත්තා. එයාගෙ යටි රැවුළ පාන්තඩයක් වගෙයි.

බුරතීනො, පියෙරෝ සහ මල්වීනා කන්ද උඩට නැංගා. කාර්ලො තාත්තා ඒ ගොල්ලන්ව අතට අරගෙන තරවටු කළා :

“දඟකාර ළමයින් හොඳ පාඩමක් උගන්වනවා!”

කාර්ලො ඒ ගොල්ලන්ව කමිසයට යටින් තියෙන කුහරයට දා ගත්තා.

පස්සේ කාර්ලො කන්දෙන් පහළ බැහැගෙන ගිහිල්ලා තුවාල ලබාපු බල්ලා ළඟින් වාඩි වුණා. අර්තමොන් ඒ පාර කාර්ලොගෙ නහය ලෙවකැවා. ඔන්න ඒ වේලාවේදී කමිසෙ අස්සෙ හිටිය බුරතීනො නහය එළියට දාලා මෙහෙම කිව්වා :

“අනේ කාර්ලො තාත්තේ, බල්ලා නැතුව අපට ගෙදර යන්න බැහැ.” “අපොයි, අපොයි, බලු පැටියාව උස්ස ගෙන යන්න අමාරැයි. එයා බරයි. ඒ වුණත් කමක් නැහැ. එයාවත් කර උඩ තියා ගන්නමි.”

ඉතින් කාර්ලො එහෙම කියලා බලු පැටියා අර්තමොන්වත් කර උඩ තියාගෙන කන්ද උඩට නැංගා. එතැන කරඬස් බරඬස් ගල් ගැහිලා බලා ගෙන ඉන්නවා. එයාගෙ ඇස් දොටට පතින්න වගෙ ඉදිමිලා.

“අනෝ මගේ බෝනික්කෝ...” එයා හෙමින් කිව්වා.

කාර්ලො එයාට තදින් කතා කළා :

“කරඬස් බරඬස්. නුඹ කා සමඟද යාළු වෙලා ඉන්නේ. මුළු ලෝකයටම ප්‍රසිද්ධ වෙච්ච පට්ට පල් හොරැන් වන දුරෙමාර්, බළල් තඩියා සහ කපටි හිවලිය එක්ක. පුංචි බෝනික්කන්ට පහර දෙනවා. රූකඩ ආචාර්ය තුමාට ලජ්ජා නැතිද!”

කාර්ලො නගරයට යන්න ගියා.

කරඬස් බරඬස් දෙඋර උස්සා ගෙන බෙල්ල උළුක් කර ගෙන කාර්ලො පසු පස්සෙන් ගිහිල්ලා මෙහෙම කියනවා:

“මගේ බෝනික්කන්ව මට දෙන්න!”

“කියටවත් එයාට දෙන්න එපා !” බුරතීනො කමිසය ඇතුළට වෙළා ඉඳගෙන කිව්වා.

ඔහොම ගිහිල්ලා, ගිහිල්ලා අර කෑම ශාලාව ළඟින් ගියා. එතැන අයිතිකාරයා හිස නමලා ආචාර කරලා අවිත් කෑම ටිකක් කන්න කියල කිව්වා. දොරකොඩි ළඟ බුරතීනොවත් අරන් දුවලා ගිය කුකුළු රාළ, බුරතීනො කල වණ්ඩිකම ගැන කිකිළියන්ට කිය කියා හිටියා. එයාගේ වළිගෙ පිහාටු ගැලවිලා. කිකිළියන් කතාව අහලා කුකුළට අනුකම්පා කරලා මෙහෙම කිව්වා:

“අනේ, අනේ හරිම පුදුමයි! අපේ කුකුළා වීරයා!...”

කාර්ලො කන්ද මුදුනට නැංගා. එතැන ඉඳල මුහුද ජේනවා. මුහුද වෙරළින් හමන වාෂ්ප සුළං නිසා මිදුමක් සමහර තැන්වල තියෙනවා වගෙයි. මුහුද අයිනේ ඇති පරණ නගරය මුහුදු වැලි පාටට සමාන දුඹුරු පාටයි. තද ඉර අව්ව නිසා රූකඩ මඩුවේ වහලය දිලිසෙනවා.

කරබස් බරබස් කාර්ලොට අඩි තුනක් විතර පිටු පසින් හිට ගෙන හෙමිහිට මෙහෙම කිව්වා:

“කාර්ලො, නුඹ මට ඔය බොනික්කන් දීපන්. මම නුඹට රන් කාසි සියයක් දෙන්නම්.”

බුරතීනොයි, මල්වීනොයි, පියෙරෝයි හුස්ම පවා ගන්නේ නැතිව බියෙන් බලා ගෙන හිටියා කාර්ලො උත්තර දෙන තුරු.

එයා මෙහෙම උත්තර දුන්නා:

“තමුසෙ රූකඩ නැටුම් මඩුවේ හොඳ යහපත් නායකයා වෙලා හිටියා නම් මම තමුසෙට මේ බොනික්කන්ව නිකම් දෙනවා. තමුසෙ කිඹුලාටත් වඩා මහා භයානක මිනිසෙක්. මම නුඹට බෝනික්කන්ව නිකත් දෙන්නේ වත්, විකුණන්නේ වත්, නැහැ. යන දිනාවකට යනවා යන්ට.”

කාර්ලො බෝනික්කන් සමග කන්දෙන් බිමට බැහැලා නරඟය දෙසට ගමන් ගත්තා.

එතන හතර මං හන්දියෙ පොලිස් කාරයෙක් හිටගෙන හිටියා. ජනයා හිටියේ නැහැ. තද ඉර අව්ව නිසා පොලිස් කාරයාට මහන්සියි. එයාගෙ තුන් හුලස් තොප්පිය උඩ මැස්සො වහලා.

කරබස් බරබස් හිටිහැටියේම රැවුළු සාක්කුවේ දමා ගෙන, පිටු පසින් කාර්ලොගේ කම්සය අල්ලා ගෙන මහ හඬින් කෑ ගහන්න පටන් ගත්තා:

“අල්ලපිය හොරාව, මු මගේ බොනික්කන් හොරකම් කර ගත්තා!...”

ඒ වුණාට ඉර අව්ව නිසා බොහොම මහන්සි වෙලා හිටිය පොලිස් කාරයා සෙළවුණේ වත් නැහැ. කරබස් බරබස් පොලිස් කාරයා ළඟට ගිහිල්ලා කිව්වා, කාර්ලොව හිරබාරයට ගන්නයි කියල.

“නුඹ කවුද?” පොලිස් කාරයා කම්මැලි ලෙස ප්‍රශ්න කළා.

“මම රූකඩ නැටුම් ගැන මහාචාර්ය. රූකඩ නැටුම් හලේ අයිතිකාරයා. ලොකු නම්බු නාම මට ආණ්ඩුවෙන් ලැබිලා තියෙනවා. මම තරබාර් රජුගේ ළඟම මිතුරා. මගේ නම කරබස් බරබස්....”

“තමුසෙ මට කෑ ගහන්න එපා!” පොලිස් කාරයා පිළිතුරු දුන්නා.

කරබස් බරබස් පොලිස් කාරයාත් එක්ක බැණ ගන්න කොට, කාර්ලො අනේ තිබුණු සැරයටිය බිම ගසමින් ඉක්මන් ගමනින් ගෙදර ඇවිත් පඩිපෙළ යට තියෙන එයාගේ කුටියේ දොර ඇරලා එයට ඇතුළු වෙලා, කර උඩින්

ගෙනාපු අර්තෙමොන්ව ඇඳ උඩ තැබුවා. කමිසයේ කුහරය ඇතුළෙ තිබුණු බොනික්කන් බුරතීනො, මල්වීනා සහ පියෙරෝ එළියට අරගෙන ඒ ගොල්ලන්ව මේසය උඩ පෙළට තැබුවා.

මල්වීනා කතා කරලා මෙහෙම කිව්වා:

“කාර්ලො තාත්තා, තුවාල ලබාපු අර්තෙමොන්ට සාත්තු කරන්න. බුරතීනොයි, පියෙරෝයි ගිහිල්ලා අත් සෝදා ගන්න..”

හිටිනැටියේම ඇ බොහොම කනගාටුවෙන් දැන් විදහා ගෙන කැ ගැසුවා:

“අනේ මගේ ගවුම්! මගේ අලුත් සපත්තු, මගේ ලස්සන පිත්ත පටි අර හබරල බැද්දේ බඩු පොදියෙ!...”

“පොඩි දුව කනගාටු වෙන්න එපා. හැන්දෑ වුණාම ඒවා මම අරගන්නම්” කාර්ලො කිව්වා.

කාර්ලො අර්තෙමොන්ගෙ වෙළුම් පටි ලිහලා තුවාල බැලුවා. තුවාල එහෙම පිටින්ම වාගේ සනීප වෙලා. එයාට ඇවිදින්න බැරි එයාට බඩගිනි නිසා. “අනේ , අනේ මට කැඳ කොප්පයකුයි, මස් කටුවකුයි තියෙනවා නම් මම ලැස්තියි මේ නගරයෙ ඉන්න සියලුම බල්ලන් සමග පොර කන්න” අර්තෙමොන් භාමතේ සුසුම් ලෑවා.

“අර්තෙමොන් බලු පැටියෝ, මගේ අනේ තඹ දොහිතුවක් වත් නැහැ. ගෙදර පාන් කැල්ලක් වත් නැහැ...” කාර්ලො දුක් වුණා.

මල්වීනා කනගාටුවෙන් සුසුම් ලෑවා. පියෙරෝ ඔළුව කසලා කල්පනා කරලා අලුත් අදහසක් ඉදිරිපත් කළා:

“මම පාර අයිනට ගිහිල්ල කවි කියන්නම්, එතකොට පාරෙ යන එන අය කියක් හරි දෙවි.”

කාර්ලො ඔළුව වනලා ඒ අදහසට විරුද්ධ වුණා:

“අනේ පුතේ, ඔයාව පොලීසියට අල්ලා ගෙන ගිහිල්ලා හිර කුඩුවට දමාවි පාරේ රස්තියාදු වුණයි කියලා.”

ඔක්කොමල්ලා දුක් වුණා. හැබැයි බුරතීනො විතරක් කපටි හිනාවක් ඇතිව කැරකෙන පුටුවක වාඩි වෙලා ඉන්නවා වගේ කරකැවෙන්න පටන් ගත්තා.

“ළමයින් , නහෙයන් අඬන්න එපා!” බුරතීනො එයාගෙ සාක්කුවේ තිබුණු රත්තරන් යතුර එළියට ඇඳ ගත්තා. “කාර්ලො තාත්තා, මිටියක් අරගෙන මේ පරණ තිරය ගලවලා දාන්න.”

බුරතීනො එහෙම කියලා ගිනි මැලයයි, හට්ටියයි, දුමයි ඇඳලා තියෙන තිරය පෙන්නුවා.එයා නහයෙන් හිල් කළේ ඒ තිරය තමයි.

කාර්ලො පුදුම වුණා :

“පුතා, මේ තරම් ලස්සන පින්තූරයක් තියෙන තිරයක් ගළවලා දමන්නේ මොකටද? හිම කාලෙට මම පින්තූරය දිනා බලා හිනිත් හිත ගන්නවා මේක නම් සැබෑ ගින්නක් කියල. හට්ටිය සැබෑ හට්ටිය කියලා. ඉතින් ඔය හට්ටියෙ එළමස් එක්ක සුදුළුනු වැංජනයක් තියනවයි කියලා හිතා ගන්න. ඉතින් එහෙම හිතා ගත්තම මට උණුසුමක් දැනෙනවා.”

“කාර්ලො තාත්තේ, බෝතික්කෙකුගේ සත්තක ස්ථිර වචනය මම තාත්තාට දෙන්නම් එය තිරය ගළවා දමන්න. මම තාත්තාට හැබෑ ගිනි මැලයකුයි. හැබෑ හට්ටියකුයි, හැබෑ මස් වැංජනයකුයි හෙයලා දෙන්නම්.” බුරතීනො තමයි එහෙම කිව්වේ.

බුරතීනො ඒ කතාව කොතරම් ස්ථිර ලෙස කිව්වේදයත්, කාර්ලොට විරුද්ධ වෙන්න බැරි වුණා. එයා ඔළුව කසලා, නිකටත් කසලා, සුසුමක් හෙළලා, මිටියයි, අඬුවයි අරගෙන තිරය ගළවලා දැමීමා. තිරය පිටුපස මකුළු දැල් ගොඩක් තිබුණා. කෙටිටු මකුළුවො ඒවාවල හිටියා.

කාර්ලො බොහොම උනන්දුවෙන් මකුළු දැල් පිහ දැමීමයින් පස්සෙ කළු පාට ඕක් ලී දොරක් පෙනුණා. ඒ දොරේ මුළු හතරේ සිනහ වෙන පුංචි මුහුණු ඇඳල තිබුණා. මැද දිගු උල් හොටක් තියෙන මුහුණක්.

ඔන්න දොර පිහ දාලා ඉවර වුණ හැටියේම, මල්විනායි, පියෙරෝයි, කාර්ලො තාත්තායි, බඩගින්නෙන් හිටියෙ අර්තෙමොන් බලු පැටියයි හතර දෙනාම එක හඬින් කෑ ගැහුවා:

“ඒ බුරතීනොගෙ පින්තූරෝ!”

“මම එය ගැන දැනගෙන හිටියා” කියල බුරතීනො කිව්වට, එයා ඇත්තටම දැන ගෙන හිටියෙ නැහැ. එයත් පින්තූරය දැකලා අනිත් අය වගේම පුදුම වුණා. “ඔන්න කාර්ලො තාත්තේ, දොර අරින්න...” කියලා බුරතීනො රත්තරන් යතුර කාර්ලොගෙ අතට දුන්නා.

“මේ දොරයි, මේ යතුරයි හදල තියෙන්නෙ බොහොම දක්ෂ ශිල්පියෙකු විසින්. අපි දැන් බලමු මේ දොරින් එහා හංගලා තියෙන්නේ මොනවද කියලා.”

කාර්ලො රත්තරන් යතුර සිදුරට දමලා කරකවාපු හැටියේම ලස්සන සංගීතයක් ඇහුණා. සංගීත පෙට්ටියකින් පිට වන දෙයක් වගේ.

කාර්ලො දොර තල්ලු කළා. ‘ක්රික්’ කියන හඬක් සමග දොර ඇරුණා.

මේ වේලාවේදී ජනේලයට එහා කවුදෝ එනවා වගේ ඇහුණා. ඒ එක්කම කරබස් බරබස් කෑ ගැහුවා :

“තරබාර් රජුගේ නාමයෙන් මේ නාකි හොරාව වහාම සිරබාරයට ගනු!”

කරබස් බරබස් කාර්ලොගේ කුටියට රිංගයි

ඉර අවිච්ච මහන්සි වෙලා හිටිය පොලිස්කාරයා ලවා කාර්ලොව සිර කිරීමට කරබස් බරබස් උත්සාහ ගත් බව ළමයි දන්නවා නෙව. පොලිස් කාරයා ඒකට කැමති වුණේ නැහැ. කරබස් බරබස් පාර දිගේ දුවලා ගියා

එයා දුවන විට, එයාගෙ දිග යටි රැවුළු පාලේ යන එන මගීන්ගේ අතේ තිබුණ කුඩා මිටවල පටල වුණා. එයා මිනිසුන්ව තල්ලු කරලා දත් මිට කෑවා. පාලේ යන එන කොල්ලො එයාට හු කියල කුණු වෙච්ච ඇපල් ගෙඩිවලින් එයාට ගැහැව්වා.

කරබස් බරබස් නගරයේ පොලිස් ලොක්කා ළඟට දුවගෙන ගියා. එදා බොහොම රස්නෙ ඇති දවසක්. පොලිස් ලොක්කා යට කලිසම විතරක් ඇඳ ගෙන ජල උල්පත ළඟ වාඩි වෙලා බොහොම සීතල කරපු ඔරේන්ජ් බාර්ලි බිබි හිටියා.

පොලිස් ලොක්කා බොහොම මහතයි. එයාගෙ බෙල්ලෙ විතරක් රැළි හයක් වැටිලා. එයාගෙ කම්මුල් කොපමණ මහත දැයි කිව්වොත් එයාගෙ නහය ගිලිලා වගෙයි. එයාගෙ අතවැසි පොලිස් කාරයෝ එයාට ඔරේන්ජ් බාර්ලි බෝතලවල මුඩි ගලවලා බොන්න දෙනවා.

කරඬස් බරඬස් මේ පොලිස් ලොක්කා ඉදිරියේ දණින් වැටිලා අඬලා. කඳුලින් යටි රැවුළු තෙමා ගෙන කන්නලව් කළා:

“මම අම්මා තාත්තා නැති අසරණයෙක්. මට බැණලා නින්දා කළා. මගෙන් භොරකම් කළා. මට ගැහුවා...”

“අනේ පව්. අනාත නුඹට ඔය විදිහට වැරදි කළේ කවුද?” පොලිස් ලොක්කා ඇහුවා.

“නපුරුම නපුරු නාකි හිගන්නා කාර්ලොෂ එයා මගේ ඉතාම හොඳ බොනික්කන් සොරකම් කළා. එයා මගේ ඉතාම හොඳ රූකඩ නැටුම් හලට ගිනි තැබීමට උත්සාහ කළා. ඒ හොර තක්කඩියා මුළු නගරයටම ගිනි තබාපි. වහාම කාර්ලොව සිරභාරයට ගන්න.”

කරඬස් බරඬස් එහෙම කියාලා එම කතාව ඇත්ත ලෙස ඔප්පු කරන්නට පොලිස් ලොක්කාගේ සපත්තුවට රන් කාසි අහුරක් දැමිමා.

කරඬස් බරඬස් පට්ට පල් බොරු දොඩවලා පොලිස් ලොක්කාව බය කළා. පොලිස් ලොක්කා එයාගේ අතවැසි පොලිස් කාරයින් හතර දෙනෙකුට කතා කළා:

“මේ ගරු කටයුතු පුරවැසියා සමග ගිහිල්ලා නීතිය අනුව වැඩ කරව්!”

කරඬස් බරඬස් පොලිස් කාරයෝ හතර දෙනාත් සමග දුවගෙන කාර්ලොගේ කුටියට ගිහිල්ල කෑ ගහලා මෙහෙම කිව්වා:

“තරබාර් රජුගේ නාමයෙන් මේ හොර තක්කඩියාව හිර බාරයට ගනිව්!”

ඒ වුණාට කුටියේ දොර වාස තිබුණ නිසා කිසිවකුට ඒ හඬ ඇසුණේ නැහැ. එවිට කරඬස් බරඬස් මෙහෙම අණ කළා :

“තරබාර් රජුරුවන්ගේ නාමයෙන් මේ දොර කඩනු!”

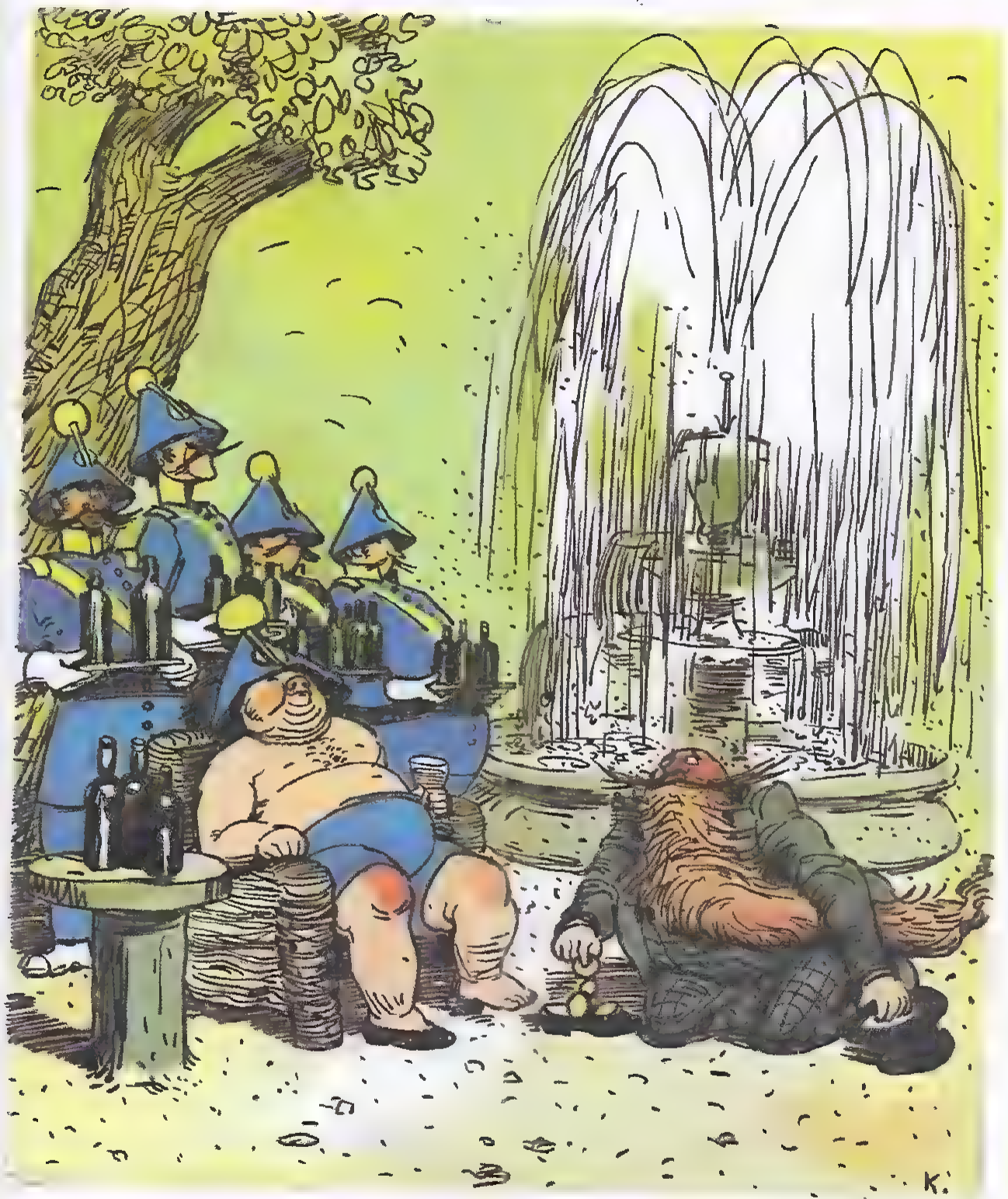
පොලිස් කාරයෝ දොර කඩා දැමිමා. ඒවායේ සරනේරු දිරලා. ඉතින් මේ වීර පොලිස් හටයෝ හතර දෙනා කඩු ඇඳ ගෙන කෑ ගසමින් කුටියට ඇතුළු වුණා.

හරියට ඒ වෙලාවේදී තමයි, රත්තරන් යතුරෙන් ඇරඳු රහස් දොරට ඇතුළු වෙලා කාර්ලො නොපෙනී ගියේ.

කාර්ලො ඇතුළු වුණ හැටියේම දොර වැහුණා. ටිං ගාන සද්දයකුත් සමග ඉන් පස්සෙ සංගීතය නැවතුණා. කුටියේ ඉතුරු වෙලා තිබුණේ පරණ රෙදි කැලිසි, ඉරා දමාපු තිරයයි විතරයි. ගිනි මැලයයි, හට්ටියයි ඇඳපු තිරය ළමයින්ට මතකයි, නොවැ.

කරඬස් බරඬස් ඉක්මණට දොර ළඟට පැනලා ඇතින්. පයින් දොරට ගහන්න පටන් ගත්තා, ටක්, ටක්, ටක්, ගාලා.

ඒ වුණාට දොර ඇරුණේ නැහැ.

කරඬස් බරඬස් දුවගෙන දුවගෙන ගිහිල්ලා පස්ස පැත්තෙන් දොරට ඇත්තා. එහෙත් දොර හෙළවුණේ වත් නැහැ.

ඒ පාර එයා පොලිස් කාරයින්ට මෙහෙම අණ කළා :

“ඒයි පොලිස් කාරයින්, කරබාර් රජුගේ නාමයෙන් දොර කඩා පියව්!”

පොලිස් කාරයෝ දොර හරින්න බොහොම උත්සාහ කළා. එක් කෙනෙකුගේ නහය තුවාල වුණා. තවත් එක් කෙනෙකුගේ ඔළුව තුවාල වුණා. එනමුත් දොර නම් ඇරගන්න ඒ අයට බැරි වුණා.

“අපොයි, මේ දොර නම් අරින්න බැහැ. බොහොම අමාරු වැඩක්.” පොලිස් කරුවෝ එහෙම කියලා පොලිස් ලොක්කා ළඟට ගියා එයාට වාර්තා කරන්න. ඒ ගොල්ල හැම දෙනාම රාජ නීති ය අනුව ක්‍රියා කළාට. මහලු කාර්ලො විජ්ජාකාරයෙක් වගේ අතුරු දහන් වූ බව ඔවුහු කීහ.

කරඬස් බරඬස් යටි රැවුළ අල්ලා ගෙන බිම පෙරළි පෙරළි පිස්සෙකු වගේ කෑ ගැහැව්වා.

අරුම පුදුම රහස් බිම්ගෙය

කරඬස් බරඬස් රහස් දොරට පිට පැත්තෙන් පිස්සෙකු වගේ බිම පෙරළි පෙරළි අඩන අතර, දොරෙන් රහස් බිම් ගෙයට ඇතුළු වෙච්ච හතර දෙනා ඉදිරියට ගියා. ඉස්සරහින්ම ගමන් කළේ බුරතීනෝ, ඊළඟට මල්වීනා, පියෙරෝ සහ අරතෙමොන්. පිටිපස්සෙන්ම ගමන් කළේ කාර්ලො. ඒ ගොල්ල පඩිපෙළ දිගේ පහළට බැස්සා.

කාර්ලොගේ සාක්කුවේ තිබුණු ඉටිපන්දම් කොටය එයා පත්තු කළා. නමුත් බිම්ගෙය කොතරම් කළුවරදැයි කියනවා නම්, ඒ ඉටිපන්දම් ආලෝකයට පෙනුණේ අරතෙමොන්ගේ ඔළුවයි, පියෙරෝගේ කමිස අතයි විතරයි. පහළට බසින පඩිපෙළ පවා ඒ ගොල්ලන්ට පෙනුණේ නැහැ.

නිල්පාට කොණ්ඩය තියෙන මල්වීනා ගැනු ළමයා බය වුණ නමුත් ඒ බය මැඩ ගැනීමට එයා එයාගේ කන් දෙක එයාම කොනින්තා ගත්තා.

පියෙරෝ හැමදාම වගේ අදත් කවි කියන්න පටන් ගත්තා:

“නටති, හෙවණැලි බිත්තිය දිගේ
යම් මම දිගටම බය නැතුව වගේ
පඩිපෙළ දිගයි, එහි නම් කෙළවරක් නැත,
අඳුර බිය ජනක වුණාට කමක් නැත.
අඳුරු බිම්ගෙයට කෙළවරක් ඇත.
ගමනින් පසුව නම් ආලෝකයක් ඇත...”

බුරුතීනෝ ඔක්කෝමන්ට ඉස්සරහින් ගමන් කරමින් පඩි පෙළ දිගේ බිමට බැස්සා. දැන් එයාගේ හිසේ තියෙන තොප්පිය පවා ජේන්තේ නැහැ. හිටි හැටියේ කවුදෝ වැටිලා, පෙරළිලා, කෙඳිරි ගාන හඬක් ඇසුණා: "අතේ මට උදව් කරන්න!"

අර්තෙමොන්ට එයාගේ තුවාලයි, බඩගින්නයි අමතක වුණා. එයා මල්වීනාවයි, පියෙරෝවයි පෙරළා ගෙන ඉදිරියට පැන්නා.

අර්තෙමොන් දත් විරිත්තලා කාචදෝ හපා කෑවා. කවුදෝ සතෙක් හීන් හඬින් කෙඳිරි ගෑවා. ඉන් පසුව හැම දෙයක්ම නිහඬ වුණා.

මල්වීනාගේ හදවත විතරක් ඔරලෝසුවක් වගේ ටක් ටක් ගෑවා. පහල ඉඳලා ආලෝක ධාරාවක් ඉහළට විහිදිලා ගියා. කාර්ලෝ අතේ තිබුණ පුංචි ඉටිපන්දමේ ගිනි සිළුව කහ - රතු පාටට පෙනුණා.

"අන්න බලාපල්ලා! ඉක්මණට බලාපල්ලා!" බුරුතීනෝ හඬ නගා කිව්වා.

මල්වීනා පස්සෙන් පස්සට යමින් පඩිපෙළ දිගේ බැස්සා. පියෙරෝත් පහළබැස්සා. කාර්ලෝ හෙමින් හෙමින් පහළට බැස්සා. මොකද දන්නවාද එයාගේ කකුල්වලට දාලා තිබුණු ලී සෙරෙප්පු නිතර, නිතර ගැළවෙන හන්දා.

පහළ පඩිපෙළ අවසන් වෙන තැන අර්තෙමොන් කටයි, දිවයි ලෙවකන්නට වුණා. එයාගේ කකුල් ළඟ මරා දමාපු ලොකු උරු මියාගේ මළ කුණක් තිබුණා. ඉස්සෙල්ලා බුරුතීනෝගේ පස්සෙන් දිව්වේ මේ මියා තමා.

බුරුතීනෝ ටිකක් ඇත තිබුණු පරණ මහතා ලොම් රෙදි තිරයක් දැකින්ම එසෙව්වා. ගල් බිත්තියේ සිදුරක් වහලා තිබුණේ රෙදි තිරෙන්. එතැන ඉඳල නිල් පාට ආලෝකයක් පෙනුණා.

ඒ සිදුරෙන් රිංගුවයින් පස්සේ ඉරුගේ ආලෝකය විහිද යන රැස් ධාරා ඒ ගොල්ල දැක්කා. ඒ ආලෝකය ආවේ පියස්ස උඩ තිබුණු වටකුරු කවුළුවෙන්.

කාමරයත් වටකුරුයි, බිත්ති කහපාට කිරි ගරුඬින් හදලා. කාමරය මැද බොහොම ලස්සන රුකඩ නැටුම්හලක්. කිරි ගරුඬ බිත්ති හිරු රැස් නිසා දිලිසෙනවා. නැටුම් මණ්ඩපය වහලා තිබුණ තිරය මැද රත්තරන් පාටින් විදුලි කොටන විට පෙනෙන ඊයක් ඇඳලා තිබුණා.

මණ්ඩපය දෙපැත්තෙන් කණු දෙකක් තියෙනවා. ඒවා හරියට ගඩොලින් හදලා වගේ රතු පාට ගාලා සහ සුදු ඉරි ඇඳලා. වහල කොළපාටයි.

වම් පැත්තේ කණුව උඩ ඔර්ලෝසුවකි. ඒ ඔර්ලෝසුවේ කටු දෙක ලෝකඩ වලින් හදලා. මුණතේ හිනා වෙන කොල්ලකුගේ සහ කෙල්ලකුගේ මුහුණ දෙකකි.

දකුණු පැත්තේ කණුවේ වට රවුම් කවුළුවක්. ඒ කවුළුවේ නොයෙක් පාට ඇති වීදුරු කැලි.

ඒ කණුව උඩ කොළ පාට වහලේ හිටියා කතා කරන රැහැයියා. ළමයින්ට එයාව මතකද? පළමුවැනි දවසේදීම බුරතීනෝ එයාව කාර්ලොක්ගේ කුටියෙන් පන්නා දැමීමා. මේ ගොල්ලා සියලු දොනා බොහොම පුදුම වෙලා මේ රූකඩ නැටුම් කරලිය දිහා බලාගෙන ඉන්න කොට කතා කරන රැහැයියා සෙමින්, පැහැදිලි ලෙස කතා කළා:

“බුරතීනෝ, මම ඔයාට වේලාසනින් දැනුම් දුන්නා, ඔයාට බොහොම හයානක දේවලට මුණ පාන්නට සිද්ධ වෙයි කියලා. හොඳින් සියල්ල අවසන් වුණ නිසා හොඳයි. නරකට අවසන් වුණා නම් කොහොමට හිටිවිද.. ඒ නිසා...”

රැහැයියා මහලුයි, එයාගේ කටහඬ බොහොම දුර්වලයි. එයා අමනාපයෙන් තමයි කතා කළේ. එයාගේ ඔළුවට ඉස්සර කාලෙ මිටි පහරක් වැදිලා තිබුණා. එයාට වයස අවුරුදු සියයි. එයා බොහොම කරුණාවන්තයි. නමුත් එයාට කළ වරද එයාට අමතක වුණේ නැහැ. ඒ නිසා රැහැයියා එයට වඩා කතා කළේ නැහැ. එයා රැවුළු නටවලා එයාගේ සිදුරට රිංගා ගත්තා.

මන්න ඊට පස්සේ කාර්ලෝ කතා කළා:

“අනේ, මම නම් කල්පනා කළේ මෙතැන රන් කාසි, නැතිනම් රිදී කාසි ගොඩක් තියෙනවයි කියලා. අපට හොයා ගන්න පුළුවන් වුණේ පරණ රූකඩ නැටුම් හලක් විතරයි නොවැ.”

කාර්ලෝ ඔරලෝසුව ළඟට ගිහිල්ලා ඔරලෝසු මුහුණතට ඇඟිලි තුඩින් ගහලා, ළඟ තැනක තඹ ඇණයක එල්ලා තිබුණු ඔරලෝසු යතුර අරගෙන එය ‘වයින් කළා.

ඔරලෝසුව ටක් ටක් යන හඬක් නංවමින් දුවන්න පටන් ගත්තා. ලොකු ඔරලෝසු කටුව දොළහට ළං වුණා. ඒ වන විට පුංචි කටුව හය ළඟට ළං වෙලා තිබුණා. ඔරලෝසුව ටාං ටාං කියලා හය පාරක්ම නාද කළා...

අන්න එවිට දකුණු පැත්තේ කණුවේ රවුම් කවුළුවේ දොර ඇරිලා, ලස්සන කුරුල්ලෙක් එළියට ඇවිත් හය වරක්ම මෙහෙම කිව්වා:

“අප ළඟට එන්න-එන්න, එන්න- එන්න, එන්න-එන්න...”

කුරුල්ලා ආපස්සට ගිය හැටියේම වටකුරු වීදුරු පියන වැහුණා. ලස්සන සංගීතයක් ඇසුණා. රූකඩ නැටුම් වේදිකාවේ තිරය එසවුණා.

කාර්ලෝ වත්, වෙන කිසි කෙනෙක් වත් මේ තරම් ලස්සන සැරසිලි කිසිම දාක දකලා නැහැ.

වේදිකාවේ ගෙවත්තක්. රිදී රත්තරන් කොළ සහිත ගස්. බොහෝම පුංචි ලස්සන වී කුරුල්ලෝ ගස්වල වහලා ඉන්නවා. ගස්වල ඇපල් . ඒවා රතු පාට ලොව් ගෙඩියක් තරම්ය. ගෙවත්තේ ලස්සන මොණරු බෙල්ල දිගු කරලා ඇපල් ගෙඩිවලට හොටෙන් අනිනවා. දිය කඩිත්තක් ළඟ බැටළු පැටව් දෙදෙනෙක් සෙල්ලම් කරනවා. බොහෝම පුංචි සමනලයෝ පියාඹා යනවා.

වේදිකාව උඩ ඔය ජවනිකාව විනාඩි තුනක් විතර තිබුණා. කුරුල්ලන්ගේ කීව් බීව් ගැමි නැවතුණා. මොණරු සහ බැටළුවෝ වේදිකාවෙන් ඇත් වුණා. වේදිකාව යටට ගස් කිඳා බැස්සා.

ඇත අහසේ වලාකුළු පාවෙන්න පටන් ගත්තා. වැලි කතරට උඩින් රතුපාට හිරු පායන්නට වුණා. දෙපැත්තෙන් මතු වුණ ලියාන් ගස්වල අතු හරියට සර්-පයින් වගෙයි. එක අත්තක නම් හැබෑ නයෙක් හිටියා. අනිත් ගහ වඳුරෝ රංචුවක් වලිගවලින් අත්තක එල්ලිලා වැනි වැනි සෙල්ලම් කළා.

ඒ තමා අප්‍රිකාව

වැලි කාන්තාරේ නොයෙක් සත්තු එහා මෙහා යන්න පටන් ගත්තා.

අඩි තුනක් ඉස්සරහට පැන්නා කේසර සිංහයෙක්. එයා පූසි පැටියෙක් තරම් පුංචියි. නමුත් එයා නාද කරන විට බය හිතෙනවා.

වේදිකාවේ එක කෙළවරක වලසෙක් බකල ගසමින් කුඩයකුත් අරගෙන යනවා.

ඔන්න බඩගා ගෙන ආවා කිඹුල් මොටෙක්. එයාගෙ ඇස් බොරුවට කරුණාවක් මවා පෑවා. අර්තමොන්ට උහුලා ගෙන ඉන්ට බැරුව එයා කිඹුලා දිහා බලා ගොරවන්ට වුණා.

රිළඟට වේදිකාවට ආවේ රයිනෝසිරස් නැමති සතා. එයාගෙ නහය දළ බොහෝම තියුණු හන්දා ඒ දළට රබර් බෝලයක් ඇනලා තිබුණා, ආරක්ෂාවට.

පීරාග් දූව ගෙන ආවා. එයා හරියට ඇගේ තීරු තීරු වැටිලා ඇති ඔටුවකු වගෙයි. පීරාග් ඇවිත් බොහෝම ඕනෑකමින් බෙල්ල දිගු කළා.

ඉන් පසුව වේදිකාවට ආවේ අලියා. එයා ළමයින්ට ආදරෙයි, එයාට බොහෝම නුවණ තියෙනවා. එයා බොහෝම කරුණාවත්තයි. ඇතා වලිගය වනලා හොඬෙන් සෝයා බෝංචිවලින් හදාපු චොකලට් පෙත්ත අල්ලා ගෙන හිටියා.

අන්තිමට වේදිකාව උඩට ආවේ බොහෝමත්ම කිළුටු හිවලෙක්. එයාව දකපු හැටියේම අර්තමොන් බුරන්න පටන් ගත්තා. කාර්ලො බොහෝම අමාරුවෙන් තමයි, එයාව අල්ලා ගෙන හිටියෙ.

සත්තු ටික වේදිකාවෙන් පිට වෙලා ගියායින් පස්සේ හිරු බැහැලා ගියා. ඒ වේලාවේ වේදිකා සැරසිලා මාරු වුණා. විණාවක තනක හඬකට සමාන හඬක් පැතිර ගියා.

අඳුරු එළියක් පත්තු වුණා. වේදිකාවේ නගරයක චතුරශ්‍රයක්. ගෙවල්වල දොරවල් ඇරිලා පුංචි ළමයි එළියට ආවා. නගරයේ චතුරශ්‍රයේ ටිං මී රිය දුවනවා. ටිං මී රියේ කොන්දොස්තර නළාව පිම්බා. රියදුරා සුක්කානම කැරකැවුවා. කොල්ලෙක් ටිං මී රිය දෙකක් පුට්ටු කරන දිගු කඩ ඇණයේ එල්ලුණා. ඒක දැකපු පොලිස් කාරයෙක් නළාව පිම්බා. ටිං මී රිය ටිං. ටිං. ගාලා දුවන්න පටන් ගත්තා.

බයිසිකලයක් පැද ගෙන කෙනෙක් ගියා. බයිසිකල් රෝද පුංචි පිරිසි තරම් ඇති. පත්තර විකුණන කොල්ලෙක් දුව ගෙන ගියා. පත්තර පුංචි දින දර්ශනයක කොළයක් තරම් ඇති.

අයිස් ක්‍රීම් විකුණන කරත්තය පාර දිගේ ගියා. ගැහු ළමයි දුව ගෙන ඇවිත් අයිස් ක්‍රීම් කාරයට අත වනනවා. අයිස් ක්‍රීම් කාරයා අත වනලා මෙහෙම කිව්වා :

“ඔය ළමයි, ඔක්කොම අයිස් ක්‍රීම් කෑවා. හෙට එන්න.”

ඉතින් ඉන් පසු රූකඩ නැටුම් පෙත්වීම අවසන් වුණා. තිරය වැහුවා.

කාර්ලො, මල්විතා, පියෙරෝ කොතරම් සතුට වුණාද! ඒ ගොල්ලන් විඳපු ඒ සතුට අමතක වෙන්නක් ඉස්සෙල්ල බුර්තීනෝ අත් දෙක සාක්කු දෙකේ දමා ගෙන, නහය උඩට හරවා ගෙන ආඩම්බර ලෙස කතා කළා:

“ඔන්න දැක්ක නේද? මම තොර්තීල ඉබ්බගෙ මඩ වගුරෙ ලැගල හිටියෙ නිකමට නොවෙයි නේද... අපි මේ රූකඩ නැටුම් හලේ අලුත් නැටුමක් වේදිකා ගත කරමු. මොකක්ද දන්නවද? “රත්තරන් යතුර හෙවත් බුර්තීනෝ සහ ඔහුගේ මිතුරන්ගේ අපූරු හපන්කම්” නැමැති කතාව. කරබස් බරබාස් ඉරිසියාවේ පිපිරිලා යාවි.”

පියෙරෝ එයාගෙ නළල අතින් පිස දමා ගත්තා:

“මම විහිළ කතාව ඉතා හොඳ කවිවලින් ලියන්නම්.”

“මම අයිස් ක්‍රීම් සහ රූකඩ නැටුම්වලට ටිකට විකුණන්නම්.” මල්විතා කිව්වා. “ඔය ගොල්ල හිතනවා නම් මට රඟ පෑමට උපන්ගෙයි දක්ෂතාවයක් තියනවයි කියල. එහෙනම් මම හොඳ ගැහැණු ළමයින්ගේ චරිත රඟ පාන්නම්..”

“ඒවා හරි. නමුත් ඉගෙන ගන්නේ කවදාද?” කාර්ලො ප්‍රශ්න කළා.

තුන් දෙනාම එකවර පිළිතුරු දුන්නා:

“උදේට ඉගෙන පන්නවා. හවසට රූකඩ නැටුම්වල රඟ පානවා.”

“අන්න හරි ළමයිනේ. මම රුකඩ නැටුම් බලන්න එන අයට සංගීත පෙට්ටිය කරකවලා සංගීතය වාදනය කරන්නම්. අපේ රුකඩ නැටුම් ඉතාලියේ නගරයක් නගරයක් ගානේ පෙන්වන විට, මම අශ්ව කරත්තේ එළවන්නම්. එළමසුයි සුදු ඒනුයි සමග වැංජනය හදන්නම්...” කියලා කාර්ලො කිව්වා.

අර්තෙමොන් කන් දෙක හොළවලා, හිස වනලා, දිලිසෙන ඇස්වලින් යාළුවන් දිහා බලලා එයා මොනවා කරන්නද කියල අසුවා.

බුරතීනො මෙහෙම පිළිතුරු දුන්නා :

“අර්තෙමොන් අපේ රුකඩ නැටුම් හලේ වේදිකා සැරසිලි, නළුවන්ගේ ඇඳුම් සියල්ල බාරව ඉන්න. අපි එයාට ගබඩා කාමරේ යතුර බාර දෙමු. එයාට තිරේ පිටුපස ඉඳලා සිංහයා වගේ නාද කරන්න පුළුවනි. රයිනෝසිරස් වගේ අධි පොළොවේ හස්පන්න පුළුවනි. කිඹුලා වගේ දත් මිටි කන ශබ්දය ඇති කරන්න හැකියි. වලිගය වනලා හුළං හඬ ඇති කළ හැකියි. තවත් ඒ වගේ හඬ ඇති කළ හැකියි.”

“ඉතින් , බුරතීනො, ඔයා රුකඩ නැටුම් හලේ කරන්න කැමති මොනවද?”

“ඔයාලා හරි පුදුම ඒ ගොල්ලො. මම බුරතීනොගෙ කොටස රඟපානවා. මම මුළු ලෝකෙටම ප්‍රසිද්ධ වෙනවා!” කියල බුරතීනො කිව්වා.

අලුත් රුකඩ නැටුම් හල නව නැටුමක් පෙන්වයි

කරබස් බරබස් එයාගෙ ගෙදර ලිප ලඟට වෙලා ගිනි තපින්නට වුණා. දර අමු නිසා හරියට උණුසුමක් ලැබුණෙත් නැහැ. වැස්ස වහින්න පටන් අරගෙන. කරබස් බරබස්ගෙ රුකඩ නැටුම් හලේ පියස්ස හිල් වෙලා වතුර නැටුම් හල ඇතුලට කාන්දු වෙනවා. බෝනික්කන්ගේ අත් පා සීතල වෙලා. ඒ ගොල්ල නැටුම් පුරුදු වීමට ආවේ නැහැ. ලනු පොටවල් හතක් ගොතලා තියෙන කරබස්ගෙ කසයට පවා ඒ ගොල්ල බය වුණේ නැහැ. දෑතට දවස් තුනක් තිස්සේ රුකඩ සහ බෝනික්කෝ කිසිම දෙයක් කාලා නැහැ. බිත්තිවල එල්ලිලා ඒ ගොල්ලො මොනවාදෝ රහසින් කසුකුසු ගාලා කියන්න පටන් ගත්තා.

කරබස් බරබස්ගෙ රුකඩ නැටුම් බලන්න එක්කෙනෙක් වත් ටිකටි අරගෙන නැහැ. එයාගෙ රුකඩ බඩගින්නේ. ඒ ගොල්ලන්ගෙ ඇඳුම් ඉරිලා : ඉතින් එයාගෙ රුකඩ නැටුම් බලන්නට ටිකටි ගන්න එන්නේ කවුද?

නගරයේ ඔරලෝසු කණුවේ වේලාව හයයි. හය වරක් ටාං ටාං කියලා ශබ්දය පැතිර ගියා. කරබස් බරබස් මුසල මුහුණකුත් ඇතිව නැටුම් හලට ආවා. එතැන පාලයි. එක් කෙනෙක්වත් නැහැ.

කරඬස් බරඬස් එළියට ඇවිල්ලා පුද්ගලයාට පත් වී කට ඇරලා ගල් ගැසුණා. එයාගෙ කට ඇතුළට කාක්කෙකුට වුණත් රිංගන්න පුළුවනි. ඒක මිනිස් කටක් නොවෙයි, කිහිල් කටක්.

කරඬස් බරඬස්ගෙ නැටුම් හල ඉදිරිපිට අලුත් නැටුම් හලක්. එතැන මිනිස්සු රැස්වෙලා. ඒ ගොල්ල වැස්සයි, වැසි සුළං ආදියයි ගණන් ගත්තේ නැහැ.

නැටුම් හලට උඩ කණුවට නැග ගත්තු දිගට දිගේ උලට උලේ නහයක් ඇති කොල්ලෙක් නළාවක් පිහිනවා. බැඳි හඬින් මොනවදෝ කෑ ගහලා කියනවා.

රැස්වෙලා හිටිය සෙනඟ, අත් පුඩි ගහලා සතුටු වුණා. බොහෝ දෙනෙක් විකට් අරගෙන ඇතුළු වුණා නාට්‍ය ශාලාවට.

බරඬස් බරඬස් ළඟට ආපු දුරෙමාර් මෙහෙම කිව්වා :

“අනේ, අනේ, මට ඔය කුඩැල්ලන් විකුණලා පීවත් වෙන්න බැහැ. මම මේ අලුත් රූකඩ නැටුම් කණ්ඩායමට එකතු වෙනවා. හවසට පහන් දල්වන්න, බිම අතු ගාන්න, අන්න ඒ වගේ රස්සාවක් ඉල්ලා ගන්නවා.” එයාගෙ මුහුණු බොහොම රළු වැටිලා. බොහොම හැකිළිලා. එයා ළඟ පෙඳ පාසි ගඳ ඉස්සරටත් වැඩියි.

“ඔය කාලකණ්ණි නාට්‍ය ශාලාව කාගෙද? කොහේ ඉඳලද ඕක ඔතනට පාත් වුණේ?” කරඬස් බරඬස් ගොරවලා ඇහුවා.

“රූකඩ බෝතික්කෝ තමයි ඒක විවෘත කළේ. ඒ ගොල්ල “හෙණ පහර” කියන නම ඒ නැටුම් හලට දමා තියෙනවා. බෝතික්කෝම නාට්‍යය ලියලා, ඒ ගොල්ලම රඟ පානවා.”

කරඬස් බරඬස් දත් කුරු කෑවා, යටි රැවුළේ රැවුළු ගස් ඇඳ ගත්තා, අලුත් නැටුම් හල ළඟට ගියා.

නැටුම් හලට ඇතුළු වන තැන කුළුණක් උඩ පොඩි වේදිකාවට නැග ගත් බුරතීනො කෑ ගහලා මෙහෙම කියනවා:

“ලී බෝතික්කන්ගේ පීවිතයේ තොරතුරු ඇතුළත් අපූරු, ඉතා හොඳ, ඉතා ලස්සන රූකඩ නැටුමක්. අපේ දක්ෂතාවය, නිර්භයත්වය, ආත්ම විශ්වාසය නිසා අප ජය ලැබූ ගැන කියන...”

නැටුම් හලේ දොරකඩ විදුරුවලින් හදාපු පුංචි කුටියක් ඇතුළෙ වාඩි වෙලා හිටිය මල්විතා බෝතික්කන්ගේ නැටුම බලන්න කැමැති මිනිසුන්ට විකට් විකුණනවා. එයාගෙ කොණ්ඩෙ නිල් පාටයි, එයාගේ අතක රතු පාට රෙදි පටියක් බැඳලා.

කාර්ලො වෙල්වට් රෙදි වලින් මහපු කබායක් ඇඳ ගෙන ෂර්මාන් නැමැති සංගීත පෙට්ටිය වාදනය කර, කර නැටුම් බලන්න ආපු අයව සතුටු කළා.

ටිකට් ගන්නේ නැතුව හොරෙන් නැටුම් හලට ඇතුළු වෙන්න ආපු අලියා කපටි හිවලියගෙ වලිගෙන් අල්ලා ගත් අරතෙමොන් එයාව එළියට ඇදල දැමීමා.

බැසිලියො බළල් තඩියත් ටිකට් නැතුව ඇතුළු වෙන්න හදල, ඉක්මණට එළියට පැනල ගියා. එයා ගහකට නැගලා වැස්සට තෙමී, තෙමී, හිටියා. එයාගෙ ඇස් දෙක කෝපයෙන් පිරිලා.

බුරතීනො හුස්ම අරගෙන කම්මුල් මහත් කරගෙන නළාව පිම්බා.

“අපේ රූකඩ නැටුම් වැඩ පිළිවෙළ පටන් ගනිමු” කියල එයා කීවා.

ඔහෙම කියලා එයා ඉක්මණට වේදිකාවට නැංගා. කාර්ලො තාත්තා එයාව ලී කොටයකින් හදාපු හැටි නාට්‍ය විලාසයෙන් පෙන්වා රඟ පෑමටයි එයා වේදිකාවට නැංගේ. එතකොට කාර්ලො දෑතගෙන හිටියේ නැහැ. බුරතීනො එයාට වාසනාව ගෙනැවිත් දෙයි කියලා.

රූකඩ නැටුම් බලන්න බොහොම පමා වෙලා ආවෙ තොර්කීල ඉබ්බා. එයාට දීපු ටිකට් එක එයා කටින් ගේනවා. ඒ ටිකට් පතේ මුළු හතර රත්කරන් පාටයි.

රූකඩ නැටුම්, ගැයුම් වැයුම්, රඟපෑම් සංදර්ශනය පටන් ගත්තා. කරබස් බරබස් එයාගෙ නැටුම් හලට ආවා. ඒක පාඨයි. එයා කසය අතට අරගෙන ගබඩා කාමරයට ගිහිල්ලා දොර ඇරලා බණින්න පටන් ගත්තා :

“මම තොපට යස පාඩමක් උගන්වන්නම්, නීව රූකඩයිනි!” එයා ගොරවන්න වුණා. “මගේ නැටුම් බලන්න මිනිසුන්ව ගෙන්වා ගන්න හැටි මම තොපට උගන්වන්නම්!”

එයා කසය කරකවලා හඬ නැගුවා. නමුත් කිසිම කෙනෙක් උත්තර දුන්නේ නැහැ. ගබඩා කාමරයේ කිසිම කෙනෙක් නැහැ. බිත්තිවල ඉතිරි වෙලා තිබුණේ බෝනික්කන් එල්ලන ලනු පොටවල් විතරයි.

අර්ලෙකීනොයි, කළු පාට වෙස් මුණු ඇඳගත්තු ගැනු ළමයිනුයි, තරු සහිත උල් තොප්පි හිස ලා ගෙන සිටි විජ්ජා කාරයොයි, කැකිරි ගෙඩි තරම් ලොකු නහය ඇති විහිළු කාරයොයි, බලු පැටවුනුයි, ඔක්කෝමල්ලා පැනලා ගිහිල්ලා. කරබස් බරබස්ට හොරෙන් පැනලා ගිහිල්ලා.

එයා බොහොම කෝප වෙලා කෑ ගහලා මහ පාරට ගියා. අන්න එවිට එයාට පෙනුණා එයාගෙ බෝනික්කන් කට්ටියෙන් අන්තිම බෝනික්කා වතුර වලට උඩින් පැනලා බුරතීනොලාගේ අලුත් නැටුම් හලට දුව ගෙන යන සැටි. එතැන ලස්සන සංගීත වාදනයක්. මිනිස්සු හිනා වෙවී සතුටු වෙවී ඉන්නවා. අත් පුඩි ගසනවා, හිනා වෙනවා.

කරබස් බරබස් දුවල ගිහිල්ලා කඩදාසි වලින් හදාපු බලු පැටියකුට අල්ලා ගත්තා. එයාගෙ ඇස් දෙකට අල්ලලා තිබුණෙ බොත්තම් දෙකක්. ඔන්න එවිට එක පාරටම අර්තෙමොන් බුරලා කඩා පැත්තා. බලු පැටියාව කරබස් බරබස්ගෙන් උදුර ගත්තා අර්තෙමොන් එයාවත් අරගෙන ඒ ගොල්ලන්ගෙ අලුත් නැටුම් හලට දුවලා ගියා. බඩගින්න ඉවසා ගන්න බැරිව කරබස් බරබස්ගෙ ගබඩා කාමරේ ඉඳල පැනල ආපු නළුවන්ට අලුත් නැටුම් හලේ කුස්සියේ රසට රස එළමස් ව්‍යංජනය උයනවා. ඒකට හොඳට සුදු ඵෑනු තුන පහ එහෙම දාලා බොහොම සුවඳයි.

කරබස් බරබස් වැස්සට තෙමී, තෙමී දිය කඩිත්තට වෙලා හිටියා. බුරතීනො ලී බෝනික්කාගේ කනාව එතැනින් ඉවරයි.

රන්රන් යනුර හෙවන් බ්‍රන්ඩොගේ හපන්කම්

සී/ස ප්‍රේස්සිංග් සබ්ලිෂිං හවුස් (පුද්.) සමාගම
91, ආචාර්ය ඇන්. ඇම්. පෙරේරා මාවත, කොළඹ 08

ISBN 978-955-1319-64-9

LKR 850/-

9 "789551"319649"